ДУМИ МНОГО
ДУМА Е ЕДНА

70ст.

ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК www.duma.bg

ЧЕТВЪРТЪК 1 АПРИЛ 2010 ГОДИНА 19 БРОЙ 76 (5582)

ГЕРБ се провали за импийчмънта на Първанов
Стр. 3

Проф. Чавдар Добрев: Рекламен клип управлява България

Стр. 10

Гуцанов прочел за ареста си вкъщи

Стр. 4

Монд дипломатик
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Стр. 13

Обвинението на Нанев е сценарий

Здравният министър е разследван, преди да извърши „злоупотребата"

Преди още здравният министър Божидар Нанев да извърши сделките за препарата "Тамифлу" срещу свинския грип, ДАНС и прокуратурата са го разследвали за злоупотреба по настояване на премиера Борисов. Това показва съпоставката на датите на сделките и разследванията, оповестени от официалните източници.

Министър Нанев обявява търгове за "Тамифлу" на 3 и 6 ноември 2009 г., подписва договор за доставка на 15 декември. Разработката започва по материали на ДАНС, разпоредена лично от премиера, преди 5-6 месеца, както е съобщено на медиите. Преди ден прокурор Маргарита Немска заяви, че разследването е започнало по сигнал на ДАНС, която е работила близо 5 месеца. Това означава, че разследването е стартирало в началото на ноември - преди да бъде извършена "злоупотребата с 2,5 млн. лв.". Премиерът Борисов обяви вчера, че е приел оставката на Нанев, но той още не е освободен от поста. ДАНС е предала материалите на прокуратурата, каза още Борисов. И добави: "Единственият шанс да ни повярват хората и Европа е да бъдем безкомпромисни към всеки."

Стр. 11

НЯКОЛКО ДУМИ

Бой по вдовиците

Ева КОСТОВА

Чете човек 59-те антикризисни мерки и хълцва при една - 60-ата. Поредната изненада е за болничните. Ако все още работещите българи проявят смелостта да боледуват, трябва да са готови да пийнат по една студена вода и да си плащат "дяволъка" сами. Като антикризисно са маскирали управляващите и поредното орязване на увеличаването на добавките към пенсиите на хората над 75-годишна възраст и на процента на овдовелите, така гръмко прокламирани като първа грижа, преди ГЕРБ да завземе правителствената сграда на "Дондуков".

Чете човек и вижда как Бойковите хора хвърлят в огъня покрай сухото и суровото. Удобна хватка, щом не искаш проблеми, а бързо пълнене на хазната с пари за черни дни. Нещо, което прозира и от нежеланието за необлагаем минимум поне при минимална заплата, декриминализиране деянията на работодатели за неизплатени заплати и осигуровки, държавна подкрепа на дохода на безработни и др. Класически класов подход.

До гавра и липса на мярка в пропагандата стига наглостта да вземеш от залъка на вдовици и болни, за да "балансираш" бюджета. В същото време митниците са събрали 267 млн. лв., едва 60% от повишените акцизи за цигарите. Като прибавим и другите неприбрани вересии, става ясно защо тежестта на недоборите в хазната ще плащат най-вече бедните работещи и неработещи. Когато всичко не е договорено, нищо не е договорено. Каза го самият Борисов.

Празници по кризисно време

13
4

Възпитаници на Детския радиохор по големите сцени

Стр. 25

Берое изхвърли ЦСКА за Купата на България

Стр. 31

ISSN 0861-1343

България

Снимки ПРЕСФОТО/БТА

"Г-н премиер, аз плащах кафетата на тристранката от заплатата си", пошушна Дянков на патрона и пак не разбра, че микрофонът му работи. 50 часа работиха безплатно синдикати, работодатели, индустриалци - само на кафе и вода, които Дянков плаща, обяви веднага Борисов

„СПЕСТИХА" 142 000 000 ЛЕВА ОТ ПЕНСИИТЕ

След приемането на антикризисните мерки стана ясно, че се отлага увеличаването на добавките към пенсиите на хората над 75-годишна възраст и на преживелия съпруг. Мярката ще "се реализира" с промени в Закона за Държавния бюджет за 2010-а и в Кодекса за социално осигуряване. "Спестените" 142 000 000 лв., "взети" от глава "Социално-осигурителни системи", са сред мерките за ограничаване на публичните разходи и представляват "допълнителна субсидия за бюджета" на социалното министерство. По подразбиране възрастните хора няма да получат увеличението до края на 2010-а, но попитан докога ще са валидни антикризисните мерки, Борисов обясни: "Докато се оправим с кризата."

В Гранитната зала на МС социалните партньори сложиха подпис под одобрената "антикризисна програма"

ДУМА припомня:

ВДИГАНЕТО БЕШЕ „ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ВЪЗМОЖНОСТ"

Без да се повиши ДДС, няма как да се излезе от ситуацията. Като временна мярка, най-далеч до края на 2012 г., трябва да се направи и това. Това каза в Катар Бойко Борисов на 23 март. Скока на ДДС той нарече "задължителна възможност". Премиерът лансира в Доха, че фирмите, които не вдигнат цените след повишаването на ДДС, щели да получат безплатна реклама в националните медии.

ДДС скача, ако не развалят сключените договори

60 мерки побра антикризисният пакет на кабинета

Веселка ВЕНКОВА

ДДС ще се вдигне, ако правителството не успее да развали сключени договори за 2 млрд. лв. Това заяви Бойко Борисов вчера и добави: "Съгласих се ДДС да остане на ниво 20%, независимо че убеждението ми е, че трябва да намалява." Борисов обяви безапелационно, че ще вдигне данъка, без да пита никого от тристранката, ако се наложи.

Правителството одобри договорените със социалните партньори 59 антикризисни мерки и една допълнителна, несъгласувана, но посрещана с разбиране от работодателите, както свидетелства Симеон Дянков. Тя свобождава държавното обществено осигуряване от ангажимента да заплаща първите 3 дни от временната неработоспособност. Мярката засяга болничните дни - през първите два 80 на сто от обезщетението се поема от работодателите, третият - от работника, едва от четвъртия ден плащането поема НОИ. Това се прави, за да се прекъснели злоупотребите на всички в процеса - работници, работодатели, че и джипита, обясни Дянков. Той каза, че веднага след великденските празници социалните партньори отново ще се съберат, за да работят върху някои допълнителни мерки.

Одобреният пакет незабавно щял да бъде внесен в парламента. Управляващите настояват той да бъде приет днес и очакват ефекта от него да е приход от около 1.6 млрд. лв. в бюджета.

Борисов обеща за пореден път, че около 550-те млн. лева, които бизнесът очаква за свършена работа, ще бъдат разплатени "максимум до 15 дни" по схемата за плащане през Българската банка за развитие.

Бойковизми

- **На север от София е т.нар. Шопски край, известен с ината си, аз съм оттам - в ината нямам равен.**
- **Напомням, че утре не е почивен ден, утре е неработен ден - нашата религия казва, че утре не се работи, затова държавата няма да работи, но не да се весели или да почива.**
- **Ако тази тристранка беше работила по този начин, нито един договор с ерпета, с "Енел" и хиляди такива нямаше да мине, защото някой щеше да се сети да каже: "Господа, с този миноритарен дял утре можете само да го показвате!"**
- **Докат не се договорят всички мерки, докат текат преговорите... и ваше заглавия идват от изказванията главно или на синдикатите, или на работодателите - от правителството една дума не сте чули. Казахме в сряда и в сряда сме пред вас!**
- **Високите пенсии той ги направи в деня, в който си тръгна. Още първия месец това правителство е платило високите пенсии.**
- **Защо, когато милиарди изтичаха от държавата, не писахте, не се обаждахте, а сега питате кога ще се наложи да преразглеждаме мерките и да вдигаме ДДС?**
- **ДАНС, която ми е на пряко подчинение, е предала материалите за Нанев на прокуратурата. И трябва да ви уверя, че след великденските празници ще има и други материали, госпожо!**

К. Тренчев, „Подкрепа":

Това не е краят на мерките срещу кризата. И работодателите, и синдикатите са убедени, че мерките, които предлагаме, са добре премислени и ще дадат очаквания резултат, така щото да не се посяга на закони, което е много непопулярно. На този етап всички споделяме умерен оптимизъм, че ще намерим максимално лекия вариант да се справим с огромните проблеми.

Б. Данев, БСК:

Не по всички проблеми, които дискутирахме, постигнахме резултати. Редица решения отложихме за по-нататък за търсене на съвместни варианти. Убедени сме обаче, че тези решения разпределят равномерно негативите на кризата и за държавата, и за работодателите, и за заетите в икономиката - за да няма привилегировани съсловия.

И. Прокопиев, КРИБ:

Подобряване на бизнес средата, разплащане с бизнеса и равното разпределяне на тежестта върху различните социални групи са важна част от документа, който подписахме. Другата важна част са двете важни реформи в публичната сфера: здравеопазване и пенсионна система, които трябва да бъдат представени в НСТС до края на май.

Плевен се прощава с маестро Иван Вълев

Поклонение пред тленните останки на известния композитор и фолклорист Иван Вълев - най-дългогодишния художествен ръководител на Северняшкия ансамбъл за народни песни и танци, ще се състои днес в Плевен. Траурният ритуал ще бъде в концертна зала "Катя Попова" от 11.30 до 13 ч. Иван Вълев (р. 1928 г. в Луковит) - един от най-ярките познавачи на нашия фолклор и народните традиции, е почетен гражданин на Плевен. Удостоен е с ордените "Кирил и Методий" и "Стара планина".

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

13 деца в затруднено социално положение от столичния район "Изгрев" получиха парични дарения лично от ген. Любен Гоцев. Той събра близо 9 хил. лева за благотворителната си кауза по време на тържеството за 80-годишния му юбилей на 3 март. Част от сумата бе преведена на социалния дом на отец Иван в Нови хан. Кметът на район "Изгрев" Панайот Бончев лично благодари на ген. Гоцев и го представи като дългогодишен приятел на района, който не за първи път прави благодорен жест. Децата пък се отблагодариха на дарителя си, като му дариха икона

България

Цитат на деня

„Там, където съм аз, е прозрачността!

На Борисов му иде отвътре речника на Луи XIV

Импийчмънтът се провали

След петчасови спорове мнозинството не успя да прокара решението си за отстраняване на президента

Мила ХРИСТОВА

Замисленият от ГЕРБ импийчмънт на президента Георги Първанов се провали в парламента вчера. Мнозинството не успя да събере необходимите две трети от гласовете, за да придвижи искането за отстраняване към Конституционния съд. От гласувалите 227 народни представители само 155 гласуваха "за", "против" бяха 39 депутати от КБ и 33-ма от ДПС. Резултатът от гласуването прекрати процедурата.

Малко след началото на заседанието стана ясно, че всички усилия на ГЕРБ са напразни, защото от РЗС обявиха, че няма да подкрепят отстраняването на Първанов. Без 8-те независими около Янев нужното мнозинство стана непостижимо.

Близо час и половина от дебатите мина в препирни как точно да звучи парламентарното "обвинение" и по кой член от конституцията да бъде допуснато до обсъждане от Конституционния съд. Мотивите на мнозинството бяха прочетени от съпредседателя на ГЕРБ Красимир Велчев, според когото с огласяването на стенограмата е нарушено достойнството на Дянков и това е в нарушение на конституцията. Поведението на държавния глава било преследване на партийни интереси, което било несъвместимо с президентската институция.

Атакувайки министър Дянков и министър Цветанов, президентът ясно съзнава, че атакува цялото правителство. Подобна атака не е водена нито към правителството на Сакскобургготски, нито към правителството на Станишев, оплака се Велчев. Гербаджията прочете, че президентската институция се използва за прокарване на нова политическа сила и затова било заслужено да се иска импийчмънт.

Вие искате да върнете чл. 1 от Живковата конституция, репликира Любен Корнезов от Коалиция за България. Професорът подчерта, че срещата между президента и министър Дянков не е лична, каквато я представят вносителите, а официална между представители на институции. Корнезов посочи, че тълкувателно решение за подобно искане има от времето на президента Желев, което е публикувано в юридическите издания.

Това е най-срамното и недостойно юридическо творение, което може да се пръкне от тази зала, възмутен бе Корнезов. Симеон Дянков е символ на това управление, дръжте си символа. Аз съм сигурен, че тук ще се намерят народни представители, които да купят еднопосочен билет на Дянков. Напънала се планината и родила мишка, заключи Корнезов.

Импийчмънтът е прекалено сериозна процедура, за да се принесе в жертва на конюнктура или на един или друг министър, заяви Лютви Местан от ДПС. Критиката, обясни той, е естественото състояние на демокрацията. Не искам да мисля, че може да има сили, които да са начертали този злокобен сценарий предварително заради нечие его и нечия суета, каза Местан. Според него цялата полемика влиза в сферата на пародията.

РЗС пък типично за себе си обърна резбата, заяви лидерът на "Атака" Волен сидеров. Той нахока първо събратята си от СДС и ДСБ, че заради тях Първанов станал президент, защото те не подкрепили него на балотажа. Много ми е драго, когато представители на ДПС и БКП говорят за национален интерес, все едно Джак Изкормвача да изнася лекции в защита на националната сигурност, развихри се атакаджията.

Волен Сидеров е морален съдник на президента, но замеряше стюардеси с кюфтета, репликира Антон Кутев от левицата. Вие сте потомци на масови убийци, не трябваше да сте се раждали, съвсем се отприщи в отговор Сидеров и предизвика скандал в залата. На опита да поиска право на отговор, Кутев получи демонстративен отказ от Цачева и след като депутатът отказа да седне кротко на мястото си, бе изгонен от заседанието.

Не може Сидеров да нарича мен и моите роднини убийци и аз да нямам право на реплика. Какви убийци са, дядо ми е композиторът Филип Кутев, а леля ми е Елена Кутева, негова дъщеря, такива са ми родините. Демокрацията в България ще дойде, когато бъде заведено дело срещу Бойко Борисов, заяви покъсно депутатът от левицата.

Едно към едно

Ивелин Николов:

Депутати от ГЕРБ плащаха, за да бъдат в нашите листи

Уважаемият от мен християнин Иван Йорданов Костов, който съсипа демократичната българска десница, да не говорим за държавата, спомена тук за морал. За какъв морал можем да говорим, когато сред подписалите искането има хора с раздвоения на личността. Освен членове на Инициативния комитет за издигането на Първанов за втори мандат сред подписалите има няколко души, които се натискаха да станат депутати от левицата, дори срещу пари, и след като им беше отказано, станаха от ГЕРБ.

Говорите "за" и "против" миналото. Не забравяйте, че повече от половината от подписалите сте наследници или бивши членове на (цитирам Сидеров) "крадците и убийците" от БКП. Така е, госпожо Цачева.

И пак към християнинът Иван Йорданов Костов, който помни 4 февруари:

"На Велика сряда Юда Искариотски отиде при книжниците и фарисеите. И ги попита: Какво ще ми дадете, ако ви го предам. И захвана да търси сгоден случай да го предаде.

Но не пред народа!".

Снимки Благовеста ЦВЕТКОВА

Сергей Станишев и Любен Корнезов се забавляваха на аргументите на мнозинството

Станишев:

Направо си приемете закон за защита на държавата

Истинските цели на позорната процедура са да се покаже на всички в страната кой командва, да се проведе показна акция срещу всеки, който дръзне да се противопостави на правителството. Това каза председателят на ПГКБ Сергей Станишев от трибуната. Темата цели да се измести дебатът от същинската тема и да се бяга от отговорност, да се поиска чрез тази процедура цялата власт в едни ръце, бе категоричен соцлидерът.

Истинските мотиви са политически и те бяха казани открито от г-н Борисов, каза Станишев. Президентът се опитал да критикува стълба, символа на управлението, слънчицето на премиера Симеон Дянков, изтъкна той. Щом един президент може да бъде свален за това, какво остава за обикновените граждани - лекарите, фермерите, съдиите, попита Станишев.

Страната се управлява с репресии, заяви лидерът на левицата. Направо си приемете закон за защита на държавата, не случайно вашият лидер лансира тази идея преди месеци. Променете конституцията и запишете, че България се управлява от Цветанов, Борисов и Дянков, обърна се към мнозинството Станишев. Премиерът просто ви командва като пешки - това е уважението му към вас, каза той.

Формулата на днешното управление е "беден народ - слаба икономика - репресивна държава", каза Станишев.

ГЕРБ гласуват като един

Янето:

Бойко, тая лъжица не е за твойта уста

Не участваме в сценарий, в който искат да направят Първанов мъченик. Борисов създава пожари и не може да ги гаси. Той трябва да признае, че тази лъжица не е за неговата уста. С тези думи лидерът на РЗС Яне Янев обяви на медиите, че партията му няма да подкрепи искането за импийчмънт на президента. Янев не се появи в парламента, а свика журналистите в партийната си централа.

РЗС иска оставката на Бойко Борисов като министър-председател, обяви Янев. Нищо не сме искали и няма да искаме от него, свърши времето, аргументира се депутатът. Според него премиерът показал, че е страхлив човек. Бойко Борисов е инкубатор на корупция и корупционни практики, констатира Янев.

България

Алексей Петров с две нови обвинения

С две нови обвинения от съда се сдоби вчера Алексей Петров. Той пристигна в сградата на Софийския градски съд с патерици. Обясни, че се обадила стара травма, получена след стрелбата срещу него през 2003 г. на басейна "Спартак".

След като стана ясно, че Петров ще отговаря на още обвинения, защитата му поиска почивка, за да се запознае с материалите. Прокуратурата пък обясни, че е приложила още 3 тома доказателства и справка. Като свидетели по делото срещу бившата барета бяха разпитани зам.-шефът на ДАНС Иван Драшков и бившият депутат от ДСБ и бивш шеф на НСС Атанас Атанасов.

Вчера Алексей Петров очакваше съдът да се произнесе по искането му да бъде пуснат под домашен арест, но се оказа, че ще отговаря на още две обвинения. Той се оплака пред журналисти, че повече от месец не се работи по неговото дело и че няма внесени никакви доказателства. Затова престоят му в ареста бил неуместен. Адвокатите му пък са посочили в молбата си, че не е налице обосновано предположение за авторство на деянието, в което е обвинен. Петров е сочен като тартор на престъпната групировка "Октоподите". Бившият агент на ДАНС се съгласи да коментира и скандала с шефа на Софийския апелативен съд Веселин Пенгезов. Според столични медии Пенгезов бил пряко свързан с "Октоподите". Не познавам този господин, не съм се срещал с него, отсече вчера Петров. Нямам представа кой е магистратът, засечен в разговор с мен. Мога да обясня всеки един от разговорите си, защото те са водени по работа, допълни той. Според него имало спекулации и злоупотреби с името му.

Петров коментира също, че разработената стратегия на МВР за борба с организираната престъпност е "манипулация на българското общество". По повод секретния доклад, който Петров предостави на Бойко Борисов, бившата барета заяви: "Предадох го, защото пишеше, че е собственост на премиера. Няма да коментирам как съм го получил и кой ми го е дал. Аз от ДАНС никакви документи не съм изнасял, нито класифицирана информация."

По повод 20 години от излизането на първия брой на ДУМА почитатели на любимия вестник учредиха клуб "Приятели на вестник ДУМА" в Кърджали. Идеята на учредителите е да се създаде действащ дискусионен клуб, в който всекидневните разговори по отделни теми и статии да прераснат в обсъждания, дискусии и търсене на отговори. Планират се срещи с журналисти от вестника, както и изготвяне на материали за публикуване. Срещата завърши с българската поговорка "Думата е блага билка"

Спецакция на МВР удари лидер на БСП във Варна

Председателят на Общинския съвет обвинен за далавери в градския транспорт и прикачен към „Медузите"

Поредната шумна акция на МВР с името "Медузите" този път удари по варненски общинари и бизнесмени. Операцията гръмна в ранни зори вчера и бе оповестена като разследване на корупционни сделки в общинската администрация и градския транспорт в морската столица. Задържани са председателят на Общинския съвет и член на Изпълнителното бюро на БСП Борислав Гуцанов, директорът на фирма "Градски транспорт" Пенчо Пенчев, главният счетоводител на дружеството Яна Кръстева и варненският бизнесмен Даниел Славов-Дънката. Поводът за ареста им по думите на Цветан Цветанов е сделка на "Градски транспорт" за закупуването на 6 автобуса "Мерцедес" - втора употреба, на стойност 30 хил. долара. Поръчката е направена през далечната 2003 година. По думите на Цветанов става въпрос за далавера за около 2 млн. евро, при която сумата, платена на фирмата собственик, е два пъти помалка "от отклонените от посредниците пари".

Ударът срещу "Градски транспорт" идва в момент, в който фирмата е в абсолютен колапс поради неизплащането на пари от общината. Из местните медии веднага плъзна слух, че акцията е начало на предизборната битка за местния вот догодина. Гуцанов неведнъж е заявявал, че смята да се кандидатира за кмет. ГЕРБ пък отдавна се опитват да овладеят мнозинството в местния парламент, но досега не успяват.

Битката за местната власт

Зад акцията на МВР стои началото на политическа битка около предстоящите кметски избори във Варна, твърдят местни медии. Още в края на ноември м.г. сайтът afera.bg излезе с информация, че предстоят арестите на Гуцанов и Даниел Славов-Дънката. Сайтът няколко пъти писа, че Гуцанов смята да се кандидатира за кмет, а сегашният градоначалник Кирил Йорданов се е отказал отново да ходи на избори. Очевидно властта стартира разчистване на територията си за изборите. И там, където не може да се справи чисто политически, следват белезниците, коментират варненски репортери. Според запознати арестите неслучайно са в същия ден, в който се гледаше мярката на Алексей Петров. Някои медии преди месец писаха, че Дънката е покровителстван от бившия агент на ДАНС. Сега се очаква "Медузите" да бъдат причислени към "Октопода", коментира afera.bg.

Вътрешният министър Цветанов се похвали, че разследването около сделката с автобуси било съвместно с европейски партньори. Имало доказана "съпричастност към съставянето на документи с невярно съдържание и отклоняване на средства". Част от парите по сделката според МВР отишли в сметки на определен кръг от хора.

БСП: Това е политическа поръчка

Надяваме се прокуратурата да не се поддава на политически натиск и да проведе разследването обективно, коментира арестите Корнелия Нинова от БСП. По думите й начинът и времето, в което се прави акцията, сочат за политически елемент. Тя подчерта, че арестите са се случили точно преди дебатите в парламента по искане за импийчмънт на президента. Като демонстративна политическа поръчка определи случващото се лидерът на БСП Сергей Станишев. Прави впечатление следното - бе повдигнато обвинение срещу министъра на здравеопазването, наскоро бяха предявени сериозни обвинения срещу кмета на Ямбол, но нито към единия, нито към другия е подходено по този начин - с показна операция на МВР, без присъствието на прокурор, отбеляза соцлидерът. И двамата с Корнелия Нинова уточниха, че в ръководството на БСП не са имали нито информация, нито съмнения за злоупотреби във Варна.

Гуцанов прочел вкъщи, че е арестуван

Според полицейски източници на ДУМА от Варна съобщението на агенция "Фокус" за арестуването на Борислав Гуцанов е било публикувано десетина минути преди това да стане факт. Спецполицай от Варна разказа, че когато униформените нахлули в апартамента на Гуцанов, той ги посрещнал с думите, че току-що прочел, че вече е задържан. Обискът на дома на социалиста продължил около два часа и през цялото време там не е присъствал прокурор, научи още ДУМА.

Градският съвет на БСП във Варна обяви, че е възмутен от грубия начин, по който са действали органите на МВР. В официална декларация на партията се казва, че е недопустимо органите на реда да бъдат използвани за политически атаки. Начинът, по който е извършен арестът, е неморален и ужасяващ, пише в документа.

Въпреки арестите стана ясно, че все още предстои следствие, което трябва да събере доказателства за извършено престъпление.

Още преди месец и половина във Варна стартира проверка на Икономическа полиция, разпоредена от София. Ставаше дума за разследване на "крупна далавера" при закупуването на въпросните автобуси. На разпит бяха извикани шефът на "Градски транспорт" и главната счетоводителка на фирмата. Според местни медии дознателката непрекъснато питала: "Кажете нещо за Борислав Гуцанов! Кажете нещо за него..."

При вчерашната акция спецполицаи и прокурори са проверили около 10 офиси и хотели и сградата на общината. Иззети са много счетоводна документация и компютърни конфигурации. Ровено е в кабинетите на Гуцанов, Пенчо Пенчев и счетоводителката Кръстева.

Целта ни е да "бъде приведен в известност криминалният контингент и да работим мащабно срещу корупцията в местната власт", обяви пред медиите Цветан Цветанов.

Спестовна книжка „Цветелинка" получиха депутатите

Сини спестовни книжки "Влог Цветелинка" раздаоха на колегите си в парламента депутатите от Коалиция за България. Социалистите продължават кампанията си от миналата седмица, когато раздаваха винетки "Цветелинки" заради връзката между СИБанк и Бойко Борисов. Спестовните книжки са с лика на премиера, а в таблица има "разбивка" на влоговете на Цветелина Бориславова. Приятелката на премиера според БСП притежава активи за около един милиард лева и това я прави "най-голяма антикризисна мярка в България". Преди няколко дни депутатът Антон Кутев призова публично да бъде оповестен начинът, по който активите на СИБанк са били прехвърлени от Славчо Христов към Бориславова. БСП поиска още имуществото на Цветелина да бъде обявено в качеството й на човека, който живее с премиера.

България

Цветя от двора - радост за едни, а за други „добавка" за възраст към пенсията

ПРЕЗ 2009 Г.

Дарители осигуриха 45 милиона лева за бедни и болни

Ева КОСТОВА

Над 45 млн. лева са дарени за различни благотворителни каузи през 2009 г., но процентно това е значително по-малко от изминалите 3 години. Тенденциите в дарителството са за нарастване на ролята на социалните мрежи за привличане на съмишленици за различни инициативи. През миналата година са реализирани над 160 кампании за набиране на средства. От Българския дарителски форум обаче оповестиха с тревога, че миналата година беше съобщено за създаването на фонд "Трансплантации", което накара дарителите да оттеглят или поне да намалят значително подкрепата си за подобни каузи. За съжаление заявените от институциите инициативи не бяха реализирани и така поставиха много нуждаещи се в още по-тежка ситуация, отчитат от форума. Все повече се налага формата за даряване чрез SMS, отбелязват специалистите. Направените от гражданите дарения са около 10% от общия брой, половината от физическите лица са извършили жеста чрез SMS. 70% от дарените през 2009 г. средства са от бизнеса. През 2009 г. Министерството на финансите предложи промени в данъчните закони за стесняване на обхвата на данъчните облекчения за дарители на образователни институции. След активната намеса на граждански организации, включително и на дарителския форум, облекченията бяха запазени.

Най-много средства под формата на пари, стоки и услуги са инвестирани в институциите за деца, в социални институции и директно за хора в неравностойно положение и социалнослаби.

Държавата осигурява редовните студенти

Следващите в чужбина трябва да легализират документите си

Всички български студенти, които следват редовно във висши училища в страната или в чужбина, са здравно осигурени за сметка на държавния бюджет, посочват от НАП. Това става, ако те са приети в редовна форма на обучение, ако не се осигуряват на друго основание и са на възраст до 26 г.

Висшите училища в България ежемесечно подават в НАП декларация образец 3 с имената на студентите, които отговарят на условията и са здравно осигурени от бюджета.

Студентите, които следват в чужбина, сами доказват правото си да бъдат осигурявани за

сметка на държавата. Те трябва да подадат в офисите на НАП удостоверение или служебна бележка от университета, в който следват. Документът трябва да съдържа имената на студента, периода, в който той следва там, и дата. Удостоверението или служебната бележка трябва да бъдат легализирани в България от лицензирана фирма. Документът се подава в офис на НАП по постоянен адрес, за да се изчистят задължения на студента за здравни вноски за минали периоди. Подаването на удостоверението може да се извърши и от близък на студента в чужбина, без за това да се изисква нотариално заверено пълномощно.

От началото на годината прекъсването на здравните права става при пропуснати повече от три вноски за 36 месеца. Периодът се брои до началото на месеца, предхождащ този, в който на лицето е оказана медицинска помощ, платена от НЗОК.

На сайта на НАП www.nap.bg или на телефон 0700 18 700 (на цената на градски разговор за цялата страна) може да се направи проверка на здравния статус. Българските студенти, които следват в страна от ЕС, ползват здравни услуги, като удостоверяват правата си с европейска здравна карта, издадена от районните здравноосигурителни каси.

Подадени са 40 974 заявления за промяна на пенсионен фонд

През последното тримесечие на 2009 г. в пенсионните дружества са подадени общо 40 974 заявления за промяна на участие и прехвърляне на средствата от един фонд в друг, съобщиха от Комисията за финансов надзор. Данните са получени на база на справките, представени от пенсионноосигурителните дружества в комисията.

През цялата 2009 г. 114 828 осигурени са се възползвали от правото да променят участието си във фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и са прехвърлили средства от един в друг съответен фонд в размер на 88 402 хил. лв. В сравнение с 2008 г. броят на променилите участието си нараства с 35,49%, а размерът на прехвърлените средства - с 52,14%.

Провериха 74 зъболекари

Между 8 и 12 март експерти на НЗОК са проверили 74 зъболекари, отчели най-голяма дейност през първите два месеца на годината. В голяма част от случаите, при 89 пациенти, е констатирано нарушение на вида и обема на извършената дентална помощ, на четирима пациенти са отчетени неизвършени услуги. Несъответствие между декларираното и наличното оборудване и обзавеждане и липса на медикаменти в спешен шкаф и инструментариум са открити в 11 процента от проверените практики.

Проверката е направена на територията на 6 районни каси, одитирани са медицински документи за 498 пациенти. Целта е да се установи дали на пациентите е оказана необходимата дентална помощ в съответствие с изискванията на Националния рамков договор, посочват от касата.

В 15% от случаите са открити нарушения, свързани с предоставяне на информация на пациента, посочват от НЗОК. Не е било изпълнено изискването на общодостъпно място в амбулаторията да има описание на пакетите и обемите в денталната помощ, заплащани от НЗОК. На места липсва информация кои са освободените от потребителска такса.

В зависимост от тежестта на откритите нарушения санкциите могат да бъдат от 73 лв. до 157 лв. средно на зъболекар, съобщава НЗОК.

Готвят промени в закона за народните лечители

В едномесечен срок работна група трябва да подготви становище по проектопромени в Закона за здравето, свързана с неконвенционалните методи на лечение. Това съобщи зам.-министърът на здравеопазването проф. Мила Власковска. Групата трябва да даде мнение и по предвидената в Закона за здравето наредба за обучение на лечителите без медицинско образование. След като бъде одобрен от ръководството на министерството, проектът ще бъде публикуван на интернет страницата на МЗ за 14 дни. В този срок могат да се правят предложения от граждани и организации, след което ще бъде внесен в Министерския съвет. В МЗ не е постъпила досега информация за санкционирани лечители без медицинско образование, каза проф. Власковска. От години лечители настояват за законова регламентация на дейността си. Според разпоредбите на Закона за здравето, който е в сила от 1 януари 2005 г., лечителите трябва да са завършили медицина, стоматология или фармация или да имат степен "специалист" или "бакалавър" по специалност от обществено здраве.

Ученичка от Котел умъртвила бебето си

Ученичка в Националното училище по фолклорно изкуство в Котел умъртвила бебето си, което тайно родила в квартирата си, съобщиха от МВР. Тя е настанена за лечение в болницата в Котел. Опасност за живота й няма. Трупът на новороденото е откаран за аутопсия. След получен сигнал в полицията от извършения оглед на мястото е установено, че ученичката в 11 клас е родила около 4 ч. на 30 март дете от женски пол, след което го е увила в хавлиена кърпа, нанесла му прободни и порезни рани по тялото и го укрила в шкаф.

ОБЩИНА ДЕВНЯ РАЗДАДЕ 4000 КОЗУНАКА В НАВЕЧЕРИЕТО НА ВЕЛИКДЕН

"ХРИСТОС ВОСКРЕСЕ! Нека доброто споходи вашия дом"- пожела община Девня на съгражданите си в страстната седмица. Всеки девненски дом получи козунак с това пожелание. Идеята е на кмета Атанас Кузев, която вече втора година радва девненци за Великденските празници. Много хора изказаха благодарността си за жеста и вниманието, което им се оказва за всеки празник. Всяко сърце се радва на този ден и всеки го очаква с нетърпение. "Нека посрещнем Великден с чиста душа, чисто сърце и дом изпълнен с благополучие. Нека се съберем всички около подредените трапези, да усетим топлината на горящите свещи, радостта в очите, благодарността, че ни има и да си кажем:

"ЧЕСТИТИ ВЕЛИКДЕНСКИ ПРАЗНИЦИ!"- завършва поздравът на кмета Атанас Кузев.

Икономика

ОКОНЧАТЕЛНО РЕШЕНИЕ ЗАСЕГА

Газът поскъпва с 6%

Правителството намали утвърденото в понеделник от ДКЕВР увеличение на цената на синьото гориво

Правителството прие предложението на министъра на икономиката, енергетиката и туризма Трайчо Трайков да задължи "Булгаргаз" ЕАД в качеството му на обществен доставчик на природен газ да продава горивото при 5% по-ниски цени спрямо утвърдените от Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР) на 29 март. В понеделник енергийният регулатор реши да увеличи цената на синьото гориво с 10,88% за второто тримесечие на годината.

Ограничението се въвежда по реда на Закона за енергетиката и ще важи за периода 1 април - 30 юни 2010 г. То се прави с цел гарантиране на сигурно и непрекъснато снабдяване с природен газ на потребителите на територията на България. Предложението е свързано и с необходимостта да се гарантира непрекъснатост на доставките, като се запази нивото на поносимост на цените на природния газ за индустриалните и битовите потребители. Същевременно не се нарушава сигурността на приходите на енергийните предприятия по веригата доставка-снабдяване-краен потребител.

Отчетени са финансовите възможности на обществения доставчик да осъществява дейността си при така намалените му приходи. Създават се предпоставки и за запазване или минимално увеличаване на цените на топлофикационните дружества, чиито основни разходи са свързани с покупката на природен газ, информираха от правителството.

Платиха 34,4 млн. лв. по европейската агропрограма

Държавен фонд "Земеделие" - Разплащателна агенция, изплати нови 372 проекта за 34,4 млн. лв. по Програмата за развитие на селските райони (2007-2013 г.) Това съобщиха от фонда.

321 от проектите са на млади фермери по мярка 112 и са на стойност 7,8 млн. лв. Други 24 проекта за 7,8 млн. лв. са по мярка 121 и са за покупка на земеделска техника. По 26 проекта на общини са изплатени и авансови плащания за 19,7 млн. лв. по мерките 321 и 322 за нови услуги за населението в селските райони и обновяване и развитие на населените места. Средствата се изплащат от Европейския фонд за развитие на селските райони. Допълнително по линия на пазарните механизми от Общата селскостопанска политика на ЕС днес от фонда бяха разплатени и 1,7 млн. лв. по мярката за Диверсификация на захарната индустрия.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Представители на Изпълнителната агенция за рибовъдство и аквакултури, на "Зелени балкани" и на Държавното лесничейство изгориха вчера край язовир "Тракиец" 107 бракониерски мрежи с обща дължина 5385 метра

Пътната агенция и общината финансират Северната дъга на София

Агенция "Пътна инфраструктура" (АПИ) и Столична община (СО) подписаха рамково споразумение за съвместно финансиране на Северната тангента на Софийския околовръстен път. Така ще се осигури свързването на автомагистралната мрежа на страната чрез Северната скоростна тангента.

Съгласно споразумението общината се задължава да осигури устройственото регламентиране на обекта и възлагането на идейния проект, както и да организира експертен съвет за избор на вариант. В задълженията на общината ще бъде още да проведе отчуждителните процедури за изместване на обекти на техническата инфраструктура, попадащи извън обхвата на пътя, и да осигури необходимите устройствени планове за всички съоръжения на техническата инфраструктура.

В същото време АПИ се задължава да възложи изработването на техническия проект на обекта, да предприеме необходимите действия по окомплектоване на документацията за отчуждаване и провеждане на отчуждителни процедури в обхвата на пътя, както и да предприеме необходимите действия за осигуряване на независим строителен надзор и да организира провеждането на избор на изпълнител на обекта. Със споразумението се урежда и въпросът за разходите по съответните дейности, които се разпределят между агенцията и общината, информира пресцентърът на АПИ.

Изтече срокът на старите бандероли на цигарите

От днес вече няма да се продават цигари на старите цени, отразени на бандеролите, предупредиха от агенция "Митници". В търговската мрежа трябва да има вече само цигари с новите бандероли и със съответните нови цени. Тримесечният гратисен срок за реализиране на произведени тютюневи изделия със стари бандероли изтича на 31 март, след като повишените акцизи влязоха в сила от 1 януари т.г.

Ако бъдат заловени да продават цигари със стари бандероли, търговците може да бъдат глобени най-малко с 2000 лева и стоката им да бъде конфискувана. Акцизът, платен за нереализираните количества цигари със стар бандерол, подлежи на възстановяване при спазване на разпоредбите на Закона за акцизите и данъчните складове и правилника към закона, поясняват от митниците. Самите цигари ще бъдат унищожени под митнически контрол и за сметка на собствениците им. Във връзка с тази процедура от началото на следващия месец митничари започват инвентаризация в акцизните складове.

В съобщението от митниците се казва, че преди година при прилагането на тази процедура са били унищожени над 1,7 милиарда къса цигари със стари бандероли. Най-разпространените марки български цигари "Виктори" от стара цена 3,60 лв. вече се продава за 4,60 лв. "Карелия" пък от 3,30 лева вече е на цена 4,70 лв.

Строят нов пътен възел в Пловдив

Изграждането на нов пътен възел "Скобелева майка" започва екипът на пловдивския район "Източен", обяви вчера кметът Петър Петров. Съоръжението ще замени изцяло старото, а първият етап от строителството ще бъде финансиран само с държавни средства. След среща с министъра на регионалното развитие Росен Плевнелиев областният управител Иван Тотев успял да увеличи сумата от 2,5 на 4 млн. лева. Предстои избор на надзор и в началото на лятото ще започне реалната работа.

Вторият етап предвижда изграждане на обиколното трасе, но това е свързано с отчуждаване на имоти, което ще забави старта. Губернаторът вече се е срещнал със зам.-кмета по общинска собственост Петко Атанасов, който е обещал съдействие. Обиколното трасе ще "глътне" 6,5 млн. лева, като общината също ще задели средства. "Това е най-тъмният вход за Пловдив, затова предвиждаме и осветление", каза още Тотев.

840 000 лева приходи от наеми на гаражи в район "Източен" ще отидат за реализация на инвестиционната програма за 2010 година, заяви кметът Петър Петров. С част от постъпленията ще светне районът на ул. "Сокол". За осветлението в "Столипиново" ще бъдат заделени 170 000. Кметът обеща до края на годината да преасфалтира 20 на сто от уличната мрежа в района и да подмени плочките на тротоарите, които са в най-окаяно положение.

След възстановяването на парк "Каменица" предстои облагородяването на съседния "Чайка". Спортната площадка в кв. "Гладно поле" също предстои да бъде възстановена.

Глобяват със 100 000 лв. „Топлофикация - Русе"

Върховният административен съд (ВАС) в 5-членен състав потвърди решение на Комисията за защита на конкуренцията от 11 декември 2008 г., с което на "Топлофикация - Русе" АД беше наложена имуществена санкция от 100 000 лв. за извършено нарушение по чл. 18, т. 5 от ЗЗК (отм.), състоящо се в отказ за сключване на договор за извършване на услугата дялово разпределение на топлинна енергия между потребители в сграда етажна собственост с "Техем Сървисиз" ЕООД, като по този начин е ограничило конкуренцията и увредило интересите на потребителите.

В своето решение ВАС е потвърдил установеното от КЗК, че "Топлофикация - Русе" АД като предприятие с господстващо положение на релевантния пазар необосновано е отказало да сключи договор с "Техем Сървисиз" ЕООД за дялово разпределение на топлинна енергия. ВАС е изтъкнал, че тъй като сключването на този договор е абсолютно необходима предпоставка за осъществяване дейността на "Техем Сървисиз" ЕООД на съответния географски пазар, събраните доказателства налагат извода, че "Топлофикация - Русе" АД е осъществило нарушение.

Икономика

ЕКОМИНИСТЪРЪТ ПРЕДЛАГА:

Четири компании да управляват ВиК сектора

Дружествата ще са публични и ще ръководят водите и канализацията извън населените места

Четири регионални водни компании със специален статут да управляват водния сектор в страната извън населените места. Това предложи вчера министърът на околната среда и водите Нона Караджова по време на годишна конференция "Управление и развитие на стратегическа инфраструктура". До края на годината трябва да бъде разработена дългосрочна стратегия за управление на водния сектор, съобщи министърът. В момента няколко ведомства, търговски дружества, изпълнителни агенции си поделят различните отговорности по отношение на водните ресурси.

Според Караджова четирите компании не трябва да бъдат търговски дружества, а изцяло публични институции. Те трябва да разпределят по прозрачен начин средствата, които се отделят за съоръженията извън населените места. Компаниите ще могат да избират оператори за ежедневна поддръжка на съоръженията, както строители на нова инфраструктура, смята министърът. В момента ВиК операторите в населените места събират такси, правят някакви инвестиции и поддържат ежедневно системите. Това обаче не се отнася за съоръженията извън населените места, където тази дейност могат да поемат предлаганите от Караджова структури.

За компаниите трябва да има специален закон. Те ще събират такси за водоползване и за изпускане на отпадъчни води, ще се финансират от европейски фондове, както и ще могат да вземат заеми от международни институции, каза още Караджова. Водните съоръжения, публичната държавна собственост няма да се приватизират и ще останат на държавата. Големите язовири, напоителните системи, магистралните водопроводи, дигите със сигурност ще останат публична собственост. Въпросът е обаче как ще се финансират и кой ще определя приоритетните политики и кой ще извършва дейностите, каза още Нона Караджова.

Основен проблем в сектора е липсата на финансиране. Според Караджова в сектора е нужно да бъдат инвестирани поне 12 млрд. лв. Водоснабдителната мрежа и канализациите у нас е 72 км, язовирите за питейна вода са 11, 43 са пречиствателните станции за питейни води, 3560 са помпените станции, 6000 са водоемите, колекторите са 9000 км, пречиствателните станции за отпадни води са 65.

Таксите на летище Пловдив падат наполовина

Правителството намали наполовина таксите за кацане и обслужване на пътници на летище Пловдив, съобщиха от правителствената информационна служба. За по-ниски тарифи настояваха от пловдивската и смолянската община, както и областният управител на Пловдив Иван Тотев. Новите такси ще са в сила две години - от 1 май 2010 г. до 1 май 2012 г. Целта на намалението е да се насърчат туристическите и бизнес пътуванията, въздушните товарни превози и развитието на туризма.

Правителството одобри промени в таксите, събирани от държавно предприятие "Ръководство на въздушното движение" (РВД), които ежегодно се приемат след многостранни консултации в централата на Евроконтрол. От 9.24 на 11.58% се увеличава лихвата при просрочие на таксата за аеронавигационно обслужване, събирана от РВД. Намалява се средната базова такса за навигация при прелитане над България от 46.26 на 42.93 евро. Отменя се възможността да не се плаща такса от селскостопанските самолети при кацане на летищата, където са базирани.

Тръгват мерки за въвеждане на ВЕИ в предприятията

Над 400 млн. лева е общият финансов ресурс по две мерки, които се очакват да стартират в края на 2010 г. Схемите са за въвеждане на възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) и на енергоспестяващи технологии в промишлени предприятия. Това стана ясно в Добрич по време на семинар за възможностите за финансиране на енергоспестяващи технологии и въвеждане на ВЕИ. Форумът е организиран от Търговско-промишлената палата в града. Присъстваха представители на бизнеса, учени, партньори от Търговската палата в Констанца.

Намаляване на енергийната интензивност у нас с 50% и нарастване на дела на възобновяеми енергийни източници до 16% са част от ангажиментите ни пред ЕС, коментираха още лекторите. В момента едва 9,4 на сто от общата енергия се реализира от възобновяеми източници. В същото време енергийната интензивност е два пъти по-висока от средната за Европа. Ако националните енергийни цели не бъдат реализирани, страната ни ще търпи санкции от ЕС, убедени са участниците в срещата.

Снимка ПРЕСФОТО/ БТА

Голямо бе оживлението на животинския пазар в Благоевград в навечерието на Великден

Удължават срока за програмата за винарство

Срокът за кандидатстване по мерките от Националната програма за подпомагане на лозаро-винарския сектор в България се удължава до 1 юли тази година, съобщиха от ДФ "Земеделие". Крайната дата за приемане на заявления беше 31 март. Бюджетът по програмата за 2010 г. е в размер на 21 млн. евро. Към момента подадените проекти са 60 за близо 12 млн. евро, от които са подписани договори за 6 млн. евро. Срокът за кандидатстване се удължава по искане на производителите от бранша, което беше поставено в рамките на изложението "Винария 2010".

Националната програма за развитие на лозаро-винарския сектор се прилага като финансов инструмент в България за периода 2009-2014 г. Бюджетът за първата година от прилагането й е договорен почти на 100 процента. От одобрения финансов ресурс за 2009 г. на стойност 15 608 000 евро са подписани 146 договора на стойност над 15 541 000 евро.

Програмата е сред най-лесните за кандидатстване, тъй като е въведена възможност за авансово плащане на цялата финансова помощ по проекта срещу учредяване на банкова гаранция в размер на 120 на сто от стойността на субсидията.

Общият бюджет по програмата за периода на прилагането й в България до 2014 г. е 112 683 000 евро и се разпределя по три мерки. По мярката "Преструктуриране и конверсия на винени лозя" финансовият ресурс за периода е над 91 млн. евро. По мярката "Промоция в трети страни" бюджетът е 11 250 000 евро, а по третата мярка - "Застраховане на реколтата" се разпределят 10 037 000 лв.

Банковата система с 37% спад на печалбата

Банковата система отчита 37% спад на печалбата си на годишна база до 31,9 млн. лв. през февруари 2010 г., съобщи Investor.bg на база на данни на БНБ. Спрямо февруари 2008 г. печалбата намалява със 72,5%, след като тогава е била 116,2 млн. лв. От началото на годината печалбата на банковата система е 94,6 млн. лв. спрямо 123,4 млн. лв. за първите два месеца на миналата година, или спад с 23,3%. Основната причина за спада в печалбата е ръстът на обезценките на кредити и вземания с 54% на годишна база до 105,6 млн. лв. през февруари.

Ръст от 6,45% на годишна база до 228,6 млн. лв. през февруари отчита нетният лихвен доход на банките. Това обаче означава, че банките печелят от увеличен спред между лихвите по депозитите и кредитите, защото за периода собственият им капитал се увеличава с 1 млрд. лв., а кредитите и вземанията са се увеличили с 1,05 млрд. лв. Тоест увеличена е лихвоносната база. В същото време като приход се отчитат само платени лихви по кредитите, а на годишна база редовните кредити намаляват с 3,5% поради ръст на лошите и преструктурираните кредити. Затова е много трудно да се изчисли дали ръстът от 6,45% на нетния лихвен приход е на база увеличен спред между лихвите по кредитите и тези по депозитите.

На годишна база приходите от лихви на банковата система намаляват с 0,68% до 837 млн. лв. за първите два месеца на 2010 г., а разходите за лихви намаляват с 5,6% до 372 млн. лв. за януари и февруари 2010 г. Нетният доход от такси и комисиони намалява с 0,91% на годишна база и през февруари 2010 г. е 54,1 млн. лв. Административните разходи намаляват с 2,35% на годишна база до 139 млн. лв. през миналия месец. Активите на банковата система се увеличават с 2,59% на годишна база и с 1,32% на месечна база до 71,1 млрд. лв. през февруари 2009 г. Това е нов рекорд, като увеличението през февруари е с 926 млн. лв., а от началото на годината с 243 млн. лв. Увеличението засяга основно кредитите и вземанията, които нарастват със 712 млн. лв. през февруари спрямо януари тази година.

Свят

Сърбия се извини за Сребреница

Снимка БГНЕС

Текстът на декларацията беше гласуван след близо 13 часа дискусии. Анализатори отбелязват, че резолюцията е опит за скъсване с трагичното минало от 90-те години в бивша Югославия

Белград направи историческа крачка по пътя към евроинтеграцията

Парламентът на Сърбия прие декларация, която осъжда престъпленията в Сребреница, извършени над хиляди босненски мюсюлмани през 1995 година. За нея след 13-часов дебат гласуваха 127 депутати от 149, които бяха в залата. Против се обявиха 21 депутати, а един не гласува, съобщи в. "Блиц". Декларацията бе подкрепена от парламентарните групи "За европейска Сърбия", Г17 плюс, Социалистическата партия на Сърбия - Единна Сърбия, Партията на обединените пенсионери на Сърбия и от малцинствата. Против бяха депутатите от Демократическата партия на Сърбия и Нова Сърбия. Сръбската радикална партия и Либерално-демократическата партия не участваха в гласуването. Депутатите от Сръбската прогресивна партия напуснаха залата преди гласуването.

Декларацията само подчерта колко дълбоко поляризирана е страната по отношение на военното си минало, отбелязват медиите. Резолюцията изразява съчувствие на жертвите и поднася извинения за това, че не е направено достатъчно за предотвратяване на клането, но не назовава убийствата "геноцид". Приемането на документа обаче слага край на години отрицание на извършеното от страна на сръбските политици.

Управляващата коалиция от прозападно настроени демократи и социалисти се надява с тази мярка да спечели благоразположението на Брюксел и на инвеститорите.

"Предприемаме цивилизована стъпка на политически отговорни хора, базирана на политическо убеждение, за военното престъпление, което се случи в Сребреница", заяви Бранко Ружич, чиято Социалистическа партия бе ръководена от силния човек Слободан Милошевич през 90-те години на миналия век. Босненските сръбски части, ръководени от генерал Ратко Младич, избиха около 8000 босненски мюсюлмански мъже и момчета след превземането на източния анклав, поставен под защитата на ООН. Клането представлява най-зловещата жестокост в Европа от края на Втората световна война. Западен дипломат, бил в Босна и Херцеговина по времето на клането, заяви обаче, че прокарването на резолюцията без арестуването на Младич означава малко.

Сръбската декларация за Сребреница обаче предизвика негативни реакции в Босна и Херцеговина. "Декларацията за Сребреница, в която избиването на 8000 души не се квалифицира като геноцид, е поредният удар срещу оцелелите жертви от събитията през 1995 г.", заявиха от Сдружението за застрашените народи за Босна и Херцеговина, цитирани от в. "Дневни аваз". Според сдружението е лицемерно текстът на декларацията да е съобразен със становището на Международния съд в Хага по жалбата на Босна и Херцеговина за геноцид срещу Сърбия.

Сръбският парламент прие снощи Декларация за осъждане на престъпленията в Сребреница, като това е станало след ожесточени спорове между управляващите и опозицията. Изданието отбелязва също, че е бил получен фалшив сигнал за бомба пред сградата на парламента по време на дебатите.

Обама и Саркози изработиха обща позиция

Президентите на САЩ и Франция Барак Обама и Никола Саркози излязоха с обща позиция по редица въпроси след срещата им във Вашингтон, предадоха световните агенции. Обама заяви, че той и френският му колега са фокусирали вниманието си върху възстановяването на световната икономика и ще координират действията си в областта на финансовите реформи, за да се гарантира съвместен подход в решаването на проблемите.

Обама обеща да не прибягва към протекционизъм в търговията и изрази надежда, че през тази година ще бъде постигнат напредък в изпадналите в застой преговори от кръга Доха за либерализиране на световната търговия.

Саркози заяви, че Вашингтон и Париж "ще работят ръка за ръка, за да стигнат още по-далеч в регулирането на световния капитализъм и по-конкретно в създаването на нов световен валутен ред". Франция ще председателства Г-20 през 2011 г., припомня Ройтерс.

Френският президент заяви също, че неговата страна застава редом до Съединените щати в позицията им против израелската заселническа дейност в Източен Ерусалим. Саркози похвали Обама заради опитите му да накара Израел и палестинците да седнат на масата за преговори. "Липсата на мир" в Близкия изток "е проблем за всички нас" и подхранва тероризма по света, каза още Саркози.

Двамата президенти призоваха за скорошно налагане на нови санкции срещу Иран заради ядрената му програма. Обама заяви, че светът е по-единен от всякога в убеждението, че не трябва да се позволява на ислямската република да се сдобие с ядрено оръжие.

Европейски медии:

Не се разболявайте в България

Авторитетните германски всекидневници "Франкфуртер Алгемайне Цайтунг" и "Зюддойче Цайтунг" обстойно разглеждат разследването за корупция срещу здравния министър на България Божидар Нанев и обстойно се спират на темата за плачевното състояние на българското здравеопазване.

Подозренията, отправени към подалия оставка министър на здравеопазването, се тиражират също от австрийската телевизия ОРФ и от ежедневника "Дер Щандарт", който изтъква, че Нанев е първият български министър, обвинен в корупция след края на комунистическата система преди 20 години. Ако бъде признат за виновен, Нанев може да получи до 10 години затвор, пише изданието, като припомня уверенията на премиера Бойко Борисов, че ще се бори срещу корупцията последователно.

Слаба оценка за най-бедната от държавите - членки на Европейския съюз, би могла да означава загубата на 11 млрд евро, посочва "Дер Щандарт". Внимание на темата отделя и сайтът "Полскауеб", който отбелязва, че докато в понеделник полската министърка на здравеопазването Ева Копач е била похвалена от Парламентарната асамблея на Съвета на Европа за проявената твърдост спрямо СЗО и фармацевтичните концерни по време на паниката покрай свинския грип, колегата ѝ от България попада под ударите на прокуратурата за действията си в същата ситуация, тъй като поръчал ваксини за милиони чак след отминаването на опасността.

"Не се разболявайте в България!", резюмира ситуацията електронното издание "Донаукурир".

www.duma.bg

кратки

Белгия не приема бурката

Белгийска парламентарна комисия гласува за налагането на национална забрана за носенето на бурка на обществени места, като откри пътя за първата по рода си такава забрана в Европа. Предложението на либерални членове е за забраната на всякакъв вид дрехи или покривала, които не позволяват на носещия ги да бъде напълно идентифициран, включително хиджаб или бурка. Законопроектът ще бъде гласуван от депутатите на 22 април.

Ким Чен Ир се стяга за Китай

Севернокорейският лидер Ким Чен Ир е много вероятно да посети скоро Китай, съобщиха от южнокорейската президентска администрация. Това е ход, който може да сигнализира за завръщането на страната му към преговорите за разоръжаване. Според източник от Сеул има "индикации" за предстоящо посещение в близките дни. Ир е посещавал Китай с влак през 2000, 2001, 2004 и 2006 г.

50 имигранти заловени в Румъния

Румънската полиция залови на границата с Унгария 50 афганистански граждани, сред които 15 деца, пътуващи за Западна Европа, скрити в камион цистерна. Условията, при които са пътували, са били изключително тежки. Някои от тях са получавали припадъци от недостиг на кислород. Разследващите проверяват дали зад този опит да пресекат границата стои мрежа за трафик на хора.

ЖП стачка засегна Испания

Стачка на служителите в испанската национална железопътна компания възпрепятства свободното предпразнично пътуване на хиляди испанци. Около 80 влака са отменени, включително няколко по високоскоростната линия между Мадрид и Барселона. Очаква се да бъдат запазени между 65 и 72% от услугите на компанията.

Хелзинки отделя $14 млрд. за отбрана

Правителството на Финландия определи военен бюджет за близките четири години в размер на 14,3 млрд. долара. В сравнение с периода 2006-2009 военният бюджет на страната е поголям с 1,2 млрд. долара. Посочената сума включва в себе си модернизиране на въоръжението и издръжка на армията. Само през 2010 г. Министерството на отбраната планира да изразходва 3,54 млрд. долара.

Анкара иска безвизов режим с ЕС

Турция настоява за безвизов режим за своите граждани с ЕС, посочвайки, че визовите изисквания за гражданите на бившите югославски републики Македония, Сърбия и Черна гора са премахнати. Една от причините, поради които турските граждани не могат да посещават страните - членки на ЕС, без визи е липсата на паспорти с биометрични данни. Очаква се тези паспорти да започнат да бъдат въвеждани през лятото.

Свят

Берлин въвежда такса за банките

Германия и Франция ще налагат практиката в целия Европейски съюз

Германското правителство прие принципа за въвеждане на такса за банките. Удръжката ще захранва с над 1 млрд. евро годишно фонд за спасяване на банковите институции при евентуален нов удар върху финансовия сектор, предаде Франс прес. На министерския съвет присъства и френската министърка на икономиката Кристин Лагард. От своя странаи Париж подготвя механизъм за въвеждане на такси за банките. Германските банки ще правят вноски в зависимост от значението им за икономиката на страната и поеманите от тях рискове, се посочва в приетия документ, който ще послужи като основа за бъдещ проектозакон.

С учредяването на фонд за спасяване на банките Берлин иска да накара самите банки да плащат за последиците от поетите рискове. Германската държава вля много средства в подкрепа на изпаднали в затруднение банкови институции миналата година, по-специално в "Хипо риъл истейт", която беше напълно национализирана, и "Комерцбанк" - втората по големина банка в страната. Идеята за възстановяване на похарчените от държавата средства за спасяване на банките в крайна сметка отпадна и остана само проектът за вноски във фонда. Другата седмица германският министър на финансите Волфганг Шойбле ще участва в заседание на френския кабинет.

"Берлин иска да разпространи тази практика заедно с Франция в европейски мащаб", посочи Шойбле преди дни. Двете правителства създадоха миналия месец възможност техни министри да участват индивидуално в Министерския съвет на партньорите си и Кристин Лагард първа се възползва от това.

Същевременно стана ясно, че бюджетният дефицит на Франция е достигнал рекордните 7,5% от БВП на страната през изминалата година. Нивото надхвърля повече от два пъти максимума за страна от еврозоната, съобщиха от националния статистически институт на страната. Държавният дълг на страната е нараснал до 1,489 трлн. евро, или 77,6% отт БВП. Това е скок с 10% спрямо нивото за 2008 г. Стойността е доста над прага от 60%, поставен за страните, търгуващи с еврото. От министерствата на икономиката и бюджета обвиняват за лошите резултати "ефектите от световната криза", която намали приходите от данъчно облагане и принудиха Франция да въведе антикризисни мерки.

СКАЧАТ ИНФЛАЦИЯТА И БЕЗРАБОТИЦАТА

Инфлацията в еврозоната е нараснала до 1,5 на сто през март спрямо 0,9 през февруари. Безработицата в еврозоната е достигнала 10% през февруари. В ЕС-27 е 9,6 на сто, а в България 8,7%, показват данни на Евростат. В целия ЕС безработицата през януари беше 9,5%, а в еврозоната 9,9%, докато в България е била 8,5 на сто. В България през февруари 2008 г. безработицата е била на равнище 6 процента.
В Румъния на месечна основа показателят е нараснал до 7,6 на сто. Най-ниска безработица има в Холандия (4%) и Австрия (5%), а най-висока е в Латвия (21,7%) и Испания (19%). По данни на статистическата служба на ЕС през февруари в ЕС безработните са били 23,019 милиона, а в еврозоната - 15,749 милиона.

Снимка БГНЕС

Финансовият министър на Германия Волфганг Шойбле, френската му колежка Кристин Лагард, канцлерът Ангела Меркел и дипломат номер 1 на Берлин Гидо Вестервеле обсъдиха принципа за въвеждане на такса за банките

Ядреният остров

Русия и Китай се договориха за условията, по които ще се строи втората част от АЕЦ „Тянван"

РОССИЙСКАЯ ГАЗЕТА
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Александър ЕМЕЛЯНЕНКОВ

Руската "Атомстройекспорт" (АСЕ) и Цзянсуската ядрена енергийна корпорация на Китай (JNPC) подписаха в Москва рамков договор за строителството на втория етап от изграждането на Тянванската АЕЦ. Така беше потвърдено, че третият и четвъртият енергоблок на тази станция на брега на Жълто море, както и първите два, ще бъдат построени по руски проект, с доставки на руско оборудване. Но в помалки обеми.

Документът беше подписан от президента на АСЕ Дан Беленки и генералния директор на JNPC Цзян Гоюан. Редом с двата вече действащи блока на същата площадка ще бъдат построени два аналогични реактора тип ВВР-1000. В съвкупност те ще дават в енергосистемата на провинция Цзянсу над 4000 мегавата.

Напомняме, че първият етап на Тянванската АЕЦ се построи в рамките на руско-китайско междуправителствено споразумение от края на 90-те години. Първият блок беше предаден на възложителя на 2 юни 2007 г., а вторият на 12 септември с.г. Обаче сключването на договор за третия и четвъртия енергоблок се отлагаше, макар мястото да беше вече подготвено. За целта упоритите китайци буквално изгризаха с машини крайбрежните скали. Причина за забавянето бяха разногласията около стойността на работите, оборудването и обема на взаимните задължения. Китайците се опитваха да получат цени, които да са същите като за първия етап от строителството. Освен това искаха да внедрят на станцията повече свое оборудване.

"Росатом" имаше свои контрааргументи. "Никой не иска да работи на загуба", коментира Сергей Кириенко. От неговите обяснения следваше, че когато се е подписвало споразумението за първия етап на АЕЦ "Тянван", е нямало бум на атомната енергетика и руските предприятия са се съгласявали да работят на предела на рентабилността, за да имат поръчки в тази сфера.

Сега времената са други, руските фирми имат солиден портфейл от поръчки и в страната, и в чужбина. При това цените на оборудването и проектните услуги съществено се повиши. Но китайската страна настояваше, че цената е много висока. Между другото по данни на сайта Nuclear.ru, договорът за първия етап на Тянванската АЕЦ, сключен преди 10 години, е имал фиксирана цена - 33,113 млрд. рубли и не е предвиждал индексации във връзка с поскъпването на материалите и инфлацията. Едва през октомври 2009 г. в Пекин бе подписан протокол, който фиксира "тавана на цените" и желанието на двете страни "съвместно да работят по този проект". JNPC като възложител поема 70% от работите по втория етап на станцията. Русия запазва 30% от предишния обем на договорните задължения: проектната документация, основното оборудване на "ядрения остров", някакво съпътстващо оборудване, а също инженерното съпровождане и авторския надзор. При това на китайската страна няма да се предоставя интелектуална собственост.

Макет на Тянванската АЕЦ

ФСБ долавя грузинска следа в атентатите в Москва

Има напредък в разследването на атентатите в московското метро, при който загинаха 39 души, заяви секретарят на Съвета за сигурност на Русия Николай Патрушев. "Силите за сигурност си вършат работата. Мнозина се занимават с разследването. Вече има напредък", заяви той. "Сигурен съм, че всички, които са свързани с този атентат, и командирите, и изпълнителите, ще бъдат наказани според закона. Никой няма да се измъкне от преследването", обеща той.

Патрушев съобщи, че е възможна грузинска връзка с атентата, извършен от две атентаторки-самоубийци, свързани с екстремистки групировки от Северен Кавказ. "Имаме информация, според която някои членове на грузинските специални служби са влезли в контакт с терористични организации от този регион. Трябва да проучим и тази версия", подчерта той, като добави, че поведението на грузинския президент Михаил Саакашвили е "непредвидимо". "Той вече започна една война и не е изключено да го направи пак", подчерта Патрушев.

Междувременно кавказка ислямистка сепаратистка групировка отрече да е отговорна за атентатите, при които в понеделник загинаха 39 души в метрото в Москва. До момента са разпознати 37 от 39-те жертви, загинали при атентатите. В публикувания списък са имената на 22 мъже и 15 жени.

Интервю

Проф. Чавдар Добрев:

Илюзия е полицаи плюс екстремист от Световната банка да оправят националната икономика

Интервю на Лилия ТОМОВА

Партия ГЕРБ и Бойко Борисов постигнаха голяма победа на изборите, не може да не го признаем, г-н Добрев. Сигурно защото народът откри в тях своята "нова надежда". Какво се случва според вас вече почти девет месеца по-късно?

- През последните 20 години, а и последните месеци спадат към тях, българският народ претърпя много загуби. Изгуби индустриално развитата си страна с огромни духовни постижения и с модерно змеделие. Изгуби армията си. Изгуби сравнително доброто си жизнено равнище, безплатното образование и здравеопазване. Изгуби социалната си сигурност, обеднявайки неимоверно. В замяна на това се разшириха правата му да получава информация, да пътува, да проявява инициатива, ако има стартова база. И най-важното - позначима е т.нар. лична, интимна свобода, повече са гаранциите за нея. Бойко Борисов дойде на власт с обещанието "да въздаде социална и юридическа справедливост", да се пребори с корупцията - това беше визитната му картичка. Получи популярност, тъй като собствениците на медиите, български и чуждестранни, решиха да заложат на него - това отговаряше на интересите на част от крупния бизнес в България, както и на радикални фактори с дясна ориентация в САЩ и ЕС. Сега положението на Борисов не е розово. Само за осем месеца се спука сапуненият мехур и истината лъсна - управляват ни хора, които са неподготвени за тази дейност. Със своята некомпетентност и непрофесионализъм те трансформираха световната финансова криза в тотална икономическа и политическа криза на българска почва. Кризата, която се вихри у нас, се задълбочава с техните усилия.

Но нали ГЕРБ се самообяви за народна партия, която говори от името на всички българи?

- Това е рекламен клип с рекламно лице Борисов. Иначе създадената по време на криминалния преход олигархична държава благодарение на ГЕРБ се срасна с функциите на полицейската държава. Днес се отнемат не само социални, но и лични, интимни права и свободи - реалните достояния на изминалите две десетилетия. В този смисъл демокрацията наистина е заплашена.

От какво точно?

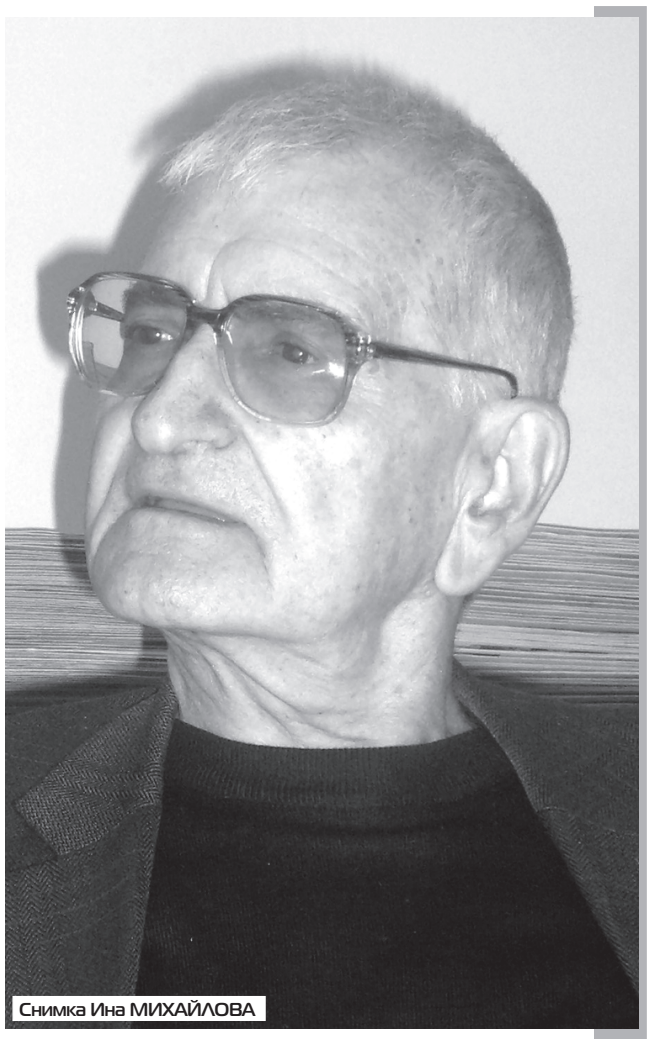
- От еднолично управление с белези на тоталитаризъм. Освен това - от сливане на дясна идеология с идеологията на репресивните методи. В ЕС няма друга държава като България, в която реалната власт да се съсредоточава в популистка формация като ГЕРБ и в ксенофобска партия като "Атака", чийто лидер пък е автор на злостни антисемитски текстове. Такова чудо другаде в цивилизования свят не съществува! Страната ни е изправена пред възможността като в типична тоталитарна система МВР, следствието, прокуратурата, а в близък период - и съдиите, да се сраснат, за да обслужват управляващите. Тепърва съотечествениците ни и хората с леви убеждения на гърба си ще разберат за какво става дума. Очаквам във връзка с рязкото намаляване на влиянието на ГЕРБ в обществото скоро да започне масово преследване и може би дори - арести, а и съд за активистите на лява България. Друг изход управлението на ГЕРБ да оцелее не виждам. Вероятно и ГЕРБ са наясно със себе си, но единствено със заплахи, шантажи, лъжи и арести обаче държава не се управлява!

Т.е. преживяваме криза "с български патент", ако ви разбирам правилно.

- Точно така. В България световната финансова криза не получи сериозно разпространение. Предишното правителство въпреки днешните пропагандни ходове на управляващи и медии се справяше твърде добре с нейната специфика. Кабинетът Борисов обаче позволи кризата като раково образувание да обхване изцяло икономиката и да я умъртви докрай, да взриви началата на политическата система - такава, каквато се е формирала. Илюзия е няколко полицаи плюс екстремист от Световната банка да оправят националната икономика. Има и друго. В САЩ и ЕС кризата се преодолява с помощта на държавата и нейните механизми за съживяване на икономиката и заздравяване на финансите. Там не се отхвърля ролята на държавата като пълноправен участник в съвременните пазарни отношения и като притежател на собственост. У нас се случва обратното. Кабинетът на Борисов решава ситуацията със средства на крайния либерализъм, с приватизация до краен предел, като тежестите целенасочено се струпват върху бедните и среднозаможните слоеве. Ето я есенцията на тази политика.

Но това просто е парадокс.

- Така е, защото ГЕРБ и Борисов са зависими от финансово-икономическия кръг "Глобална България", формиран през 2002 г. за установяване на власт, която да защитава интересите на част от олигархичния капитал. В този кръг главно действащо е банкерката Цветелина Бориславова. В него влизат крупни банкери, медийни и енергийни босове като Иво Прокопиев, Красимир Гергов, Левон Хампарцумян, Валентин Златев, бивши шефове на телевизия bTV, ръководителят на Българо-американския инвестиционен фонд, ръководителят на "Отворено общество", главната редакторка на "24 часа" г-жа Гочева, споменават се и имена от бившия кръг на Емил Кюлев, от кръга на мегаспекуланта Майкъл Чорни. Всъщност препоръчвам ви за повече информация книгата на колегата ви Григор Лилов "Тайният проект Бойко Борисов".

Снимка Ина МИХАЙЛОВА

ЧАВДАР ДОБРЕВ е роден на 21 август 1933 г. в Ямбол. Завършва висшето си образование в Будапещенския университет. Работил е в Института по изкуствознание при БАН, бил е главен драматург на Народния и на Сатиричния театър, първи зам. главен редактор на сп. "Съвременник", директор на Българския културен център в Москва. Професор, доктор, учен, публицист, общественик, преводач, автор на над 30 книги.

Е, какво лошо има в сдружение на бизнесмени, медийни фигури, обществеици, г-н Добрев?

- Лошото е, че кръгът "Глобална България" беше сформиран, за да съхрани резултатите от несправедливата приватизация и от криминалния преход. Наред с това "Глобална България" си постави още две задачи: да бъде приватизирана изцяло държавната и обществената собственост, а също преразпределена онази, чиито собственици са с интереси, несъвпадащи с интересите на инициаторите и организаторите на "Глобална България".

Очевидно искате да кажете още нещо, видимо - повече, за хората, които според вас "държат" г-н Борисов на власт.

- Странното е, че всички участници в "Глобална България" са с комунистическо минало и с номенклатурни корени. Излиза, че Бойко Борисов е фаворит и избраник на т.нар. червена буржоазия. А това изправя БСП пред извънредно трудна ситуация. Неминуемо редица нейни лидери - и днес, и утре, ще копнеят за тясно сътрудничество с ГЕРБ - поради обща биография, а не само поради страх и приспособяване. Една от причините да поддържам лидера на БСП Сергей Станишев е, че той се осмели да възглави последователната опозиция против режима на ГЕРБ и че отстоява интересите на лява България срещу опитите на дейци с леви убеждения да направят от социалистическата партия следващата присъдружна парламентарна партия на ГЕРБ. Това не бива да се допуска, това ще е самоубийството на БСП.

> **Очаквам масово преследване и арести за лява България**

Най-жестоки са ренегатите - заради изневярата и прикритата си като срамен грях подлост, предупреждава известният интелектуалец

Чакайте, чакайте. Казвате, че Борисов е фаворит на част от червения бизнес, а от друга страна, го определяте като политически фактор, при това - особено опасен, не само за БСП, но и за цялото ляво движение?

- Изглежда странно наистина. Но е логично. Явно за част от "червената буржоазия" БСП вече не е предпочитан партньор, напротив - тя в някаква степен пречи на новата им дясна ориентация, на желанието им от сегашната криза да извлекат сериозни дивиденти. Макар и обучили се в СССР, днешната им участ ги свързва с други задокеански пространства. За тях е изгодно, че Борисов се съгласи Световната банка да поеме на пряко управление България, че той е в състояние да им осигури нови печалби в ущърб на манипулирания чрез социален геноцид и нищета на духа народ. Вероятно, ако нещата така се развиват, ще се стигне и до ипотекиране на апартаменти, вилни имоти и леки автомобили. Кои банки ще ги разпродават тези апартаменти и вили и кои ще са купувачите - почти е ясно. Те няма да се различават от приближените на кръга "Глобална България".

Как да реагира БСП, като се опитват да я натикат в ъгъла?

- Положението на БСП не е окаяно. Митологема е, че за първи път на 5 юли м.г. БСП е претърпяла "незапомнено изборно поражение". Държа да кажа, че от 1997 г. БСП получава между осемстотин и милион гласа, а не както преди 1997 г. - над два милиона гласа. Разликата в резултатите от парламентарните избори през 2001 г. и 2009 г. е само 34 хиляди души. В момента БСП разполага с реално влияние около 20 процента, което може да послужи за отправна точка към бъдещи успехи. Освен това ръководството ѝ от началото на 2010 г. се активизира, оглавявайки борбата срещу режима на ГЕРБ. Въпросът е, като това е тревожно, че сред елита на БСП съществуват не само обосновани противоречия, но и характерни за левицата ламтежи за партийна власт. Това днес е неразумно и недопустимо. То води към пропаст. И подпомага фанатичната идея на Бойко Борисов окончателно да се разправи с лявото движение на България, стигайки до забрана на БСП. Иска ми се да вярвам, че пред лицето на антисоциалната и антидемократичната политика на ГЕРБ, пред полицейските методи и насилие дейците на БСП ще се обединят отново заради високите цели, на които са се посветили. Заедно с останалите леви и националноотговорни партии и организации ще намерят изход от тежката ситуация. И ще престанат сами да хвърлят съчки под кладата по подобие на онези неграмотни и озлобени старици от Средновековието.

Каква е прогнозата ви - какво ни очаква? За какво да се подготвяме? Ще бъдат ли нанасяни нови удари срещу лява България?

- БСП трябва да се подготви за по-лоши дни от сегашните. Явно Борисов има поръчки от екстремни западни кръгове и общества, щом си позволява без реални мотиви да иска отстраняване на президента на страната, да компрометира масово елита на БСП, щом прави арести без доказателства, щом вече е подготвил нови атаки срещу независимостта на съдебната власт. БСП не бива да се уповава и да залага единствено на демократичните порядки в ЕС. Какво като сме негов член? В натовска Гърция преди няколко десетилетия властта я държаха черните полковници! Какво като всяко насилие оправдава себе си със справедливостта? Спасителите на справедливостта в Германия и привържениците на една националсоциалистическа партия - те дадоха дума на немския народ, че ще зачеркват позора от Първата световна война и ще изведат държавата от корупцията и от огромната икономическа криза през 1929 г. Какво като олигарсите, които издигнаха Борисов, са с червено минало? Какво като самите водачи на ГЕРБ произхождат от недрата на комунистическата номенклатура и са били членове на БКП? В своя жизнен път се убедих, че най-жестоко хапят и най-жестоко отмъщават - заради изневярата си, заради прикритата като срамен грях подлост, именно ренегатите. Те най-ожесточено се разправят с предишните свои другари и единомишленици! А и страхът у такива субекти е титаничен. Затова непрекъснато - всекидневно и всекичасно, ще внедряват "крах и мизерия" - като в една от пиесите на Бертолд Брехт. А на кадрите на БСП им е вече време да се стегнат, готови за тежки изпитания, да наострят мисли и чувства пред осезаемата опасност и да не вярват на данайците, когато им подаряват дървени коне.

Морален дълг ми е, като български интелектуалец, да предупредя своите съидейници и другари.

Направих го...

Общество

ЮРИЙ БОРИСОВ

Оставката на здравния министър е най-гадният политически театър, който сме виждали през всичките изминали 20 години. А на театри се нагледахме. Защото политическият театър е единственият жанр в България, който процъфтява, набъбва и се усъвършенства.

Сложете фактите един до друг и ще ви се доповръща. Министър Нанев обявява търгове за

Светослав ЯНАКИЕВ

Басня за тристранния антикризисен съвет

Гадната пиеска с Нанев

тамифлу на 3 и 6 ноември миналата година. Подписва договор за доставка на 15 декември. Разработката започва по материали на ДАНС преди почти пет месеца. Това прави началото на ноември. Което означава, че тези материали са с по-раншна дата. Тоест преди да бъдат обявени търговете. А самата разработка явно започва едновременно с обявяването на търговете. Според определени източници разследването е започнало дори преди шест месеца (виж в. Стандарт от 31 март стр. 2). Дебело подчертавам: материали се събират и

прокуратурата започва разследване много преди да е извършено „престъплението"

датата да подписване на договора. Което означава, че се събират материали за намерение, доказателства за мисли, извършва се подготовка за предстоящ "престъпен" акт!

Сега внимание! Премиерът лично е разпоредил на ДАНС да събира материали. Материали за какво? За нещо, което не е извършено? За нещо, което предстои? Дори да допуснем, че Борисов е получил сигнал за някакво намерение, той как постъпва? Не предупреждава министъра си, не предотвратява действието, а вика хората от ДАНС и им казва: "Един мой министър се готви да извърши престъпление, следете го, събирайте материали и го дайте на прокуратурата!".

Ако няма какво да се събира, то се събира бързо. Тогава идва ред на прокуратурата, която поне месец преди подписване на договора за закупуване на лекарствата започва разследването! Това разследване не може да се състои от нищо друго, освен от изчакване "престъплението" да се случи. При инициатор на цялата машина - самият министър-председател.

Има и други, много по-прости въпроси. Мислите ли, че министър Нанев няма да информира премиера, ако има намерение да изхарчи 6 милиона лева без реален конкурс? Точно пък този премиер, който освен с полицейски и прокурорски проверки едва ли се занимава с нещо друго. При цялото обществено надвикване "злоупотреби - възмездие"?

Всички помним истерията около опасността от "свински" грип. Всички помним паниката, че не сме готови да го посрещнем, че нямаме ваксини и лекарства, че предстои нещо страшно... Министърът реагира на тази истерия, а тогава не се знаеше доколко е реална опасността и си свършва работата. Днес са отвратителни приказките, че бил използвал "вратичка в закона". А тази "вратичка" е най-нормалното допускане при изключителни обстоятелства дя няма мотане с дълги бюрократични процедури. Или опасността от хиляди смъртни случаи не е изключително обстоятелство? След това препаратите не били използвани... Като че ли някой можеше да предвиди, че паниката, обхванала целия свят, е твърде неоснователна. И накрая, лекарствата били "залежали" по складовете. При срок на годност 2014 година!

От „А" до „Я" - същото с бели конци

Като похлупак на всичко, Министерството на здравеопазването не даде разяснения по обвинението, защото "прокуратурата му била забранила"! Само някакво жалко изречение на министъра, че не е можел да постъпи по друг начин.

Втрещен съм и от другото. Балансираният, интелигентният, симпатичният главен прокурор помалко говори за "престъплението", отколкото за премиера, който трябвало да бъде поздравен. А самият премиер бил "толерирал" повдигането на обвинението! А може би по-точната дума е "разрешил"? Или "организирал"? Нали преди пет-шест месеца той е сезирал ДАНС?

Как няма да "толерира", та нали самият той обяви, че ще награди първия прокурор, който подпука негов министър?

Пиар, пиар, пиар... Премиерът облече в плът и кръв думите си, че няма чужди и свои, когато става дума за престъпления. Което означава, че няма чужди и свои, когато си прави реклама. Да беше го направил обаче по-интелигентно. Да се изненада малко, да му стане неприятно, да погледне строго и да въздъхне. Няма изненада. Има организация. Има построяване на сценарий. Има подготовка. Има и пълна глупост да не се съпоставят дати и месеци. Да бяха изчакали човека да подпише и тогава да се появи сигнал, да започнат да се събират материали, да се прави разследване.

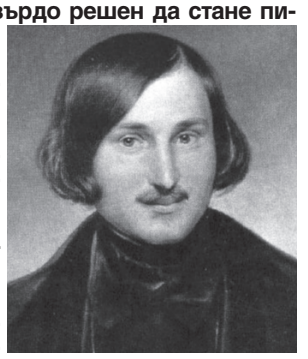
Няма хора, няма специалисти, няма министри, няма чужди, няма свои. Има единствено образът МУ. По-гадно никога не е било.

Няма да се учудя, ако съдът оневини Божидар Нанев и Б. Борисов отново го покани за министър. Така пиеската ще бъде завършена, съвършена, божествена. А другите министри просто да се готвят.

Дамата 1

www.duma.bg

1809 - В СОРОЧНИЦИ, УКРАЙНА, СЕ РАЖДА НИКОЛАЙ ГОГОЛ (1809-1852), РУСКИ ПИСАТЕЛ. През 1828 г. твърдо решен да стане писател, отива да живее в Санкт Петербург. Въпреки че се интересува от литература, той мечтае да стане добър актьор. Обаче столицата на Русия не приветства с отворени обятия младия писател и първата му творба от 1829 г. се оказва пълен провал. Гогол сътрудничи в алманасите "Северные цветы" и "Литературная газета", като така бива въведен в приятелския кръг на Александър Сергеевич Пушкин. С творбата си "Омагьосаното място" от 1831-1832 г. той постига успех, показвайки способностите си да съчетава фантастичното със страшното. Истинска известност писателят постига със сатиричния роман "Мъртви души". Първите глави са публикувани през 1842 г. Романът е замислен като трилогия, но са завършени само първите две части. Гогол определя творбата си като "епична поема в проза". Пушкин дава на Гогол идеята за сюжета на романа. Николай Гогол е автор още на книгите "Шинел", "Ревизор", "Тарас Булба", "Страшната мъст" и др. Умира на 4 март 1852 г. в Москва.

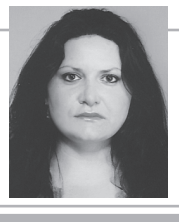
1918 - СЪЗДАДЕНИ СА КРАЛСКИТЕ ВОЕННОВЪЗДУШНИ СИЛИ НА ВЕЛИКОБРИТАНИЯ. Те са най-старите ВВС в света, независими от контрола на сухопътните или морските сили. Те са основани като амалгама от Кралските въздушни корпуси и Кралските въздухоплавателни служби. След Втората световна война силите са намалени значително и техните междувоенни години са относително спокойни, със само по-малки действия, проведени в някои райони на Британската империя.

1946 - СЪЗДАДЕН Е ВАРНЕНСКИЯТ ДЪРЖАВЕН СИМФОНИЧЕН ОРКЕСТЪР. Историята на Варненската филхармония започва от 1913 г., когато е основан любителски симфоничен оркестър.Той участва с голям успех на Първите летни музикални тържества във Варна през 1926 г. под диригентството на Асен Найденов. През 1946 г. по инициатива на диригента и цигуларя проф. Саша Попов се създава Варненският държавен симфоничен оркестър, който през 1968 г. прераства в Държавна филхармония. В първите години като ръководители на състава работят последователно диригентите Руслан Райчев, Васил Стефанов, Йоско Йосифов, Константин Илиев. Особена заслуга за професионалното израстване на оркестъра имат диригентите Емил Главанаков, Иван Маринов и Йордан Дафов.

1959 - СЪЗДАДЕН Е ДЪРЖАВНИЯТ ФИЛМОВ АРХИВ. Със заповед № 9 на Министерството на просветата и културата се определят задачите на Държавния киноархив в България: "Да колекционира, реставрира и съхранява филмите и отнасящото се до киното нефилмово национално архивно богатство, да обработва и използва за разпространение кинематографична информация и култура". През същата година Българският киноархив е приет за редовен член на ФИАФ (Международната федерация на филмовите архиви) към ООН и ЮНЕСКО.

На чужд гръб

МАЯ ЙОВАНОВСКА

Датата е 8 септември 2009 г. Премиерът Борисов, заобиколен от свита министри, се кипри, облечен като Шогун, и реже лентата на новия участък от софийското метро. Тогава казва: "Когато партиите работят така, както хората очакват, се получава това нещо". Изграждането на метрото било "единственото ново нещо" за 20 г., подчертава доволен премиерът и продължава: "Ако това правителство е на власт, след 3 години - през 2012 г., ще се возите по същия начин и от "Обеля" до Японския хотел". През 2012-а ще ходите на море по магистрала "Тракия", обеща Борисов. Той закова като срок за бързата връзка до Бургас началото на лятото през 2012-а.

В напълно непремерените си пиар акции Борисов стигна дотам, че при откриването на учебната година в УНСС заяви, че едва ли не той е проектирал и построил метрото, че "това никой не трябва да забравя" и че "стократно е заслужил генералските си пагони". Дали софиянци и въобще всички българи му повярваха? Тогава от думите му за метрото остро се възмути Петър Междуречки (кмет на София от 1978 до 1986 г.) Той заяви: "Твърдението на Борисов няма нищо общо с истината. То е обида за стотиците хиляди проектанти, архитекти, инженери и обикновени строителни работници и специалисти, които над 40 години работиха за този проект."

Че метрото се строи в София "открай време", са наясно дори и мишките. Това е дългосрочен проект и за него са работили различни кметове и правителства. Е, тогава, преди 6-7 месеца премиерът си направи "помен с чужда пита", сега обаче нещата се промениха и той очевидно гледа по различен начин на дългосрочните проекти. Да кажем, че Борисов се е обърнал на 180 градуса - няма да бъде вярно, защото и преди, и сега е в една и съща позиция - за нищо не носи отговорност, а за всичко са виновни "другите". Сега премиерът иска да бъдат развалени договори за дългосрочни проекти, по които нямало финансиране. В понеделник беше съобщено за образувано досъдебно производство срещу длъжностни лица от предишния кабинет за сключване на договори за над 2,15 млрд. лв., за които не е осигурено финансиране. Според коментари на управляващите обаче (например на министъра на регионалното развитие и благоустройството Плевнелиев) едва ли някой ще бъде осъден заради сключването на договори, тъй като не може да се носи отговорност за това, че липсват пари в следващи бюджети. Самият Плевнелиев вече анулира договори за около 300 млн. лв. и предстои да прекрати още.

Всяко правителство наследява от предшествениците си проекти, които трябва да се довършат. Естествено, че това става с пари, които е необходимо да се заложат в бюджета. Това е работата на управляващите - да довършат започнатото преди тях. Особено що се касае за проектите с голямо обществено и икономическо значение. Но явно хората на Борисов по-скоро искат да провалят някои проекти, а с други вероятно въобще не им се занимава. Иначе казано - може би не им се работи. Така поне едно е сигурно, че някой бъдещ наследник на Борисов няма да има с какво да се хвали на чужд гръб.

Репортаж

Да останат ентусиастите... и зорлиите

И в третия ден от началото на издаването на новите документи за самоличност „има срив в системата”

Аида ОВАНЕС

В 3,40 ч. е дошла пред паспортното в “Слатина” жената, която има № 1 от “системата за управление на опашките”! Всеки следващ, дошъл на опашката, получава номерче от последния. Така присъединилите се около 7,50-8 ч. вече имат № 69, № 70, № 71... Първите са взели номерката си и са си отишли “да свършат някоя работа”. Дошлите около 8,20-8,30 ч., като видят, че са № 89-90, просто се отказват. Така прави и 50-годишен мъж, който не се е доредил до заветното гише нито в първия, нито във втория ден от издаването на документите. Жена с № 22 твърди, че е тук втори ден, но в момента може да си позволи да “виси”, защото е в болнични. Млад мъж е дошъл около 5 ч. да пази ред за съпругата си и двете деца, едното от които е бебе.

Около 10 ч. “системата за управление на опашките” престава да работи, защото идват хора, за които няма номерца. Те съвсем по нашенски с истерични крясъци налагат нов ред - не се признават никакви номерца и който излезе от опашката дори за да отиде до тоалетна, като се върне, минава последен. Такъв е новият закон днес! Утре правилата вероятно ще са други.

Междувременно около 9,35-9,40 ч. служителите спират работа - апаратурата зацикля. Пак! Причината е, че не може да се получат годни биометрични данни на възрастна жена. Оказва се, че същата имала такъв проблем и предишния ден. Техниката тръгва около 9,50, но от 10 ч. е задължителната почивка на служителите. Те вероятно вече мразят насъбралото се множество, което им създава толкова работа и главоболия. Но все някога трябва и да се работи.

...Около 11 ч. опашката ръкопляска - сградата напускат хората с номера 14 и 15. Близо 50-имата чакащи са обнадеждени, че до края на работния ден може и да минат. Повечето са млади и се надяват “поне утре” да не отсъстват от работа. На опашката са, защото нямат избор - документите им са с изтекъл срок на годност, а трябва да пътуват в чужбина. Мъж около 60-те казва, че е дошъл тук, защото “няма какво да прави вкъщи”. И за да не скучае, решил поне да смени документите си. Иначе не бил на зор. Но категорично не отстъпва реда си на младежа след него, който бърза за работа. Други бързат със смяната на документите си въпреки удължения с 6 месеца срок, защото “не се знае кой чиновник в кое ведомство за какво ще се заяде”. Трети предпочитат да ги сменят, защото шестмесечният срок важи само в България и с такъв документ не може да се пътува в чужбина.

Валидност на документите

Ако личната ви карта е валидна до 15 май 2010 г., тя се удължава автоматично до 15 ноември и за този период няма да дължите глоба, ако не я подновите, но сте длъжен в срок до 15 декември да подадете заявление за издаване на нова лична карта.

Дали е валиден документът ви за самоличност (лична карта, международен паспорт или шофьорска книжка (на българи или на чужденци), всеки може лесно да провери на електронната страница на МВР - http://nbds.mvr.bg/bds7/web.nsf/fVerification.

Ако до 30 дни след смяна на адресната регистрация или на имената, или на пола, на гражданството, или при трайни промени на външния вид, не се подаде заявление за нов документ за самоличност, глобите са от 20 до 150 лв.

За да си изкарате новите документи, не е необходимо да носите снимки или акт за раждане (освен ако не става въпрос за първи документ на дете). Достатъчно е да вземете старите документи - лична карта, международен паспорт, шофьорска книжка - или и трите, ако ще ги сменяте заедно, или само този, които трябва да бъде сменен.

Таксите и процедурата

Когато се доберете до заветното гише и кажете името си, компютърът с базата данни разпечатва заявление, което е попълнено с основните данни за вас - име, ЕГН, адрес. Ако има промени или неточности, допопълвате документа. Заедно с въпросното заявление получавате разписка за размера на таксата, която трябва да платите (за обикновена поръчка за лична карта на 18-58-годишните например е 18 лв.). С разписката се отива на гишето на СИБанк, където освен 18-те лв. трябва да платите и такса “превод” на банката, която е 2 лв. Ако кандидатствате за международен паспорт, таксата е 3 лв. А ако освен личната карта и паспорта трябва да подновите и шофьорската си книжка и талона, само за преводните такси на СИБанк трябва да приготвите около 7 лв., обясниха от паспортна служба.

Не забравяйте, че ако паспортната служба работи до 17,30 ч., клонът на СИБанк затваря порано и щом не сте платили таксите си, все едно оставате за утре.

След плащането на таксите влизате в светла кабина, където своеобразен скенер ви снима и снема биометричните данни. Ако пръстовите отпечатъци на палците са годни, всичко е наред и върху електронен екран поставяте подписа си. Служителката “взема” подписа и го “поставя” на заявлението до личните ви данни, снимката и пръстовите отпечатъци. Цялата процедура отнема между 10 и 20 мин. (ако не се появи проблем с пръстовите отпечатъци, а проблемът може да се яви или при възрастни хора, или при хора, чиито ръце са прекалено студени, или по други, неизяснени причини). Пръстови отпечатъци не се вземат на деца до 12 г.

От МВР предупреждават, че биометричните данни не могат да бъдат използвани за друго освен за паспортна проверка, т.е. на КПП, където да се удостовери, че приносителят на паспорта и лицето са един и същи човек. За криминалните лица си имаме отделна база данни с техни дактилоскопски отпечатъци.

Таксите за документите са съгласно Тарифа № 4 за таксите, които се събират в системата на МВР. Например издаването на първа лична карта на лица от 14 до 16 г. и на лица над 70 г. е без такса. Обикновената поръчка (до 30 дни) за лична карта на хората между 18 и 58 г. е 18 лв., бързата поръчка (до 3 работни дни) - 36, а експресната (до 8 работни часа) - 90 лв. Поевтино е за хората на 58-70 г. и цените са съответно 11, 22 и 55 лв. По 2, 4 и 10 лв., в зависимост от бързината на поръчката, е стойността на личната карта за хората с увреждания с 50 и над 50%.

Снимки АВТОРКАТА

Смелчаци, ентусиасти и зорлии въпреки мрачното време чакаха

На няколко метра други ентусиасти чакаха на друга опашка, за да платят данък сгради и такса смет

Други такси

Паспорт

Първи паспорт на деца до 14 г. - 10 лв. (обикновена поръчка - до 30 дни), 20 лв. (бърза поръчка до 3 работни дни), 50 лв. (експресна поръчка - до 8 работни часа)

Следващ паспорт на деца до 14 г. - съответно цените са 20, 40, 100 лв.

Паспорт на лица между 14 и 58 г. - съответно 40, 80, 200 лв.

Паспорт на лица между 58 и 70 г. - съответно 20, 40, 100 лв.

Паспорт на лица над 70 г. - съответно 10, 20, 50 лв.

Паспорт на лица с трайно намалена работоспособност или вид и степен на увреждане 50 и над 50% - съответно 3, 6, 15 лв.

Свидетелство за управление на МПС

Обикновената услуга е до 30 дни, а бързата - до 10 работни дни.

СУМПС на лица до 58 г. - съответно 25 лв. и 50 лв.

СУМПС на лица от 58 до 70 г. - съответно 11 и 22 лв.

СУМПС на лица с трайно намалена работоспособност или вид и степен на увреждане 50 и над 50% - съответно 3 и 6 лв.

СУМПС на лица над 70 г. - без такса (независимо от вида на поръчката).

За издаване или подмяна на контролен талон към СУМПС - за обикновената поръчка таксата е 1 лв., а за бърза - 2 лв.

★ НАРОДНИТЕ МАСИ МЕЖДУ РАЗОЧАРОВАНИЕ И ОТДРЪПВАНЕ стр. 4-5

Ако Пекин спре да изкупува американския дълг
Дийн Бейкър (стр.6)

За „втората степен“ в съвременното изкуство
Дани-Робер Дюфур (стр.7)

ДУМА
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С

Монд дипломатик

LE MONDE diplomatique
българско издание

1 април 2010, година 7, брой 4 (65) lmdbg@press.bg; mondediplo@gmail.com www.bg.mondediplo.com 8 стр.

Силова логика без стратегическа мисъл

Израел, затънал във война без край

Финансовата манна, която Европейският съюз изсипа в Палестина, създаде изкуствени анклави на благополучие. В същото време колонизирането продължава и израелската армия се готви за нови сблъсъци в Ливан, в Иран или на Западния бряг на река Йордан в търсене на невъзможната окончателна победа.

Жан-Пол Шаньоло*

ВСИЧКИ израелско-арабски конфликти (1948 г., 1956 г., 1967 г., 1973 г.), разиграли се преди историческия обрат, настъпил с мирното споразумение, подписано от Тел Авив и Кайро през 1979 г., бяха класически войни. Воюващите разполагаха с конвенционални армии, използващи също така конвенционални оръжия и стратегии. Авиацията играеше решаваща роля, подпомагана на сушата от танковете. В тези конфликти на заден план винаги присъстваше тезата за оцеляването на Израел, макар че действителните заплахи бяха силно преувеличавани – с изключение на конфликта от 1948 г., чийто изход беше непредвидим.

Суецката операция през 1956 г. беше предприета от тристранна коалиция, в която влизаха Франция, Обединеното кралство и Израел, с цел да бъде свален от власт режимът на президента Гамал Абдел Насър, без изобщо да бъде заплашена еврейската държава. През 1967 г. войната беше разпалена от Тел Авив след седмици на напрежение с Кайро и Дамаск. Нито за момент израелското правителство и генералният щаб не са имали някакво съмнение относно смазващото надмощие на силите си.

През октомври 1973 г. Египет и Сирия, след като се бяха подготвили грижливо, решиха

(На стр. 3)

*Професор по право в университета в Сержи Понтоаз, директор на списание *Confluences Méditerranée*, Париж.

В името на борбата срещу „мръсните пари“

Когато банките информират полицията

JAN VOOS

Дълго време гарантирането на тайната на транзакциите беше синоним на почтеност от страна на банката в очите на най-богатите вложители. В контекста на международната борба срещу прането на „мръсни пари“ обаче, а след това и срещу финансирането на тероризма, банките трябваше да се променят. Те вече наемат служители от силите на реда, за да установят финансов надзор, колкото мащабен, толкова и недооценен.

Жил Фаварел-Гариг, Тиери Годфроа и Пиер Лакум*

ПРЕЗ последните седмици на 2009 г. в пресата се появи някой си Ерве Фалчани. След като откраднa банкови данни, този бивш специалист по информатика на банката HSBC ги предложи на френските власти. В началото на 2008 г., след като служител на банка „Лихтенщайн Глобъл Тръст“ (LGT) беше продал файл за няколко милиона евро на германските данъчни служби, бивш банкер на UBS предаде на американската данъчна администрация имената на деветнайсет хиляди клиенти и предяви искане за няколко милиона долара от събраните впоследствие данъци.

Тези скорошни скандали, при които правителства получиха достъп до банкови данни със съучастието на бивши служители, са доказателство за значението на тази практика.

(На стр. 2)

*Изследователи в Националния център за научни изследвания (CNRS).

Бурки и врели-некипели

ИЗГЛЕЖДА, французите знаят по-скоро колко са минаретата в Швейцария (четири) или бурките във Франция (триста шейсет и седем) (1), отколкото, че държавната хазна изгуби 20 милиона евро вследствие на едно „техническо“ решение на изпълнителната власт.

Така преди осемнадесет месеца френското правителство, вместо да обвърже помощта си за загиващите банки с получаване на участие в техния капитал (което впоследствие можеше да бъде продадено с добра печалба), предпочете да им отпусне заем с условия, на каквито те изобщо не можеха да се надяват. Двайсет милиарда евро, спечелени за техните акционери, почти се равняват на сумата на миналогодишния дефицит в социалната сигурност (22 милиарда евро). А също са и 40 пъти повече от годишните икономии, които държавата постига, като на мястото на двама пенсионирани държавни служители назначава само един.

Изборното завръщане на Националния фронт във Франция и като цяло на крайната десница в Европа не е напълно чуждо на това разпределяне на общественото внимание между гредата на второстепенните полемики, които се преекспонират, и сламката на приоритетните теми, за които се твърди, че са прекалено сложни за простосмъртните. След като се провалили на местните избори, Саркози ще се захване с „реформата на пенсионната система“. Тъй като социалният и финансовият залог е съществен, вече се знае, че френското правителство ще се постарае да отвлече вниманието на народа, като отново разпали „дебата за бурките“ (фереджетата).

БЕЗ СЪМНЕНИЕ отговорът на тази маневра не налага да се нагазва в калния ѝ терен и да се създава впечатлението, че някой защитава един символ на мракобесието. Нито пък да се обявяват за расисти феминистите – мъже и жени – които основателно го критикуват. Как обаче да не отбележим забавното съвпадение, че десницата, която почти повсеместно е свързвала своята съдба с тази на църковните институции, патриархата и моралния ред, внезапно се оказва пламенен поддръжник на светското начало, феминизма и свободомислието? Явно ислямът върши чудеса и за нея!

През 1988 г. Джордж Буш сменя на президентския пост Роналд Рейгън след силно демагогска кампания, в хода на която издига искане да се криминализира изгарянето на националното знаме – акт, извършван от един до седем пъти годишно… С доблест, която е лесно да си представим, повече от 90% от американските парламентаристи приеха наказателна разпоредба в този смисъл… която бе отменена от Върховния съд. В същия момент избухна един от най-големите скандали в икономическата история на Съединените щати – този със спестовните каси, първо дерегулирани от Конгреса, после ограбени от измамници, насърчени от сенаторите, чиито кампании бяха финансирали. През 1988 г. никой или почти никой не отвори дума за опасността от подобна измама, въпреки че тя вече беше известна. Въпросът беше прекалено сложен, пък и духовете бяха заети с въпроса за знамето.

Скандалът със спестовните каси струваше 500 милиарда долара на американските данъкоплатци. Скоро ще открием какво в действителност се крие под „бурката“. И колко ще ни струва.

Серж Алими

(1) Според едно удивително с точността си пресмятане на Централната дирекция за вътрешно разузнаване.

Le Monde diplomatique
Превод Весела Генова

В ИМЕТО НА БОРБАТА СРЕЩУ „МРЪСНИТЕ ПАРИ“

Когато банките информират полицията

(От стр.1)

Обмяната на информация между държавните власти и финансовите институции обаче не е новост. Тя се развива от двайсет години насам в контекста на борбата срещу прането на пари, която доведе до включването на банките в този вид наблюдение – до този момент обаче данъчната сфера се изключваше.

През 1989 г. по време на среща на върха, състояла се в Голямата арка на Дефанс, държавите от Г-7 решиха да започнат борба срещу укриването на „мръсните пари“, които по онова време се свеждаха до печалбите от трафика на наркотици. На създадената по случая Работна група за финансови действия срещу прането на пари (GAFI) е поверено изработването и разпространяването на международни препоръки. През 90-те години на XX в. започва да се води борба срещу организираната престъпност, а след събитията от 11 септември 2001 г. – и срещу финансирането на тероризма. От средата на първото десетилетие на новия век по принцип податливото на различни интерпретации понятие „мръсни пари“ вече се отнася и до фондовете, свързани с ядреното разпространение. След избухването на финансовата криза през 2008 г. включването в тази категория и на данъчните измами вече не е тайна за никого. Преследването на незаконните икономически ресурси задължително съпътства всяка широкообхватна акция срещу заплаха, определена като глобална.

Борбата срещу прането на пари вече е в състояние да посрещне новите пораждащи тревога потоци от незаконни капитали, тъй като се основава на ново по своя характер, но вече разработено сътрудничество между действащи лица от държавния и частния сектор (на първо място банките, но също и застрахователните компании, нотариусите, агенциите за недвижими имоти и др.). На частния сектор е поверена задачата да засича съмнителните транзакции и да уведомява за съмненията си специално създадена за целта държавна инстанция – Агенцията за борба с тежката и организирана престъпност (SOCA) в Обединеното кралство, Мрежата за борба с финансовите престъпления (FinCEN) в САЩ и Службата за обработка на секретни сведения и действия срещу движението на нелегални финансови потоци (TracFin) във Франция.

След като проведат неограничено по своя обхват разследване, тези служби решават дали да предадат случая на правосъдието. Така много дела, които през последните години бяха предмет на политическата и съдебната хроника във Франция – от Съюза на металургичната промишленост и занаяти до сметките на Жулиен Дре – бяха заведени след сигнал от страна на TracFin.

Все повече конфликти на лоялността

СЛЕД изминалите две десетилетия е трудно да се оценят резултатите от тази политика. Историята на борбата срещу прането на пари официално се представя като успех, като се има предвид, че близо сто и седемдесет национални съдебни системи се съобразяват с препоръките на GAFI. Разпространението им в международен план безспорно благоприятства полицейското и съдебното сътрудничество, както и създаването на общност от експерти в областта на борбата срещу „мръсните пари“, споделящи едни и същи професионални принципи.

Но за да има ефект върху движението на капитали с незаконен произход, е нужна поголяма предпазливост. Някои смятат, че макар и минимални, успехите в съдебната зала доказват, че борбата е ефикасна. Други подчертават възпиращия характер на съществуващите механизми. Има и такива, според които всичко това е само прах в очите. Те изтъкват, че „мръсните“ капитали продължават да носят печалби и да са в обращение, както и че съществуването на места, известни като „данъчен рай“, и на такива без почти никаква регулация не е застрашено въпреки направените волеизявления. Внимателният анализ на банковите практики все пак показва, че най-значимите резултати са в друга област (1). След като на главните действащи лица в този сектор беше поверена ключова роля в контрола над клиентите и транзакциите, борбата срещу прането на пари превърна финансовото разузнаване в дейност от решаващо значение.

Позовавайки се на факта, че от професионална гледна точка са призвани да гарантират поверителност на клиентите си, в началото банките изобщо не бяха мотивирани да изпълняват подобна функция, която много им приличаше на ролята на „сътрудници на полицията“. В продължение на десет години те не бяха особено усърдни в изпълнението на задълженията за бдителност, наложени им от националните законодателства. Във Франция законът намери приложение във всекидневната им практика едва в началото на новото хилядолетие. Банките се включиха масово в дейностите против прането на пари едва след превръщането на борбата срещу тероризма, включително срещу финансирането му, в международен приоритет и след шока, предизвикан от тежките обвинения в пране на пари срещу генералния директор на „Сосиете женерал“ (делото „Сантие II“ [2]).

Най-напред те създадоха или разшириха звената си за „икономическа сигурност“, наемайки бивши полицейски служители или магистрати. Така например много служители на Главната служба за борба с тежките финансови престъпления към националната полиция бяха наети в подобни учреждения. Продължавайки да поддържат контакти с бившите си колеги, тези служители олицетворяват сближаването на две професионални сфери на дейност, които до този момент нямаха допирни точки. Както казва един от тях, *опитът ми привлече вниманието на ръководството на банката, което високо цени „проницателните умове“* [тоест онези, които умеят да събират сведения] *и желае да изгради връзки с френските тайни служби*.

Това положение обаче поражда конфликти на лоялността: един от нашите събеседници заявява например, че си *остава ченге* и че продължава да *върши услуги* на *бившата си служба*. Подобна преданост се посреща с неодобрение от служителите, които не са работили на друго място освен в банката: *Полицаят си остава такъв до края на живота си, той винаги ще дава на полицията сведения за банката.*

Тази нова цел, която беше включена в политиката на управление на банковия риск, принуди служителите, отговарящи за борбата срещу прането на пари, да започнат да събират все повече сведения за клиентите и да въведат процедури за обявяване на тревога при засичането на съмнителни транзакции. Банките трябваше да се оборудват и със специални информационни средства. От началото на новото хилядолетие се разви значителен пазар, целящ да помогне на учрежденията по-добре да оценяват рисковете, свързани с клиентите им. Благодарение на мощен софтуер вече се предлага богат набор от услуги. На първо място се осигурява управлението на официалните черни списъци, за да се изключват нежеланите клиенти.

Дейността не се ограничава единствено до списъците на заподозрените в тероризъм, изготвяни от правителствата, Организацията на обединените нации (ООН) и Европейската комисия. В рамките на борбата срещу корупцията понятието „видни политически личности“ се наложи в няколко международни текста и вече фигурира в задълженията на банковите учреждения за комплексна проверка на клиента.

Неяснотата на това понятие, което във всички страни по света се отнася за политически личности и ръководители на големите държавни предприятия, близките им съдружници и помощници, предоставя възможност за съставянето на списъци, съдържащи до петстотин хиляди имена (3). Веднага щом името на някоя видна политическа личност се появи при транзакция, то става обект на комплексна проверка от страна на банките.

Благодарение на тези инструменти могат да се изготвят и профили, позволяващи да се засичат „аномалиите“ в операциите, извършвани от клиентите. Последните се свързват с партньорски групи, благодарение на които може да се оцени и предскаже дали клиентите се държат „нормално“ или „необичайно“ и да се открият скрити връзки между лицата и паричните потоци.

Така най-развитите инструменти комбинират техники за засичане, които обединяват филтриране на списъците, поведенчески анализ на клиента и проверка на отношенията му с рискови държави. Излишно е да се отбелязва, че се наблюдава значително отклонение между количеството на анормалните ситуации, засечени от инструментите, и броя на подозренията, за които банките са информирали държавните власти.

Както споделя един банкер, *ситуацията малко прилича на „Биг Брадър“: знаем всичко за клиентите, но какво от това?* Ето защо банковите служители, отговарящи за борбата срещу прането на пари, трябва да събират информация, която да им позволи да потвърдят или опровергаят евентуалните съмнения по отношение на даден клиент. *Но докъде се простира здравият разум и къде започва тормозът?*, пита се един от тях

Тъй като е необходимо да обосноват съмненията по отношение на някой клиент или транзакция, служителите задават параметри, насочващи към определени групи от населението според критерии, отнасящи се до дадена икономическа дейност, възраст, място на раждане или местожителство.

Така параметрите може да се определят по чиста интуиция, тъй като всичко зависи от начина, по който банковите служители възприемат основните заплахи според регионалния контекст, в който работят. *Руските капитали нахлуват на Лазурния бряг, в Савоя и в югозападната част на страната*, разказва един от тях; *колумбийците прехвърлят прането на пари на организации, разположени в държавите на Истока, които отлично познават движението на финансовите потоци.*

Както се вижда, стереотипите за „престъпните държави“ са най-големият ужас за тези професионалисти. До степен, че друг от тях заявява: *Русия и Мексико може и вече да не са в списъка на GAFI, но това са бандитски държави и си остават в моя списък*.

Банковите часови трябва също така да поддържат дискретни, но редовни отношения със служители от тайните служби и съдебната полиция. Става въпрос за обмен на информация по причини, свързани или не с повелите на борбата срещу „мръсните пари“: полицаят може да поиска сведения за лица или парични потоци, докато банковият служител може да се опита да *разсее съмнение, да се запознае с историята на човечеца* или *да уталожи съмненията си по отношение на някоя едра риба*.

Излизайки от стриктната рамка на борбата срещу прането на пари, подобни взаимодействия утвърждават една нова форма на съвместно осъществяване на финансов надзор. TracFin, една от брънките на френската система, играе ключова роля в това отношение: дейността му не се свежда единствено до оценяване на състоятелността на подаваната информация от страна на банките и предаването ѝ на правосъдието, но и до съхраняване на данни без никакъв контрол и дори до предоставянето им на други разузнавателни служби.

Досега този обмен на информация изключваше данъчните измами, които се ползваха от защитата на своеобразна *Китайска стена*. Всъщност съществуваше консенсус между всички участници в борбата срещу „мръсните пари“ за това да се противопоставят на „обществените злини“ – трафик на наркотици, организирана престъпност и тероризъм, но не и да преследват данъчните измами.

Да се защитават свободите... и банковата тайна?

БАНКОВИТЕ служители повтарят един през друг: *Ние не сме данъчни инспектори*; а също и: *Не сме тук, за да се борим с измамите на кварталния колбасар*. В търговските банки мненията са още по-категорични, доколкото *данъчната оптимизация* представлява *всекидневен бизнес*. Но изглежда, че стената започва да се руши благодарение на европейското законодателство и финансовата криза.

Поставените цели не пораждат дискусии. Още през 2003 г. френската Национална комисия за информатика и свободи изрази безпокойство от събирането на бази данни и употребата на информационните инструменти за борба срещу прането на пари. Тя посочи рисковете за индивидуалните свободи при използването на файлове с лични данни. Тази загриженост не намери отзвук във Франция и Европа именно заради значението, което правителствата отдават на борбата срещу тероризма.

Единствено банките се вълнуват от оказвания обществен натиск да включат в практиките си и полицейско измерение – със задната мисъл за запазване на статуквото, гарантиране на поверителността на транзакциите и предоставяне на неутрална зона за данъчните нарушения извън работещите механизми.

Мълчанието на неправителствените организации (НПО), специализирани в защитата на индивидуалните свободи, вероятно се обяснява с трудността да се заеме позиция в дебат, в който критиката на антитерористичните мерки обединява в едно защитата на личния живот и тази на банковата тайна...

---

(1) Вж. *Les Sentinelles de l'argent sale. Les banques aux prises avec l'anti-blanchiment* (Часовите на „мръсните пари“. Банките, изправени пред мерките срещу прането на пари), La Découverte, Paris, 2009. Цитираните по-долу интервюта са взети от този труд.

(2) Банката и нейният генерален директор бяха разследвани по обвинения, че са приели да съхраняват суми, произхождащи от т. нар. измама „Сантие II“, мащабна незаконна търговия с чекове между Франция и Израел.

(3) Един от най-популярните в тази област инструменти използва американска база данни с повече от девет милиона имена, събрана от петнайсет хиляди източника в света (Global Regulatory Information Database).

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Марта Иванова

СИЛОВА ЛОГИКА БЕЗ СТРАТЕГИЧЕСКА МИСЪЛ

Израел, затънал във война без край

(От стр. 1)

да действат изпреварващо. За първи път след 1948 г. арабските армии нападнаха Израел на два фронта в момент, когато бдителността на страната беше притъпена – заради празника Йом Кипур, заради подготовката на парламентарните избори на 31октомври и защото разузнавателните служби не си бяха свършили работата както трябва. Ефектът от изненадата беше пълен (1). Но и в този случай съществуването на държавата Израел изобщо не беше застрашено. Целта на Кайро и на Дамаск беше само да си върнат окупираните през 1967 г. територии, а Съединените щати бдяха над жизненоважните интереси на своя съюзник.

Снимка Rusty Stewart, www.flickr.com

От 1973 г. насам Израел не е бил в пряк сблъсък с арабска държава (2): нито една от тях не е в състояние да започне въоръжено нападение въпреки стратегическия смут, настъпил с въвеждането на въоръжение на балистичните ракети. Промени се естеството на войната. Тя вече противопоставя класическа армия, снабдена главно с „традиционни“ оръжия (танкове и самолети), на партизански формирования. Но тази съществена промяна беше премълчана и Израел продължава да действа сякаш бъдещето му е заложено на карта.

В тази обстановка на неяснота 1982 г. ще се запомни с една знаменателна дата. През пролетта на тази година и последният израелски войник напусна Синай по силата на мирното споразумение, подписано от Кайро и Тел Авив през 1979 г., но няколко седмици по-късно израелската армия нахлу на ливанска територия с намерението да ликвидира Организацията за освобождение на Палестина (ООП). Министър-председателят Менахем Бегин (3), подкрепян от своя министър на отбраната Ариел Шарон, се ръководеше от ясна стратегия. Прекратяването на войната с най-могъщата арабска държава му откриваше възможност да се представи пред света като миротворец (възнаграден с Нобелова награда за мир през 1978 г.), да гарантира трайно сигурността на страната си и да съсредоточи всичките си усилия върху палестинските територии (Йерусалим, Западния бряг на река Йордан и ивицата Газа), с амбицията да установи на всяка цена контрол върху тях. Това е мотивът да се пристъпи към мащабен план за колонизирането им.

Реторuката на Холокоста

ВЪПРЕКИ опитите Ясер Арафат да бъде сравняван с Адолф Хитлер, а Бейрут – с нацистки Берлин, и въпреки подновяването на реториката за „нов Холокост“, операцията срещу ООП и нейните ливански съюзници поставя началото на асиметричните конфликти, в които Израел се оказа изправен пред партизански формирования. В една от най-добрите книги, писани за тази война, двама израелски специалисти по военните въпроси, Зеев Шиф и Еуд Яаари, изтъкват: *Замислено от един вироглав и безразсъден човек* [Шарон], *нашествието в Ливан през 1982 г. се основаваше на заблуди и лъжи и беше неминуемо да завърши катастрофално (...) За тази скъпа и абсурдна война няма никакво извинение. Най-доброто нещо, което може да се направи, е да се извлекат поуки от нея* (4).

За съжаление нито един израелски ръководител не направи това. Напротив, наложи се силова логика, лишена от каквато и да било дългосрочна стратегическа мисъл. През октомври 2008 г. чухме изявлението на командващия Северния израелски военен окръг генерал Гади Айзенкот във връзка с бомбардирането на политически и културни обекти на „Хизбула“ през 2006 г. (от тях остана само купчина камъни): *Това, което се случи в Бейрут, ще се повтори с всяко селище, откъдето се стреля срещу Израел... Ще приложим несъразмерна сила...* (5).

Изредилите се през последните трийсет години правителства предприемат нови военни нападения: смазването на Първата интифада през 1987–1988 г.; операцията „Гроздовете на гнева“ срещу Южен Ливан и „Хизбула“ през 1996 г.; операцията „Защитен щит“ през 2002 г. по време на Втората интифада; войната срещу „Хизбула“ през 2006 г.; нападенията срещу „Хамас“ в Газа през юни 2006 г. и през ноември 2007 г., а след това през декември 2008 г. с операция „Закалено олово“.

Какво определение да бъде дадено на новия противник, обект на тези нападения? За израелските военни има само две категории противници: войник и терорист. И тъй като Израел не се сблъсква с редовна армия, следователно неговият противник е терорист. Израел не признава на противника си качеството на участник в съпротива, защото такова признание ще му придаде – както и на каузата, която защитава – неоспорима легитимност и ще направи насилника нелегитимен.

Този семантичен подход, който в същността си е политически, се използва най-вече за да придаде легитимност на израелската кауза и да създаде представата за „застрашаваща живота опасност“, която всъщност е недействителна. Истина е, че никога окупационна сила не е признавала на своите противници статут на участник в съпротивително движение, независимо дали става дума за Алжир по време на френското колониално господство, или за Южна Африка по време на апартейда. Противникът винаги е терорист.

Определянето на другия като терорист променя и правилата на играта. От момента, в който става дума за борба с този вид противник, всичко е позволено, защото законите на войната вече не се прилагат. Израел изхвърля противниците си от полето на политиката, за да ги натика в полето на престъплението.

Няма значение, че при сраженията загиват много цивилни граждани, защото вината се стоварва върху терористите, които „се крият зад“ невинни хора. Няма значение, че с масовото използване на танкове и изтребители прилаганата сила изглежда несъразмерна, защото и без друго терористите не уважават нищо. Няма значение, че човешките права са погазени...

Целта – изкореняването на тероризма – оправдава средствата. Неприятелят е сведен до представата за жестоко животно, което прави унищожаването му още по-законно, защото той представлява „застрашаваща живота опасност“. През декември 2008 г. говорител на израелската армия, запитан за целите на нападението срещу Газа, отговаря: *Ще прочистим леговищата на терористите*. Няколко дни по-късно на въпрос за големия брой жертви, говорител на правителството отговори: *Да... но това са терористи.*

Как се подхранва радикализмът

РЪКОВОДЕЙКИ СЕ от тази логика, Израел систематично се опитва да избива ръководители, кадри и дори най-обикновени активисти на тези организации. В Израел няма смъртно наказание, но политиката на целенасочени убийства се прилага от десетилетия. По време на обсадата на Бейрут през 1982 г. Арафат успя да избегне редица опити за убийството му. По време на Първата интифада отряд от израелски командоси „ликвидира“ в Тунис през април 1988 г. човека, когото Тел Авив смяташе за организатор на бунта с камъни – Халил ал Вазир (Абу Джихад).

По време на Втората интифада, през юли 2002 г., Салах Шехаде, влиятелен представител на „Хамас“ в Газа, беше убит в дома си с еднотонна бомба (6). Заедно с него загинаха семейството и близките му. Две години по-късно, през март 2004 г., Ахмед Ясин, харизматичният лидер на ислямистката организация, беше разкъсан от ракета. Няколко седмици по-късно неговият приемник Абдел Азиз ал Рантиси беше сполетян от същата съдба.

Тази практика не е измислена от Израел. Тя е част от стара традиция за водене на войни от държави, които не желаят да признаят основателността на борбите срещу тяхното господство. На първо място сред тях може да бъде спомената Франция в Алжир. Голям брой ръководители на Фронта за национално освобождение (ФНО) бяха избити тайно. Такъв е случаят с Ларби Бен Мхиди, обесен във ферма край столицата Алжир от капитан Пол Осарес (7). Това се прави с мисълта, че така може да бъде задушена всяка форма на съпротива. Настъпва обаче момент, когато се налага да се признае, че единственото средство да се излезе от конфликта са преговорите и признаването на правата на другия. Така стана в Евиан през 1962 г. и в Осло през 1993 г., разбира се, при много различни обстоятелства.

Въпреки че вече нито една арабска страна не заплашва съществуването на тяхната държава, израелски политици и военни все по-често прибягват до сила. Последователно трябваше да бъде унищожена ООП (1982 г.), да бъде смазана палестинската съпротива (2002 г.), да бъде отслабена или изкоренена „Хизбула“ (1996 и 2006 г.), а после и „Хамас“ (2006, 2007 и 2008 г.). Не само че нито една от тези цели не беше постигната, а и всеки път, когато с такива средства се търсеше решение на политическия проблем, той все повече се усложняваше, защото агресивният подход укрепваше не само организациите, чието ликвидиране се преследваше, но и други, още по-радикални групировки.

Тази спирала е производна на самата агресивност: тя утвърждава статута на оказващия съпротива, на този, който е обект на агресия от свръхмодерна и свръхвъоръжена армия. Може да бъде ликвидирана терористична група, която не разполага с някаква съществена социална база, но не е възможно това да се случи с организация, която в представите на собствения ѝ народ или на голяма част от него е съпротивителна организация. Утвърждаването на „Фатах“, „Хамас“ и „Хизбула“ беше доказано от изборите, които се състояха в Палестина и в Ливан.

През 2006 г. в Ливан Израел беше подценил много елементи, поради което провалът му стана очевиден само няколко дни след началото на нападението: „Хизбула“ продължаваше да изстрелва ракети, противопостави се на атаката по суша, а отвлечените войници оставаха неоткриваеми. Много скоро се оказа, че шиитската партия е твърде ефикасна, много добре обучена и разполага с доста съвършени оръжия, с които да достига в дълбочина противниковата територия и да разрушава десетки танкове „Меркава“. Освен това тя си спечели огромен авторитет в Ливан и в мюсюлманския свят. И благодарение на финансовата помощ от Иран и на подкрепата на Сирия организацията можа да се възстанови във военно отношение и да продължи да играе централна роля в политическия живот на Ливан.

През 2008 г. „Хамас“ беше в много по-различно положение от това, в което „Хизбула“ се намираше две години по-рано. Движението беше обезсилено от последиците на силовите си действия през юни 2007 г., от конфликта с „Фатах“ и от бойкота на Запада. Въпреки понесените тежки удари „Хамас“ успя да утвърди легитимността си по две линии: с победата си на изборите през 2006 г. и със съпротивата си срещу окупатора въпреки раздираната от противоречия палестинска власт. Войната също укрепи неговите позиции. Трийсет години след мира с Египет израелската стратегия може да се обобщи като употреба на сила без подбиране на средства.

Тази логика може да доведе единствено до нови трагедии и до нови желания за мъст. Тя само подклажда отново и отново конфликти, които се обръщат срещу онези, които са посели опустошение в името на една безразсъдна натрапчива грижа за собствената сигурност. Как може някой да очаква, че ще постигне сигурност за себе си, когато въвлича другите в тотална несигурност?

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Методи Кръстев

---

(1) В тази война арабската страна дава 9500 жертви (6000 египтяни, 3100 сирийци и 400 други техни съюзници). Израелските жертви са 3000. Израелците губят 840 танка и 114 самолета. Арабите – 2560 танка и 392 самолета. Вж. Pierre Razoux, *La guerre israélo-arabe d'octobre 1973* (Израелско-арабската война от октомври 1973), Economica, Paris, 1999.

(2) Войната в Персийския залив през 1991 г. не е изключение. Ирак обстрелва с ракети израелска територия, но фактът, че не последва нито ответен удар, нито сблъсък по суша, се дължи на усилията на Съединените щати да не позволят Тел Авив да се намеси, за да не се наруши равновесието в ръководената от тях коалиция.

(3) Министър-председател (от десницата) между 1997 и 1983 г.

(4) Ze'ev Schiff, Ehud Ya'ari, *Israel's Lebanon war?* (Израелската война в Ливан), Unwin Paperbacks, London, 1986.

(5) Интервю във всекидневника *Yediot Aharonot*, Тел Авив, 3 октомври 2008.

(6) За тази афера и за съдебното ѝ продължение виж Шарън Вейл, „От Газа до Мадрид, покушението над Салах Шехаде), *Монд дипломатик*, септември 2009.

(7) Както разказва самият той в книгата си *Services spéciaux. Algérie,1955–1957* (Специални служби. Алжир, 1955–1957), Perrin, Paris, 2001.

ЩЕ НИ ВЪРНЕ ЛИ ТАЗИ КРИЗА

Народните маси между

Днешната икономическа и финансова криза може би ще успее да върне народните среди на политическата и интелектуалната сцена. Тези хора, които масово не гласуват и които са осмивани като „байчовци“, сякаш вече не интересуваха никого, а същевременно те представляват повече от половината от френското население…

Ерик Дюпен*

GALERIE MESSINE

БЛАГОДАРЕНИЕ на кризата вредността на настоящата икономическа система днес блясва в пълна светлина. Трудно може да ни накарат да повярваме, че имигрантите или хулиганите са в основата на рецесията и на върволицата от социални драми, които тя предизвиква. Истинските виновници за нея обаче изобщо не се назовават. *Най-отгоре е финансовата сфера на брокерите и големите предприятия, но всичко това е твърде абстрактно, никой няма да тръгне на демонстрация срещу горните сфери*, обяснява социологът Ален Мержие (1). Втората сфера била образувана от *„обикновените хора“* в цялото им многообразие. В третата били събрани прокълнатите от *„ада“* на изключването и бедността. Последната сфера обаче притежава много по-конкретен облик, отколкото тази на властимащите. Оттук и продължаващите реакции на страх или дори на враждебност към най-бедните (2).

„Пролетарофобията“ на френските елити

ЧУВСТВИТЕЛНОСТТА към неравенствата, които делят всеки човек от себеподобните му, е нараснала в ущърб на някогашната солидарност между хората, които живееха само от работата си, отбелязва Мариз Дюма, бивш член на конфедералното бюро на Общата конфедерация на труда (ОКТ). Тя добавя още: *Непрекъснато се срещаме с все повече трудности при създаването на общностното*. И изразява безпокойство във връзка с положението на работниците, притиснати до стената в отчаяната си борба в застрашените от затваряне предприятия. Понякога те се борят дори вече не да запазят работата си, а само да получат достойни обезщетения при уволнение. Тази безнадеждност може да намери израз в радикалното „устремяване напред“.

* Журналист.

След обиколката си из Франция за срещи с работници заместник главният секретар на Френската демократична конфедерация на труда (ФДКТ) Марсел Гриняр също отбелязва, че *хората изпитват горчивина и разочарование; имат чувството, че са ограбени, независимо че проявите на бунтуване не са твърде многобройни.* Той е усетил *потиснато възмущение*, примесено с голяма почуда от *тази безумна, безсмислена система*. Гриняр съжалява, че синдикалните действия толкова трудно се „федерират“.

Народните среди и долната част от средната класа изобщо не разполагат със средства, за да посрещнат настъпващата несигурност в социалните отношения, установява Мержие. Някои промени в трудовото право, като например въвеждането на дохода на активна солидарност (RSA), също водят до *институционализиране на разрива между живеещата в несигурност част от наемните работници, в която народните среди са свръхпредставени, и онези над тях*. Тази несигурност поражда индивидуалистични рефлекси.

Какво по-точно означава „народни класи“? Въпросът е свързан с трудностите, които те изпитват да се смятат за такива. В статистически план нещата могат да изглеждат кристално ясни. В тази категория влизат „наемните работници изпълнители“, които се състоят от работници (23,2% от активното население според преброяването на Националния институт за статистика и икономически проучвания [INSEE] от 2006 г.) и служители (28,6%). Определени по този начин, народните класи остават мнозинство във Франция и представляват 51,8% от работещото население.

Техният сбор не е чисто формален. Социологът Оливие Шварц определя народните категории на основата на три критерия: нисък социален и професионален статус, малки икономически ресурси и накрая, отдаленост спрямо културния капитал (3).

Реалността обаче фрагментира тези статистически категории. Отношението към труда на пълна или непълна, сигурна или несигурна заетост вече въвежда особени различия. Квалификациите в рамките на народните слоеве изглеждат все по-разнообразни. Неквалифицираните работници страдат най-много от онова, което социологът Серж Погам нарича *дисквалифицираща интеграция*, съчетаваща неудовлетворение от труда и нестабилност на заетостта (4). Част от бившата работническа класа, работеща в сектори в упадък, особено силно застрашени от глобализацията, изживява болезнено *упадъчния си образ*. В тези среди, отбелязва Погам, *интериоризирането на отрицателна идентичност е много силно*.

Жилищният въпрос сегментира по съвсем друг начин народните слоеве. Не е все едно дали живееш в панелен блок в централната част или в квартал в предградията, в частен дом в близките околности на метрополия или в по-отдалечена селска зона. Географите Кристоф Гилюи и Кристоф Ноайе поставят акцент върху *миграцията на народните слоеве към големите градски и селски периферии*, един *принудителен избор*, който не е воден от желание за придобиване на недвижимост (5). По-

(1) Автор заедно с Филип Гибер на книгата *Le Descenseur social. Enquête sur les milieux populaires* (Социалният асансьор за надолу. Проучване на народните среди), Plon, Paris, 2006. Всички цитати без референция са от разговори с автора.

(2) Вж. Stéphane Beaud, Michel Pialoux, *Retour sur la condition ouvrière. Enquête aux usines Peugeot de Sochaux-Montbéliard* (Анализ на положението на работниците. Проучване в заводите на „Пежо“ в Сошо-Монбелиар), Fayard, Paris, 1999, и Gérard Mauger, „Les transformations des classes populaires en France depuis trente ans“ (Трансформациите на народните класи във Франция от тридесет години насам), in Jean Lojkine, Pierre Cours-Salies, Michel Vakaloulis (sous la dir. de), *Nouvelles Luttes de classes* (Нови класови борби), PUF, Paris, 2006.

(3) „Haut, bas, fragile: sociologies du populaire“ (Високо, ниско, уязвимо: социологии на народното), разговор с Ани Коловалд и Оливие Шварц, *Vacarme*, n° 37, Paris, automne 2006.

(4) Serge Paugam, „La condition ouvrière: de l’intégration laborieuse à l’intégration disqualifiante“ (Положението на работниците: от грижливото към дисквалифициращото интегриране), Cités, n° 35, Paris, 2008.

(5) Christophe Guilluy, Christophe Noyé, *Atlas des nouvelles fractures sociales en France* (Атлас на новите социални разслоения във Франция), Autrement, Paris, 2006.

Бедността заема място в дебатите във Великобритания

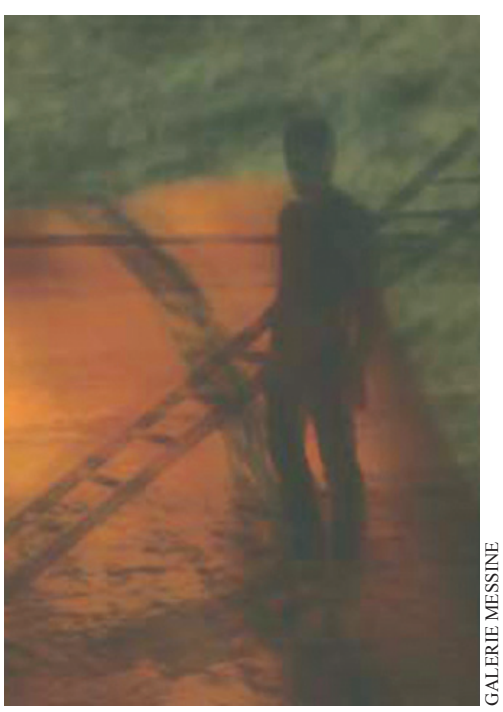
ВЕЛИКОБРИТАНИЯ продължава да бъде в плен на класовите разделения и отдавна трябваше някой да се загрижи по *въпроса за класовите неравенства*. Това твърдение можеше да изглежда незначително, ако не фигурираше в публикация на основния мултикултуралистки британски кръг за размисъл Runnymede Trust, който до днес изобщо не се е занимавал с тази проблематика. Кяртан Патъл Свейнсон обосновава по този начин публикуването на доклад с изследвания под заглавие „Кой го е грижа за бялата работническа класа?“(1), където се изтъкват *парадоксът и лицемерието, с които управляващите класи говорят от името на класата на белите работници, и начинът, по който говорят за тях.*

Макар че целта действително е да се докаже, че истинското противопоставяне е между богати и бедни, анализът е проведен в стилистиката на дискриминацията. *Белите работници са дискриминирани по редица критерии като акцента, стила на живот, храната, дрехите, които носят, местата, които посещават, адреса и дори може би името,* пише Свейнсон, като подчертава, че те не страдат заради цвета на кожата си.

Измежду материалите в тази публикация ще отбележим този на социоложката Уенди Ботеро, която предупреждава за риска от културен прочит на неравенствата и на причините за тяхното възпроизвеждане. Нейната колежка Бевърли Скегс, от своя страна, поставя ударението върху важността на погледа върху народните класи въз основа на проучване сред жените от „white working class“ (бялата работническа класа) в Северна Англия. Те изразяват страданието си от това, че се чувстват *гледани отвисоко*. Авторката си задава въпроси за причините, поради които средните класи упражняват подобно *„символично насилие“*.

Американецът Уолтър Бен Майкълс, автор на книгата *Многообразието срещу равенството* (Raisons d’Agir, Paris, 2008), критикува тази публикация в *London Review of Books* (2). Като приветства факта, че един „мозъчен тръст“, специализиран в борбата срещу расовите дискриминации, открива този вид анализи, той обаче го критикува за моралисткия подход: *Възмущават ги не разликите между класите, а пренебрежението и презрението, които се проявяват спрямо по-низшите класи.* Както обяснява Майкълс обаче, *когато проблемът за класовите различия се предефинира в проблем на класовите предразсъдъци, […] вече няма нужда да се занимаваме с преразпределението на благата. Дебатът ще обхване въпроса дали отношението към бедните трябва да бъде пренебрежително или уважително.* А не въпроса за премахването на неравенствата.

Е. Д.

GALERIE MESSINE

(1) Kjartan Páll Sveinsson (sous la dir. de) „Who cares about the white working class ?“ (Кой го е грижа за бялата работническа класа?), Runnymede Perspectives, Londres, 2009 ; www.runnymedetrust.org

(2) Walter Benn Michaels, „What Matters“ (Какво има значение), *London Review of Books*, 27 август 2009.

КЪМ КЛАСОВИТЕ АНАЛИЗИ?

разочарование и отдръпване

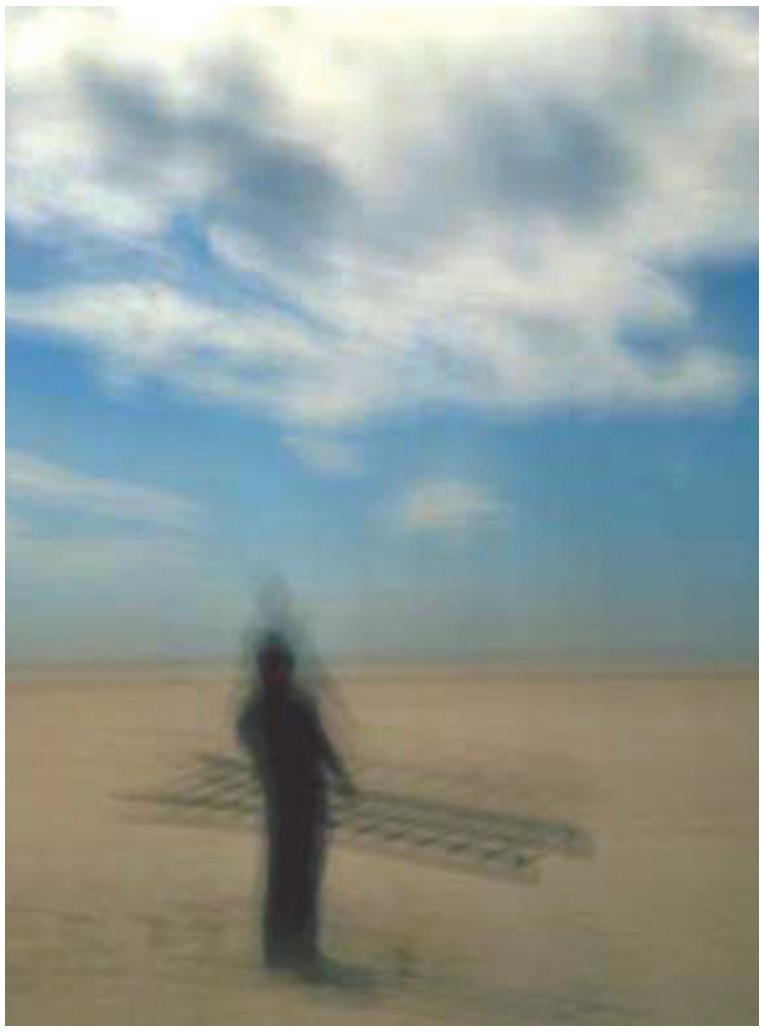
скоро недостигът на социални жилища в градовете и опасните логики на недвижимата собственост обясняват това ново „градско преселение“, фактор за пространствено изтласкване на хората с по-скромни доходи.

Гаел Брюстие и Жан-Филип Юелен с право изтъкват, че това отдалечаване на новия пролетариат го прави невидим и непознат: *Поради странна смес от заклеймяване и здравомислие тези пространства неизменно се определят с най-изтърканите клишета: изостаналост, расизъм, алкохолизъм, отхвърляне на модерността, консерватизъм и конформизъм. Зад тези клишета се крие разновидност на пролетарофобия, от която страдат част от френските елити* (6).

Пространственото разпокъсване на народните слоеве препраща към определени социални динамики: „Франция на частните домове извън града“ се разпростира в противоположност на „панелните квартали“ в понякога отчаяно усилие за социално израстване. Би било погрешно да бързаме да окарикатуряваме тези хора като „дребни средняци“ и „средни бели хора“, непонасящи другостта. Защото и семейства от имигрантски произход също се настаняват в къщи извън града в бягството си от големите комплекси, в които се съсредоточава все повече несигурност, а в някои от тях – и чуждестранно население (7). *Като придобиват частна недвижима собственост или отделят голямо внимание на училищното образование на децата си, „дребните средняци“ изразяват преди всичко желанието да живеят като всички* (8). Макар и в никакъв случай да не се смятат за „буржоа“, те имат ясното съзнание за онова, което ги отделя от социалните низини.

Тук откриваме *триъгълното съзнание*, за което говори Оливие Шварц: *Това е идеята, според която има горе, има долу, а ние сме между двете. „Горе“ са ръководителите, управляващите, силните. „Долу“ са бедните семейства, които получават помощи, имигрантите, които не искат да се интегрират, младежите хулигани* (9). Шварц е проучил поведенията на шофьори на автобуси от компанията за градски транспорт в Париж RATP. Защитената заетост и възнагражденията им ги доближават до междинните професии, докато образователното им равнище е това на народните слоеве. *Те се чувстват застрашени и отгоре, и отдолу, но същевременно енергично отхвърлят социалните низини.* Вярно е, че тези от „долу“ се качват доста по-често в техните автобуси, отколкото онези от „горе“...

Преобладаващото представяне на вселена, състояща се от множество йерархизирани слоеве, изостря натрапливата мисъл за „декласиране“. Камий Пьони наблюдава явлението на „низходяща мобилност“, което днес засяга 25% от възрастовата група на 35–39-годишните срещу 18% отпреди двайсет години: *Много младежи живеят по-зле от родителите си, те вече не разполагат със средства, за да съответстват на господстващия модел на потребление,* обяснява той, като говори за *„пожертвано поколение“*, което *никога не е било толкова добре образовано и никога не се е включвало толкова неуспешно на пазара на труда.* (10) И тук декласирането може да бъде както спад по отношение на социалното положение на родителите, така и отклонение спрямо онова, на което биха могли да се надяват младите хора въз основа на образованието си.

GALERIE MESSINE

Не всички изследователи са съгласни с тази констатация. *Успехът на темата за западащата средна класа се обяснява с тревогата на някои интелектуални среди,* уточнява социоложката Стефани Вермерш. *Това се отнася до една малка група.* В проучване на Центъра за стратегически анализ (11) декласирането между поколенията също е релативизирано. През 2003 г. „възходящите“ мобилности (39,4%) остават близо два пъти повече от „низходящите“ (21,9%) в групата между 30 и 59-годишна възраст.

Избягване вместо конфронтация

НЕЗАВИСИМО от степента му на реалност, въздействието на това явление в публичния дебат разкрива натрапливата мисъл за някакво равнище, което трябва да бъде запазено. Изглежда, че нашите общества, макар и да отричат класовите конфликти, имат все по-остро усещане за положението на всеки човек. *Различните социални категории се смесват все по-малко,* установява г-жа Дюма, дъщеря на автомонтьор и чистачка, станала висш служител в пощите.

Облагодетелстваните класи първи се хвърлят с цялата си енергия да съхраняват своя тесен кръг. *Най-богатите и най-образованите семейства никога не са били по-активни на пазарите на образователните институции и на недвижимите имоти; те никога досега не са избягвали така грижливо близостта с народните класи,* отбелязва икономистът Ерик Морен. Жилищата и училищата се превърнаха в място на нов класов конфликт, където избягването замени сблъсъка. Това са сепаратистки логики, характерни не само за висшите класи, тъй като са разпространени в цялото социално тяло. *Хората се местят да живеят другаде, това е по-красноречива постъпка от това да гласуваш за националистите!,* смята Кристоф Гилюи, имайки предвид семействата, които напускат комплексите в Сен-Сен Дени и се заселват в индивидуални домове в Сен е Марн.

Училището е другият мащабен фронт на социално разграничаване. Общото повишаване на образователното равнище без съмнение е създало по думите на Шварц частична *„десегрегация“* на народните слоеве. Надпреварата в училище обаче никога не е била толкова трескава. Вермерш говори за *„свръхостойностяване на училището“* от тревожни родители. Схващането, че всичко се решава през годините на първоначалното обучение, укрепваше, докато предприятията се отказваха от своите политики за вътрешен кариерен растеж. Оттук и страхът от слаб успех в училище, който подтиква някои семейства да изберат най-обещаващите според тях образователни стратегии за сметка на социалното смесване.

Изборите в областта на жилищата и на образованието си влияят взаимно и водят до ограничаване на прословутото смесване, толкова по-възхвалявано, колкото е по-малко желано. Отмяната на задължителното райониране на училищата още повече задълбочи тези сегрегационни логики, както показват социологът Франк Пупо и географът Жан-Кристоф Франсоа на базата на проведено в Парижкия регион проучване(12).

Шокът в народните среди по отношение на левицата е дългосрочен, отсича Гилюи. *Социалистическата партия се управлява от елити, силно ориентирани към общата и финансовата глобализация и следователно откъснати от дребните наемни работници в частния сектор,* приглася му Брюстие, който впрочем е социалистически активист (13).

Президентските избори от 2007 г. показаха политическото разделение на народните слоеве между панелните комплекси, мобилизирани да гласуват срещу Никола Саркози, и частните домове, предани на кандидата на Съюза за народно движение (СНД). Едно по-задълбочено проучване в квартал с частни домове в Гонес (Вал д'Оаз) (14) показа ориентирането надясно на „дребните средняци“, въпреки че местната солидарност продължава да осигурява присъствие на левицата. Квартал „Тополите“ осигури висок резултат на Националния фронт (НФ) през 80-те и 90-те години на XX век, преди да се преориентира решително към Саркози по време на последните президентски избори.

Социологът Оливие Маскле подчертава значението на образователния залог в това ориентиране надясно: *Левицата е представлявана от преподавателите – учители, възприемани като недостъпни и занимаващи си само с най-добрите.* За някои „дребни средняци“ левицата се олицетворява също така от профсъюзите на обществения транспорт, обвинявани в чести стачки… както и учителите. Шварц обаче е срещал шофьори на автобуси, гласували за Саркози, независимо че много от тях отказват да признаят това на анкетьор.

Тези категории биха могли да открият себе си в една левица на реда, смята обаче Маскле. На общинските избори през 2008 г. квартал „Тополите“ гласува в подкрепа на кмет социалист с програма, наблягаща на сигурността. Но предизвиканото от политиката на Саркози разочарование, изразило се в поражение на СНД на последните местни избори, изглежда, няма да прерасне в сближаване между левицата и народните слоеве. НФ продължава да се спотайва в засада. Неочакваният му успех на местните избори показва, че той е способен да си възвърне функцията на трибун от предходния период. Избирателите на Льо Пен, които през 2007 г. се преориентираха към кандидата на СНД в името на принципа на ефикасност, днес могат само с горчивина да констатират провала на сметките си. Тъй като задълбочава трудностите, кризата продължава да бъде благоприятна почва за крайната десница, както сочат добрите резултати на крайнодесните в особено силно засегнатата от деиндустриализацията североизточна Франция.

Безизходица на индивидуалистичните стратегии

ИЗБИРАТЕЛНАТА активност никога не е била толкова слаба и тази стачка на гласуването бе особено масова в народните квартали. Налице е *самоотстраняване от публичната сфера,* по думите на Гилюи. Вермерш говори за тенденция към *отдръпване*, а Шварц – за *риск от маргинализиране*.

Кризата ще засили чувството за изоставеност и безпомощност у народните класи, добавя последният. Социоложката Ани Коловалд обаче с основание припомня, че тези слоеве продължават да изразяват потенциални *силни очаквания за ангажиране на политиците със социалните интереси* (15). Може също така да се смята, че безизходицата на индивидуалистичните стратегии за спасение един ден ще създаде условия за завръщане към колективните стремежи.

Междувременно народните класи, както отбелязва Коловалд, страдат от *относителна липса на политически начинания, които да ги представляват, да говорят от тяхно име и по този начин да им придават поне символично единство и еднородност*. Никога досега „класата сама по себе си“ не е била толкова отдалечена от „класата за себе си“.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Весела Генова

---

(6) Gaël Brustier, Jean-Philippe Huelin, *Recherche le peuple désespérément* (Отчаяно се търси народът), Bourin, Paris, 2009.

(7) Социологът Едмон Преседей обаче изтъква, че голямото мнозинство от имигрантите и техните деца живеят в квартали, където са малцинствено представени. Вж. „La ségrégation ethno-raciale a-t-elle augmenté dans la métropole parisienne?“ (Увеличила ли се е етническата и расова сегрегация в парижката метрополия?), *Revue française de sociologie*, vol. 50, Paris, 2009/3.

(8) Marie Cartier, Isabelle Coutant, Olivier Mascet, Yasmine Siblot, *La France des „petits-moyens“. Enquête sur la banlieue pavillonnaire* (Франция на „дребните средняци“. Проучване върху предградията с частни домове), La Découverte, Paris, 2008.

(9) *Високо, ниско, уязвимо...*, цит. съч.

(10) Camille Peugny, *Le Déclassement* (Декласирането), Grasset, Paris, 2009.

(11) Marine Boisson, Catherine Collombet, Julien Damon, Bertille Delaveau, Jérôme Tournadre, Benoît Verrier, „La mesure du déclassement. Informer et agir sur les nouvelles réalités sociales“ (Мярата на декласирането. Информация и действия по новите социални реалности), Centre d'analyse stratégique, Paris, juillet 2009.

(12) Franck Poupeau, Jean-Christophe François, *Le Sens du placement. Ségrégation résidentielle et ségrégation scolaire* (Усетът за настаняване. Жилищна и училищна сегрегация), Raisons d'Agir, Paris, 2008.

(13) „Le PS a gardé ses lunettes des années 1970“ (Социалистическата партия още не е свалила очилата си от 70-те години на XX век), *Le Parisien*, 28 août 2009.

(14) *Франция на дребните средняци...*, цит. съч.

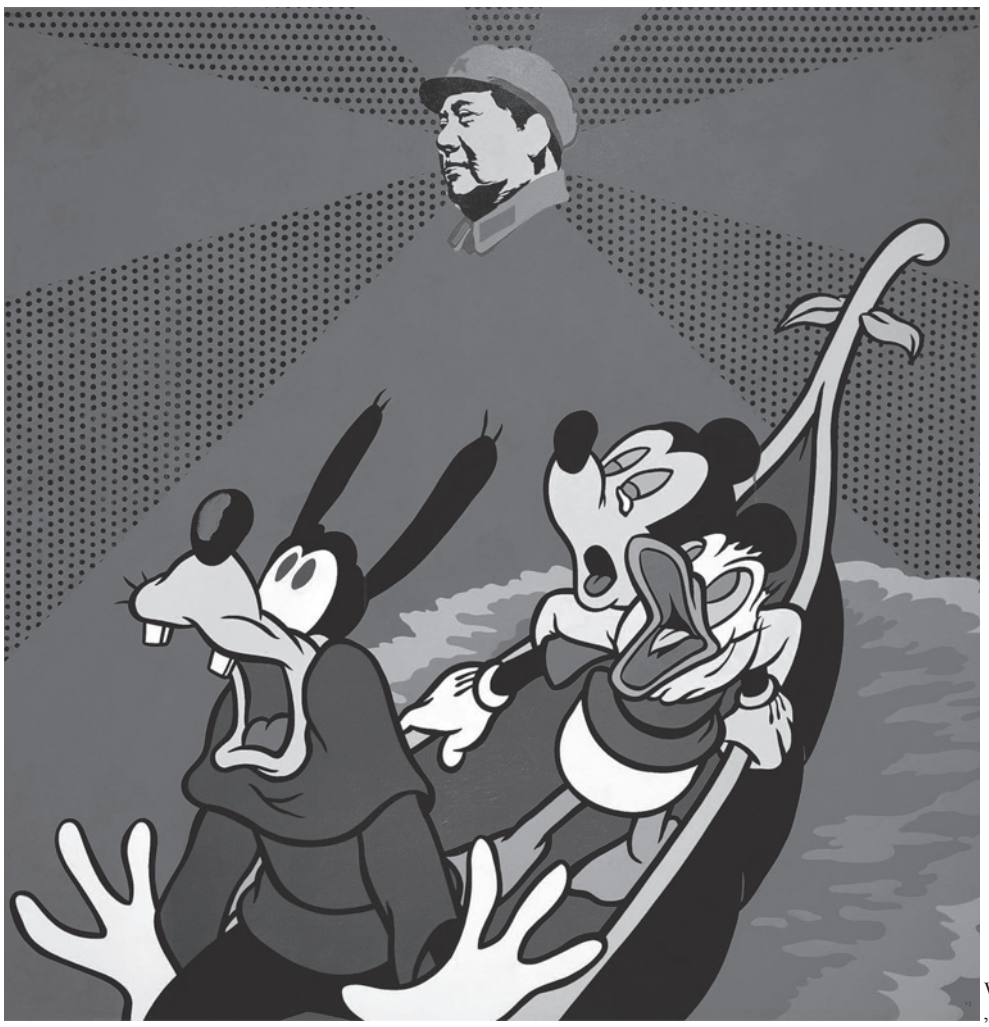
(15) *Високо, ниско, уязвимо...*, цит. съч.

ЗАПЛАХА ЗА ОТВЕТНИ ФИНАНСОВИ МЕРКИ, СЪШИТА С БЕЛИ КОНЦИ

Ако Пекин спре да изкупува американския дълг

Продажби на оръжие на Тайван, посрещане на Далай Лама в Белия дом, възможни международни санкции срещу Иран… Към спорните въпроси между Китай и САЩ се прибавя и този за обменния курс. Президентът Барак Обама обвинява Пекин, че девалвира паричната си единица, за да стимулира износа си. Но Китай е и ценен партньор, който финансира американския дефицит. Макар и геополитически врагове, двете световни сили са свързани чрез валутата. Какво ще стане, ако това се промени?

Дийн Бейкър*

WANG ZIWEI. „Безнадеждно“

ОТ ЕДНА ГОДИНА насам идеята, че, недоволен от външната политика на президента Барак Обама, Китай може да реши като наказателна мярка да спре да купува американски съкровищни бонове, разбунва духовете в Съединените щати. Според мрачните прогнози на много анализатори подобна мярка ще отприщи финансов апокалипсис, който ще постави американската икономика на колене (1).

Китайската заплаха е удобен аргумент за насърчаване на Белия дом към по-голяма ортодоксалност в данъчната и валутната сфера. Тя позволява администрацията на Обама да бъде подтикната да се откаже от опитите си да накара Пекин да ревалоризира юана по отношение долара. Оказва се също така добър повод да се настоява за орязване на програмите за помощи за хората с най-скромни средства, на първо място сред които е проектът за реформа на пенсиите. Ако Китай не „рециклира“ част от огромните си търговски излишъци, за да поеме дълга на Съединените щати, нима здравият разум няма да наложи бюджетният дефицит да се запълни с всички възможни средства?

Призракът на китайските ответни мерки заема централно място в американския политически дебат, както опасността от ядрен катаклизъм по времето на Студената война. И в двата случая се бие тревога, за да се наложат най-консервативните политически позиции.

Има обаче една съществена разлика в двете ситуации. Макар страхът от ядрен конфликт да бе силно преувеличен (враждуващите страни всъщност проявяваха голяма предпазливост в заплахите си да прибягнат до ударна сила), той все пак до известна степен беше правдоподобен. Съвсем друг е случаят с плашилото на китайското отмъщение, изцяло или почти изцяло измислено за нуждите на каузата. В действителност, ако Пекин спре да купува американските съкровищни бонове, Съединените щати няма да пострадат особено. Можем дори да се обзаложим, че подобна мярка ще има положителен ефект върху икономиката им. За да се убедим в това, е достатъчно да се припомнят няколко основни икономически принципа.

Федералният резерв на Съединените щати и Китайската централна банка са ключовите действащи лица в американската икономика. И двете институции играят почти една и съща роля: влагат част от огромните си запаси от ликвидности в икономическите потоци, купувайки дългосрочни или краткосрочни активи. Федералният резерв обикновено се насочва към краткосрочните пазари. След кризата с високорисковите ипотечни кредити (*subprime*) той обаче промени подхода, пускайки кранчето за кредитите и инвестирайки на дългосрочните пазари. Това преориентиране се изрази в масирано придобиване на съкровищни бонове и ипотечни ценни книжа.

Кански писъци в медиите

ОТ СВОЯ СТРАНА, Китайската централна банка също вля огромни потоци от ликвидности в системата, насочвайки се ту към дългосрочни, ту към краткосрочни активи. В момента, в който кризата увеличи главоломно американския бюджетен дефицит, тя прояви особен интерес към емитираните от Съединените щати прехвърлими съкровищни бонове с десетгодишен падеж (2).

Да предположим, че Китайската централна банка рязко спре да инвестира в американския дълг, било то за да санкционира администрацията на Обама, било поради някаква съвсем друга причина. Според канските писъци в медиите това неизбежно би довело до скок на лихвените проценти в Съединените щати, което би сломило всяка надежда за икономическо съвземане. Този ужасяващ сценарий обаче пропуска една много простичка подробност: само от Федералния резерв зависи дали ще замени китайската институция, изкупувайки висящите ценни книжа.

На това специалистите, поканени да дебатират, възразяват на драго сърце, че засилена намеса на Федералния резерв би предизвикала галопираща инфлация и връщане към „печатницата за пари“. Подобни опасения са неоснователни. Здравето на американската икономика зависи от обема на наличните ликвидности, а не от произхода им. Няма значение дали Федералният резерв или Китайската централна банка пуска кранчето, стига от него да тече. Когато Китай купува съкровищни бонове, той задържа американските лихвени проценти на ниско равнище, без да поражда инфлация. Ето защо няма никакво основание за опасения от инфлационна спирала, в случай че Федералният резерв компенсира отсъствието на китайската институция.

Пророците на „китайската заплаха“ уверяват, че Пекин ще продължи да купува краткосрочни активи в долари, за да запази разумен курс на валутата си. Изкушаваме се да им отговорим: и какво от това? Ако прогнозата им се осъществи, ролите просто ще се разменят: Китайската централна банка ще притежава повече краткосрочни влогове и по-малко дългосрочни облигации, докато Федералният резерв ще еволюира в обратната посока.

Нищо обаче не показва, че Китай ще постъпи по този начин. Той би могъл също така да намали купуването на активи в долари. До сега закупуването на съкровищни бонове му позволяваше да запази на изкуствено ниско равнище курса на юана. Ако Пекин спре да купува съкровищни бонове и активи в долари благодарение на планините от натрупани валути в търговския му излишък, това ще доведе до скок на курса на юана спрямо долара.

На кратко, „китайската заплаха“ не е нищо друго освен възможно ревалоризиране на юана. А Съединените щати настояват именно за това от дълги години. Както при президентския мандат на Обама, така и по време на предшественика му Джордж У. Буш, американската администрация не спря да настоява пред Пекин за ревалоризиране на валутата му. На въпрос по темата китайският министър-председател Вън Цзябао реагира бурно на 13 март т. г.: *Мога да разбера желанието на някои държави да увеличат износа си, но изобщо не разбирам как може да се оказва натиск върху други страни да покачат стойността на валутата си. Според мен това е протекционизъм* (3). В какво се състои „заплахата“, ако Пекин най-после изпълни желанията на Вашингтон?

Един по-скъп юан, разбира се, ще доведе до инфлация в Съединените щати, но това е малко неудобство, очаквано отдавна. Политиката на слабия юан е средство за Китай да субсидира износа си на американския и дори на световния пазар, понеже тази валутна стратегия засяга всички валути, не само долара. Ако Пекин се откаже от съкровищните бонове и позволи на валутата си да се ревалоризира, това ще сложи край на системата му за субсидиране на износа.

При такова развитие на нещата продаваните в САЩ китайски продукти ще станат поскъпи, както и стоките, изнасяни от страните, вързали валутата си към юана. Това поскъпване със сигурност ще предизвика инфлация, но в пропорции, които няма да навредят по никакъв начин на икономиката на страната. Поскъпите китайски продукти дори ще позволят на Съединените щати да уравновесят търговския баланс, чиито дефицит става все по-непоносим.

Вносът от Китай и страните, вързали валутата си към юана, представлява по-малко от 4% от американския брутен вътрешен продукт (БВП). Увеличение с 30% на цените на тези продукти би довело до инфлация от 1,2%. Процентът не е незначителен, но все пак е много далеч от хиперинфлацията по зимбабвийски модел (4), за която с тревога говорят някои коментатори... За сравнение повишаването на курса на петрола, скочил през 2008 г. от 70 на 150 долара за барел за по-малко от година, струва на САЩ 2% от БВП. Но дори когато цената на горивото достигна изключително високи нива, никой или почти никой не мисли, че има опасност от хиперинфлация.

Благотворно уравновесяване

ПО-СКЪПИ китайски стоки ще направят американската индустрия поконкурентоспособна в много браншове, ще допринесат за релокализацията на работни места и ще доведат до чувствително намаляване на вноса – ако не на обема му, то поне на пазарните дялове. Тогава ще станем свидетели на благотворно уравновесяване на търговския баланс, като растежът, породен от увеличаването на американския износ, ще компенсира до голяма степен негативните последици от покачването на лихвените проценти.

Така че няма никакво основание за притеснения, ако евентуално Китай бойкотира американските съкровищни бонове, напротив. Подобни мерки дори биха могли да се окажат от полза за предполагаемата им жертва, Съединените щати...

Le Monde diplomatique
Превод Павлина Данкова

* Икономист, съдиректор на Центъра за икономически и политически изследвания, Вашингтон.

(1) С 889 милиарда долара през януари 2010 г. Китай е най-големият кредитор на федералния дълг на Съединените щати. На второ място е Япония със 765 милиарда долара.

(2) Вж. Мартин Бюлар, „Финанси и могъщество... светът се срива“, *Монд дипломтик*, ноември 2008.

(3) Пресконференция при закриването на годишната сесия на парламента.

(4) Оценена на 231 милиона % през 2008 г.!

За „втората степен“ в съвременното изкуство

Провокация на празни обороти

Повтаряйки със замах прочутия жест на Марсел Дюшан, представил на изложба един писоар, но без да си дава сметка, че жестът е изгубил бунтарския си заряд, ползващото се с най-голямо внимание от страна на медиите съвременно изкуство вече се основава единствено на снобизма и произвежданата от този снобизъм пазарна стойност. Конформистко в изострения си капиталистически индивидуализъм, то засенчва с грамките си претенции проявите на по-скромните художници, чието творчество запазва реално освобождаващо измерение.

Дани-Робер Дюфур*

СЪВРЕМЕННОТО изкуство е революционно; следователно тези, които не го ценят, са или откровени реакционери, или неосъзнати реакционери, тоест неореакционери. Подобни етикети днес редовно се лепят върху всички, които още смеят да си задават въпроси пред някои творби и практики на съвременното изкуство. Нищо чудно, че повечето хора не поемат риска да бъдат заподозрени в популизъм, некомпетентност или глупост и най-често предпочитат да си премълчат. За какъв предпочитате да ви смятат – за реакционер или за революционер? На страната на модерността или на страната на академизма? Този недопускащ никакви дискусии подход е забележително ефикасен и си струва да се осветлят механизмите и целите му. Защото, бидейки застъпен в определен тип коментари на изкуството, както и в определен тип изкуство, неделимо от тези коментари, той действа в по-общ вид и в широката област на политическата реторика. И така, изследваната тук творческа сфера служи за „модел“, който да изясни целите.

За да анализираме функционирането на модела, си струва да вземем за пример основополагащия текст на либералната мисъл, предложен от Бърнард де Мандевил в прочутата *Басня за пчелите* (1704): *Пороците на частните лица* [егоизмът, алчността…] *са благо за обществото*. Иначе казано: „Това, което възприемате като недостатък, всъщност е добродетел“. И още: „Ако се придържате към първата степен, това се възприема като порок, но ако минете на втора степен, вече е добродетел.“ Този подход е порочен в прекия смисъл на думата, а не в морализаторския, доколкото превръща проблема (често опустошителната сила на страстите и поривите, произтичащи от онова самолюбие, което се нарича егоизъм) в решение. Дори двойно порочен, защото обърква всички опорни точки, позволявайки си да извърта нещата както си иска, наричайки недостатъка – добродетел, бялото – черно… Тоест тази реторика действа като разрушителен механизъм на всяка критична аргументация, опираща се, напротив, на разграничаването между вярно и погрешно.

За да се достигне тази „втора степен“, достатъчно е говорещият да покаже това, което никой не бива да показва: така той се впуска в провокация, тоест, съгласно етимологията, в призив, който може да прозвучи като предизвикателство. Провокирайки, призовавам другия да ме следва, като го предизвиквам да посмее да го направи. Да провокирам, означава следователно да знам, че казвам… онова, което не бива да се казва. Но тъй като много добре знам, че не бива, не само не могат да ме упрекнат, но и най-вече издигам другия на моето ниво, очертавам място, където сме си свои, тесен кръг от висши, разкрепостени умове, където всичко може да се каже, за разлика от публичното пространство, белязано от множество задръжки.

Тази реторическа хитрина има за цел да въвлече събеседника, предизвиквайки неговия интерес и неговата… заинтересованост, след което да постигне мълчаливото му съгласие – „Разбирате какво искам да кажа…“ Дори и да не разбира, той предпочита да отговори утвърдително, за да не се разграничи от знаещите и… да не мине за глупак, който не заслужава да бъде в кръга на посветените.

Това характерно за рекламата изкуство на манипулацията се прилага и в съвременното изкуство: то става място, където се търсят всички средства да се въвлече зрителят: интерес, заинтересованост, мълчаливо съгласие.

Примери не липсват. Достатъчно е да се сетим за творбите на някои от най-известните художници на нашето време. От белгиеца Ян Фабр, представил неотдавна в Лувъра подборка от разнообразни вещества, отделени от тялото на самия автор, до Джеф Кунс, прочут с гигантските си пудели, добрата стара рецепта „въвличане–мълчаливо съгласие“ неизменно развива в постмодерното изкуство печелившата стратегия на „втората степен“: 1) провокация без табу; 2) която няма никакъв смисъл; 3) но предизвиква медийна шумотевица, отприщваща…; 4) интересна спекулативна спирала.

Нововъведението се смесва с търсенето на смисъла

ПРЕЗ 1996 г. Жан Бодрияр в своя статия – твърде смело, ако се има предвид, че по онова време бе често споменаван от привържениците на изкуството „от втора степен“ – разкри хитрината: *Цялата тази посредственост претендира, че постига върхове, като минава на едно второ иронично ниво в изкуството. Но и на второ ниво това е също толкова нищо и никакво, както и на първо. Преминаването на естетическо ниво не спасява положението, напротив: получава се посредственост на втора степен. Претендира да е нищо. Твърди „Аз съм нищо!“ – и наистина е нищо* (1).

Бодрияр вижда в тази нищожност на втора степен истинско похабяване на отрицанието, което носи изкуството. То е същностно и държи на способността си да се освободи от най-утвърдените постановки с единствената цел да подеме отново търсенето на смисъла, тоест търсенето на нови смисли. Изкуството не се свежда до един дискурс, до едно послание – то казва все още неизвестното, прави явно все още незабелязаното, добавя към познатия свят.

Но в официалното съвременно изкуство това революционно търсене се оказва сведено до обикновена иновация – характеристиката на капиталистическото производство, налагана съвсем логично от необходимостта да се създават нови желания. Оттук следва главното объркване между обикновеното нововъведение и търсенето на смисъла. Съвременното изкуство става жертва именно на това объркване. То би могло да се изрази със закон: колкото по-развит е пазарът на изкуството, толкова повече общите пазарни условия се опитват да се наложат на художественото творчество. Така съвременното изкуство ще се ограничи до производството на непредвиденото и неочакваното, което обаче е лишено от какъвто и да било смисъл.

Истински революционното изкуство, което декомпозира света, за да го съгради отново и по-добре, преминава в наистина освобождаващ оздравителен смях. Съвременното изкуство се смее със съвсем различен смях, нихилистичен смях, който утвърждава отчаяното надсмиване над всяка нравствена ценност и не се стреми към нищо: изкуството съществува само по силата на мига, който го признава за такова, и нищо повече.

Това „нарцинично“ изкуство, едновременно нарцистично и цинично, трудно може да се демаскира, защото почива на много модерната „хипердемократична“ предпоставка: невъзможно е да се различи истински предмет на изкуството от който и да е предмет, защото ще трябва да се въведе йерархия. Но всяка йерархия налага ценности, което издава повече или по-малко признат стремеж към ред, а всеки ред е потенциален носител на тоталитаризъм: баналности, празни приказки; в политическата сфера се размахва призракът на фашизма или сталинизма, докато във философската „тоталитаризмът“ заплашвал с критицизъм, наследен от Имануел Кант например.

„Критичният“ акт разделя принципа на истината от този на илюзията, което всъщност винаги предполага „съд на разума“ (2). И така, за да се избегнат съдът, Теророт и други диктатури, се отхвърля всяка критична йерархия, което позволява да се придаде на купчина екскременти достойнството на предмет на изкуството. Доколкото се предполага, че тя има не по-малка стойност от всяка друга творба – дори повече, доколкото, отхвърляйки ре-презентацията, предполагаща ясно разграничаване между „представеното“ и реалността, това съвременно изкуство представя директно, без символично отдалечаване, провокиращия импулс (този на твореца или този, с който е бил зареден творецът) като предмет на изкуството. И тук е ролята на колекционерите, един от най-емблематичните сред които е, разбира се, Франсоа Пино (3).

Ироничното творение на белгийския художник Вим Делвоа, озаглавено *Клоака* (2000) представлява безупречно функциониращ човешки храносмилателен тракт с компютърно управление: продуктите на храносмилането, опаковани във вакуумирани пликчета и белязани с лого, пародиращо тези на „Форд“ и „Кока-Кола“, се продават за около 1000 евро парчето. Това е най-хубавата метафора на системата.

Виждаме как порочната реторика води до цинизъм: утвърждава се, че всичко може, трябва да може да представлява продаваем предмет. Ако показването на това, което не се показва, което само импулсът оправдава, прави изкуство и прави пари, то всеки е свободен да действа съобразно личното си разбиране на пазарния закон – закона, който се основава на стремежа към задоволяване на импулсите и се интересува само от наслаждата, директна, търсена, пòказна, като, разбира се, има и други наслади, освен сексуалната. Това е залогът на ултралибералното изкуство.

Толерантността на съвременното изкуство към каквото и да било не е безобидна. И тъй като в името на свободата на изразяване трябва да се приемат и най-неприемливите предложения, как да не забележим, че този ултрадемократизъм е именно онова, което в политически план може да доведе до тиранията – преобразуване, известно впрочем от *Републиката* на Платон.

Свидетели сме на сакрализация на акта… на зевзека, дълго време оправдаван с позоваването на Марсел Дюшан, показал през 1917 г. първия „реди-мейд“: стандартен писоар, наречен *Фонтан*. Но разликата е въпиюща. Навремето този акт е бил изключително бунтарски, защото е поставял под въпрос *всичко*: статута на промишления предмет, на творчеството, изкуството в САЩ (4), пола на предметите, функцията на една изложба… Редица художници, които от 60-те години на XX век се обявяват за такива, се задоволяват да възпроизведат този жест – повторение, лишено от каквато и да било цел: влязохме в ерата на „като че“ (*comme si*), което можеше да доведе само до „коммедия“ (*commédie*) на бунтарството (думата е на Филип Мюре, романист и есеист).

Въпросната „коммедия“ касае и спектакъла на живо. Когато Ян Фабр представя на фестивала в Авиньон през 2009 г. *Оргията на толерантността*, мастурбация и оргазми се показват с гротескна сериозност, лишена от каквато и да било раблезианска усмивка. Спектакълът се явява какъвто е: обикновена порнография, основана на прибягването до удобната „втора степен“, която позволява всякакви двусмислици. Класическата сцена също се декомплексира. *Армида*, представена в берлинската „Комише Опер“ през юни 2009 г., среща композитора Глук (5) и Сад! Либретото на Филип Кино прераснa в сценография и изпълнение на голите в повечето случаи актьори, достойни за *Философия в будоара*. Режисьорът Калисто Биеито не се поколеба да изрази вдъхновилите го силни мисли: *„умерeността убива духа“, „гневът и омразата могат да бъдат полезна мотивираща сила“, „анимализмът е напълно здравословен“, „можете да разберете само човек от вашия пол“*...

Тази обезценена схема в стила на Сад, по която все по-често се пристъпва към класическите творби, очевидно се смята за бунтарска: това е единственото ѝ основание за съществуване… Но бунтарството се свежда до утвърждаване на основния либерален принцип: няма никаква друга реалност, освен реалността на индивида; всяка обществена цялост е само резултат от действията на отделните индивиди; и накрая, хората в обмена помежду си винаги целят максимална печалба. Алтер егото вече не се разглежда като условие за реализацията на всеки индивид, а като постоянна опасност от пречки: изкуство и цивилизация „всичко за егото“, претендиращи скрито, че правата на индивида са безгранични. Няма що: хубав бунт, смесващ дори умопомрачението с освобождение!

Все пак има и истински творци, движени в работата си от други подбуди, а не само от скъпия на капитализма апетит за всемогъщество: сред художниците – от Брам ван Велде до Зоран Мюзик, от Жан Дюбюфе до Пол Ребейрол, ако говорим за по-старите; но и в театъра, например Мишел Швайцер, който в *Bleib* се опира на отношенията между куче вълчак и стопанина му, за да изследва с ирония жестокостта на днешния свят, или още Пиер Мьоние, който в *Sexamor* търси какво точно протича между мъжа и жената. Със странни и деликатни похвати, далеч от официалните трибуни, те са способни с играта на въображението и с критичната оценка да преобразят човека и да дадат материал за размисъл, което е и ролята на истински освобождаващото изкуство.

---

*Философ (университет Париж VIII, Международен колеж по философия); последна издадена книга: *La Cité perverse. Libéralisme et pornographie* (Порочният град. Либерализъм и порнография), Denoël, Paris, 2009.

(1) Jean Baudrillard, „Le complot de l’art“ (Заговорът на изкуството), *Libération*, Paris, 20 mai 1996.

(2) Вж. Aude de Kerros, „Art moderne, art contemporain: l’impossible „débat“ (Модерно изкуство, съвременно изкуство: невъзможният „дебат“), *Le Débat*, Paris, n°150, mai 2008.

(3) Бивш президент на групата Pinault-Printemps-Redoute, трети по семейно богатство във Франция през 2010 г. според списание „Форбс“ и голям любител на съвременното изкуство.

(4) Беатрис Уд, приятелка на Дюшан, пише, че *единствените творби на изкуството, които Америка е дала, са тръбопроводите и мостовете ѝ*; вж. „Marcel“ в Rudolf E. Kuenzli, Francis M. Naumann (sous la dir. de), *Marcel Duchamp: Artist of the Century* (Марсел Дюшан: артистът на века), MIT Press, Cambridge, 1990.

(5) Кристоф Вилибалд Глук, германски композитор (1714–1787), който се стреми да внесе естественото и драматичната истина в операта.

Le Monde diplomatique
Превод Вера Генова

LE MONDE diplomatique
българско издание

Държавата, достойнството... и гневът

George Shewchuk

Рено Ламбер*

През януари 2010 г. стотина изследователи, събрали се в Нотингамския университет, се опитаха да изяснят политическото значение на „розовата вълна“ – серията от изборни победи на левицата (или на левия център) в повечето латиноамерикански страни между 1998 г. и 2006 г. (1). Това ново явление на „масирано“ вземане на властта подтикна повечето от участниците да подемат отново един стар дебат, разглеждайки политическия опит на регион, в който темата вече поражда интерес не само от теоретична гледна точка: трябва ли да се превземе държавата, за да се промени светът.

Първата констатация е, че десницата никога не пропуска случая. *През 80-те години на XX век*, отбелязва Уилям Робинсън, преподавател в университета в Санта Барбара (Калифорния), *една част от господстващите класи измества традиционния елит и превзема държавната власт, за да улесни процеса на либерална глобализация... от който извлича най-голяма полза*. Така надигането на неолибералите има поне една заслуга: показва, че, *превземайки държавната власт*, е възможно да *поставиш под съмнение статуквото*. Трябва, разбира се, и наистина да го искаш.

Според Хуан Грихера и Лусиана Сорсоли, двама аржентински изследователи, случаят с президентския мандат на Нестор Киршнер в Аржентина (2003-2007) е по-различен: *Ролята му беше да възстанови управляемостта на страната*, гарантирайки в същото време, че *икономическият модел няма да бъде засегнат*. Още по-зле, отбелязва Сара Мота от Нотингамския университет, този път по повод на Бразилия, Уругвай и Чили, *укрепването на демокрацията е придружено в тези страни от социални мерки под формата на помощи, които водят до „натурализация“ на бедността* съгласно идеята, че неравенствата са в „реда на нещата“ и че в крайна сметка не могат да бъдат изкоренени...

В разгара на кризата на неолибералния модел, подчертава Мота, е очевидно, че господстващите класи имат интерес на власт да идват правителства, които, *произлизайки уж от народните слоеве, отслабват съпротивителните способности на последните именно защото се възприемат като „близки“*.

Звездният час на Джон Холоуей, присъствал на семинара, беше през 2002 г. Тогава, вдъхновявайки се от сапатисткия опит в мексиканския щат Чиапас, той написа есе с ясното заглавие *Да се промени светът, без да се взима властта* (2), породило голям интерес, особено в средите на алтерглобалистите. Той смята, че за левицата измяната е до такава степен неизбежна, че се е превърнала в *нещо банално, което вече се посреща само с повдигане на рамене, означаващо „няма как“*.

„Ако обичате, не правете нищо вместо мен, ще го направя сам“

Забележката изглежда уместна, но при условие че завземането на изпълнителната власт се отъждествява със завземане на държавната власт. Теза, която марксисткият теоретик Ралф Милибанд (баща на настоящия британски министър на външните работи) отхвърли през 70-те години: *Винаги е имало тенденция при изборните победи на левицата да се появява народен порив на очакване и надежда*, понеже *подобни победи често се тълкуват (напълно погрешно) като действителна загуба на властта за господстващите класи* (3). А както констатира германската революционерка Клара Цеткин на конгреса в Тур през 1920 г., *в историята не се случвало експлоатираща и господстваща класа да се откаже доброволно от властта*. Следователно и днес, както преди, трябва да им се „помага“ в това отношение, включително с правителствени средства...

Според Робинсън именно това се опитва да направи *левицата, стремяща се да трансформира отношенията на собственост и междукласовите отношения* в Боливия, във Венецуела... без винаги да успява обаче. *Задачата не е никак лесна*, заявява с усмивка американският университетски преподавател, защитаващ метода, който смята, че се използва в Боливия: *Мобилизация на самостоятелни маси от хора (...), но в сътрудничество с „политически носители“, чиято задача е да завземат държавната власт*. По-късно един от участниците, според когото унищожаването на структурираните политически организации (по-специално марксистките) по време на диктатурите през 60-те и 70-те години продължава да тежи на латиноамериканските общества, отбелязва: защо пък да не бъдат използвани „политически носители“, облягащи се на много солиден идеологически корпус, помагащ им да устоят на явления като кооптирането и идейното асимилиране.

Това със сигурност не е идеята, която защитава Холоуей, когато взима думата. Според него, дори и освободена от консерваторската си инертност, държавата може само да потъпче *достойнството* на онези, на които претендира, че служи. Разбира се, дейността на боливийското и венецуелското правителство трябва *да получи подкрепата ни. Но*, бърза да добави той, *не може да се задоволим само с това.*

Защото зад въпроса за държавата стои този за властта.

Макар етимологията да показва, че „демократичната“ амбиция по принцип не се стреми да премахва силовите отношения (4), Холоуей призовава за общество *без власт*. И то веднага. Вместо да се завладява държавата, за да се *помогне на бедните*, той предлага... *те да бъдат изслушани*: *Човекът, когото сме определили като „беден“, ни казва: „Аз не съм беден. Аз се боря и си имам достойнство.“* Това „изслушване“, което той нарича *политика на достойнството*, би променило всичко. И по-специално начина, по който се действа. И този, по който не се действа. Защото според Холоуей всяко политическо действие поражда риск от отчуждение на онези, в името на които се води: *Не, благодаря, казва достойнството. Ако обичате, не правете нищо вместо мен, ще го направя сам.*

Но какво точно да се направи тогава? Чисто и просто *това, с което сме се заели ние тук*, обяснява Холоуей на колегите си университетски преподаватели, *тоест да създаваме пространства и моменти за проява на достойнство, които скъсват с капиталистическата логика*.

Някои в залата се питат каква ли опасност ще породи за господстващите класи подобна повеля. Особено в момент, в който десницата – както в Чили, така и в Хондурас, показва, че има намерение да запази достъпа си до държавната власт, дори и с незаконни средства.

Няколко участници вдигат ръка, за да се изкажат. Част от присъстващите искат да направят възражение, много близко до това, което формулира Уолтър Бен Майкълс, когато анализира новата неолиберална стратегия, касаеща бедността: *Днес от нас се очаква да се отнасяме по-уважително към бедните и да спрем да ги смятаме за жертви – защото да се отнасяме към тях като към жертви, означава да проявяваме високомерие и да отричаме „индивидуалността“ им. А ако успеем да се убедим, че бедните не са хора, които искат пари, а хора, на които им липсва уважение, проблемът за разрешаване ще бъде нашето „отношение“ към бедните, а не бедността им сама по себе си* (5).

Млада американка от списание *Poor* („беден“ на английски език) взима думата: *Терминът „достойнство“ ме смущава: напомня ми* за [Чарлз] *Дикенс и неговите „мили бедняци, изпълнени с достойнство“. Аз съм бедна и съм разгневена. (...) И когато ми говорят за „достойнство“, имам усещането, че искат да ми попречат да изразя гнева си срещу тази система... че ме карат да мълча*.

Дали с гняв да вземеш властта, или с достойнство да проявиш безразличие към нея, с риск да я търпиш по-дълго – това е въпросът...

* Журналист.

(1) Венецуела (1998, 2006), Бразилия (2002, 2006), Аржентина (2003), Уругвай (2004), Боливия (2005), Хондурас (2005), Чили (2006), Коста Рика (2006), Еквадор (2006), Никарагуа (2006).

(2) John Holloway, *Changer le monde sans prendre le pouvoir* (Да се промени светът, без да се взима властта), Syllepse/Lux, Paris, 2008.

(3) Ralph Miliband, *L'Etat dans la société capitaliste* (Държавата в капиталистическото общество), Maspero, Paris, 1979, p. 116-117.

(4) Думата „демокрация“ е образувана от гръцките термини *démos* (народ) и *krátos* (власт).

(5) Уолтър Бен Майкълс, „Свобода, братство... разнообразие?“, *Монд дипломатик*, февруари 2009.

Le Monde diplomatique
Превод Павлина Данкова

„Монд дипломатик“ ООД
Венко Кънев
Георги Ненков

„Дума 2008“ ЕООД
Николай Малинов
Павел Бебов

„Монд дипломатик“ започва да излиза на български език през ноември 2004 г. под името „Свят и дипломация“. От ноември 2005 г. българското издание носи сегашното си име. От началото на 2010 г. „Монд дипломатик“ излиза всеки първи и трети четвъртък на месеца като приложение на в. „Дума“.

Във Франция вестникът се издава от *SA Le Monde diplomatique*, в което акционери са *SA Le Monde*, Асоциация *Gunter Holzmann* и Асоциацията на приятелите на *Monde diplomatique*.

Директор
Serge HALIMI
Главен редактор
Maurice LEMOINE

Основател:
Hubert BEUVE-MÉRY
Предишни директори : François HONTI (1954–1972), Claude JULIEN (1973–1990), Ignacio RAMONET (1990–2008)

Вестник „МОНД дипломатик“

Директор
проф. д.ф.н. Венко КЪНЕВ

Отговорен редактор
Юрий БОРИСОВ

Редактори
Дора Чичкова
Павлина Данкова

За контакт с българската редакция:
София –1784
бул. „Цариградско шосе“ 113 А
Вестник „Дума“
(*Монд дипломатик* – българско издание)
тел. +359 2 8773447
e-mail: lmdbg@press.bg
bg.mondediplo@gmail.com
www.bg.mondediplo.com

Очаквайте следващия брой на „Монд дипломатик“ на 15 април 2010 г.

Циганинът, който не прави цигански работи

Тони иска да си умре от Господа, а не от насилие

Васил ПОПОВ

Камбанен звън за упокой. Траурна процесия. Опечалени изпровождат някого в последния му път. На гробището е тихо. Само птички пеят, ако е пролет. Ако е дъждовно, е кално. Неизменен е гласът на лопатата - хърт, хърт, хърт... Лопата след лопата пръст изхвърча от все по-дълбоко до двата метра. Инак е тихо, тишината нарушават само ридания. Свещеникът опява, някой произнася скръбни думи за прощаване. Едно действащо лице спуска ковчега във вечността. Отново работи лопатата, но сега пръстта говори инак - тупур, тупур, тупур... Докато се оформи прясната надгробна могилка, заравнена с гърба на същата лопата - туп, туп, туп... Скърбящите са изпълнили последния си дълг, може още дълго да скърбят, но сега си тръгват по своите земни дела. Човекът с лопатата полива от оставеното му вино на кръст върху пресния гроб, подрежда цветята и си тръгва. Ако е кално, ботушите му правят шляп, шлап, шляп до вкъщи.

Ако тази тъжна картина се развива в градчето Годеч, значи човекът с лопатата е Антон Александров Костадинов, или просто Тони. От гробищата до дома му е петнайсетина минути пеша. И без това няма градски транспорт. На двора почиства лопатата и другите инструменти и ги прибира. Изува гумените ботуши и ги мие от калта. После дълго се плиска с вода на чешмата и най-сетне влиза вкъщи. Но денят невинаги завършва така. Понякога го викат да направи някакъв изкоп в някой двор, понякога събира малка бригада да бъркат бетон и ударят плоча, понякога някой го моли да му достави строителни материали на вилата. Тони не отказва работа. Освен в случаи, когато някой е некоректен. Защото самият той е пример за коректност, трудолюбие, почтеност. На това учи и децата си. Неговото верую е кратко и ясно: “Аз може да съм циганин, но цигански работи не правя!”

Тони е от Брезник, в Годеч се е задомил за красивата Мая. Сега той е на 41 години, тя е с една година по-млада. Големият им син Румен скоро навърши 21, дипломира се за 8-и клас и не иска да учи повече. Понякога отива да работи с баща си, друг път с други родственици предимно по строежи. Стига да има работа. Непознато му е да лентяйства или да пипне нещо чуждо. Смята, че се е научил да зида и да измазва, но му се иска да стане шофьор, ама ако има чалъм, без да решава листовки. Но понеже такъв чалъм няма, ще трябва да ги научи. Но сега има други грижи, на 20 март се ожени. Булката му Сашка е от Северна България. Тони се беше хванал за главата как ще намери пари за сватбата, но кметът на Годеч му бе обещал помощ. И ветеранът от бойната авиация Александров удържа на думата си, отпусна 200 лева. Не е много, но Тони и близките му се радват и са благодарни и на най-малкото внимание. Така или иначе, стотина сватбари се веселиха истински в ресторанта за здраве и късмет на младите.

Градоначалникът Владимир Александров прояви внимание към семейството и по-преди, когато неотдавна прие в кабинета си Тони и Мая по проблема с липсата на контейнер за битови отпадъци в циганската махала. За вас лъжа, за нас истина, още на другия ден и контейнер се появи, и единствената улична лампа в махалата, угаснала отдавна, най-сетне светна. В края на разговора кметът е впечатлен и от логичните им разсъждения и изказ, и от вежливото им поведение, и от приятното им излъчване, и дори от скромното им, но много прилично облекло. До такава степен, че на изпроводяк Александров възкликва: “Не казвайте, че сте роми, няма да ви повярват!” Но те обитават първата къща в махалата над автогарата на левия бряг на река Нишава, а асфалтираните улици на Годеч свършват на автогарата. Нагоре е друг свят, обувайте ботушите.

Семейното обиталище е скромна едноетажна къщичка, чийто покрив прокапа и миналото лято Тони го препокри. Сега обаче иде друг дерт. Румен си има стая, където ще се съберат с булката, но братчето му си няма стайче. Очевидно към къщичката ще се пристроява, казва бащата. А изтърсакът на семейството Ивайло е с десет години по-малък, но батко му Румен оценява, че е много четмовен и писмовен, ще изкара и дванайсети клас. Иначе си е като връсниците си, цял ден може да се вози в импровизирана “царска” карета с някой от многобройните си братовчеди. Голямата възрастова разлика между двамата братя не е случайна. Ивайло се появява трудно на бял свят. След Румен има две мъртвородени бебета все в осмия месец. Докторите прогнозират, че още едно раждане може да има фатален край за Мая. Тя обаче поема риска. Така се появява Ивайло, също осмаче, но се вкопчил в живота и наскоро навърши 11 години. Не бива да се остане само с едно дете, защото няма да има с кого да си споделя, казва грижовният татко Тони.

Семейството са вярващи християни, ходят редовно на черква обикновено в някой от софийските храмове. В годечката църква не влизат, но Тони не обяснява защо. Негово право. И не го разпитваме настойчиво. Религиозното чувство е дълбоко и нещо интимно, съкровено, в него никой не може да се рови. Затова никой не знае какво е в мислите и в душата на Тони, когато спуска ковчезите. Може би изпраща послания до отвъдното, може би просто пожелава пръстта, с която ги покрива, да е по-лека. Но не мислете, че това е професията на Тони, той има договор с общината и съвестно го изпълнява. Неговата “професия” е да се труди неуморно, за да си храни челядта. Затова ще го видите и на някой строеж да бърка бетон, и в някой изкоп за основи или канал, и да товари и рзтоварва в склада на “Топливо”.

Като говорим за гробища, не си представяйте мрачен човек. Представете си един истински оптимист с утвърдена, неподправена и завидно здрава, ясна и чиста ценностна система. Широко скроен, отворен, природно интелигентен. Тони обича да е с близките си, да си помагат с баджанаци и шуреи. Неотдавна група пияни и дрогирани младежи нападна съседна къща, като се развилняха и по двора на Тони напълно без причина. Вместо физическо самоуправство Тони и близките ву избраха законовия ред и се жалваха в полицията. Прави чест на шефа на РПУ, Годеч, главен инспектор Бойко Виденов, че лично проследи хода на разследването. Инцидентът бе определен като престъпление и преписката бързо замина към прокуратурата в Костинброд. По повод на сблъсъка Тони каза: “Колко е на човек да му спре моторчето, един удар стига. Аз не искам да умра така, искам да си умра от Господа, колкото той ми е отредил.”

Житейската съдба на Антон Костадинов не може да се определи като лека. За него и семейството му няма лесен хляб. Мая става сутрин в четири часа, за да отиде на работа в Своге. Но и в шоколадовата фабрика валят съкращения. Мая няма да я подминат, въздъхна Тони, нали знаеш от кого започват. И се оказа прав, тъкмо за 8 март Мая е освободена. Какво да направим, казва философски Тони, от кожата си не можем да излезем. Ако трябва денят на семейството да се обозначи с три думи това е работа, работа и пак работа. Стига да има какво да се работи. И като говорим толкова за трудолюбие и неуморимост не си представяйте някой атлетичен мъж като планина с шепи като кофа на багер. Тони е най-обикновен, има силно увредено зрение, прекарал е два инфаркта, има три байпаса. Сутрин и вечер гълта по десетина различни хапчета. Но колкото природата го е ощетила, триж повече е волятя му за преборване на несгодите, за достоен живот. Това внушава и на децата си.

Като го срещнете, не мислете за произхода му, никой не си избира потеклото. Тони просто е един от нас, а на човешките му качества и достоинства може да се завижда.

Скромно обиталище, сърце да е широко

Това е Тони

Шефът на РПУ Виденов: “Пред закона всички сме равни!”

Снимки Камен КОВАЧЕВ

Сега Ивайло е царят, после ще е кончето

Имена

Ум от бъдещето

Днес се навършват 90 години от рождението на големия икономист акад. Евгени Матеев

Велиана ХРИСТОВА

Животът бе благосклонен и ми даде шанса да общувам с акад. Евгени Матеев около 12 години. Запознанството ни бе странно, тогавашният ръководител на отдел "Наука" във вестника инж. Юрий Попов поиска да потърся за интервю акад. Матеев, за когото ние - по-младото поколение журналисти, бяхме чували, но не познавахме. По това време в СССР течеше с пълна сила перестройката, у нас нещата явно бяха станали по-свободни спрямо предишни години, за които ни бяха разказвали. Проблемът бе, че Евгени Матеев, меко казано, не бе любимец на тогавашната власт, бе "сгазил лука", защитавайки макроикономическа теория за планиране и управление на икономиката от гледна точка на общата теария на системите - нещо, което не бе по вкуса на Първия и на обкръжението му, но намираше място в учебниците в западните страни, където бяха стигнали преводи на научните му трудове. Въпреки че е заемал високи държавни постове - в Държавната планова комисия, Комитета по планиране, в Министерския съвет, в ООН, във ВАК, акад. Матеев е бил пенсиониран на 60-годишна възраст от УНСС и от 1985 г. се бе оттеглил от преподаването. "Мен няма да ме публикуват, аз съм "забранен" и "неудобен", реагира той, когато разбра за интервюто. Публикуваха го обаче. И през всичките години оттогава до 1997 г. акад. Матеев бе желан автор, защото никога не беше стандартен или конюнктурен в мисленето и действията си.

Евгени Матеев е надарен човек - за наука, за творчество. Ерудит и енциклопедична личност, каквито днес вече почти няма в България. Богослов, философ, писател, правист, математик, икономист и е трудно да се каже в кое поприще е най-добър. Специализирал икономическо управление в САЩ. Поколения икономисти, които са минали през неговата катедра във Висшия икономически институт (УНСС), го боготворят като Учител и го слагат и сега на най-високото стъпало в икономическата наука (нашата и световната). С огромното си научно творчество той отговаря на въпроси на бъдещето и очевидно е изпреварил българското съвремие. Пионер, който един от първите се обърна към най-модерните направления - икономическата кибернетика и иконометрията. Един от онези редки българи, с които страната би трябвало да се гордее - но ние не отвикнахме да се гордеем с Голямото. И освен това - носител на морал, който днес е изхвърлен като "отживелица" от битието ни.

Вече болен, той се вълнуваше от всичко, което става с икономиката в края на 90-те години. Реагираше пръв и едва ли не единствен на гнусни действия, с които в науката започнаха безнаказно да се проявяват аутсайдери. От болничната си стая пращаше хабер до Георги Пирински, когото смяташе за надежден в политиката, със своето мнение: "Приватизацията с РМД ще свърши зле, прекратете я, друг трябва да е подходът..." В политиката обаче умове, носители на висше знание като него, не бяха и не са кумири. Затова пък неговите колеги, студенти, съратници го помнят с най-доброто, което може да се помни за един човек. Това всеки може да разбере и от току-що издадения от Съюза на учените сборник "Спомени за акад. Евгени Матеев", който днес ще бъде представен в БАН.

Ще заблести отново...

Чл.-кор. проф. ДОБРИН СПАСОВ

В национални рамки историята като че ли поощри неолиберализма: завършен крах на "комунистическия" административен социализъм, набелязващ провал на социалистическия "уелфеъризъм". Но пред съсипалото или съсипващото ги глобално неолиберално равнище какви перспективи се очертават? Не диша ли и неговата предстояща гибел чрез все по-острата потребност от централна регулация - но вече на планетарно ниво? Без нея как ще се възстанови безразсъдно нарушената хармония между човечеството и природата и как ще се запълнят задълбочаваните със страхотна бързина пропасти между богатството и бедността? С осъзнаването и задоволяването на тази потребност ще заблестят отново с целия си човешки блясък имената на мислители и държавници като Евгени Матеев, защото те са същностно свързани с едно безсмъртно хуманно дело.

Присъствието му винаги бе събитие

Ст.н.с. СТОЮ ДУЛЕВ

Още тогава, в средата на 70-те години на миналия век, той обърна внимание на очакваните поврати в икономиката и в обществения живот под влияние на развитието на науката и новите технологии, като подчерта, че ако искаме утре бърз и ефективен икономически растеж, трябва с приоритет да инвестираме в науката, новите технологии и иновацията...

Доколкото познавам Евгени Матеев, съм убеден, че него трудно биха го заставили да заеме какъвто и да е административно-управленски пост, ако смята, че пречи на научната му кариера. От друга страна, аз не мога да си представя Матеев такъв, какъвто го познавам - задълбочен, логичен, аргументиран и разностранен, без опита в управлението на националната икономика и науката. На тези постове той неуморно трупаше нови знания и се доказваше, предлагаше нови идеи и ги отстояваше в горещи спорове. Участваше в много научни мероприятия като внимателен слушател, когато не мислеше да се изказва, и като слушан лектор или опонент, който винаги правеше събитие със своето участие. Имаше много опоненти, но едва ли лични врагове. За българската наука той е рядко явление, а за тези, които го познават отблизо - незабравим.

Природно надарена личност

Чл.-кор. проф. ИВАН ИЛИЕВ

Евгени Матеев беше природно интелектуално надарена личност. През целия си живот той всестранно и изключително интензивно използваше тази своя надареност...

Научноизследователската дейност на акад. Матеев беше свързана не само с изучаването на българската и световната литература в съответната област на икономическата наука, а преди всичко с неговите анализи на миналото и настоящето и съответните разработки за бъдещето в развитието на икономическата система. Тъкмо поради това в неговите научни трудове никъде няма да намерите цитати от други учени, с които той да доказва своите научни изводи и предложения. С цитатите той само показва становището на съответните учени по изследваните проблеми...

Той имаше еднакво отношение към хората, с които работи, и в научните си изследвания, и в преподаването, и в органите на управление на народното стопанство. За него честността, откритостта, моралът имаха изключително високо значение. Той ненавиждаше подлизурковците, подмазвачите, лъжците, нечистите и некоректните, които едно говорят, а съвсем друго практически осъществяват.

Акад. Евгени Матеев бе изключително голяма личност. Той не допускаше по свой адрес и за него да се осъществяват каквато и да е сбирка, събрания и празненства. Спомням си 1980 г., когато навърши 60 години. Предложих му да проведем тържествено събрание. Той решително отказа и се съгласи да отбележим 60-те му години на една вечеря, в която да участват само членовете на катедрата и неговото семейство. Вечерята протече спокойно и без каквито и да е словоизлияния и словохвалебство. Такава бе мъдрата, талантлива, духовно високо развита и многостранно реализирала се в живота личност на академик Евгени Матеев.

Никога не постъпи непочтено

Акад. РАДОЙ ПОПИВАНОВ

В личността му наблюдавах един изключителен интелект, съобразителност за светкавична реакция, човешко достойнство, чувство за хумор, достигащо до сарказъм, и невероятна любов към родината. Мисълта му беше дълбоко логична, убежденията си бранеше твърдо, но не беше догматик, а още по-малко фанатик. Нескрита беше симпатията му към тези, които уважаваше, а към другите се отнасяше така, както заслужаваха. Може би затова, за разлика от мнозина, той не се превърна в обикновен любимец на режима.

Линията на неговото гражданско поведение нерядко бе критикувана или поне несподеляна. Това не му беше приятно. Но той не робуваше пред авторитета на критиците, а си оставаше акад. Евгени Матеев. Подобно на всички, и той имаше съвест, но за разлика от някои я употребяваше непрекъснато, а от това тя ставаше по-чиста. На тази съвест можеше да се завижда. Не си спомням случай, когато той е постъпвал непочтено или приспособленчески.

Акад. Матеев бе винаги готов да помогне и да съдейства за уреждане на въпроси, които сам преценяваше за важни и справедливи. Стриктното придържане към спуснати отгоре указания не бе в характера му. Навярно това беше причината още в 1981 г. той да бъде освободен от заеманите постове и да се отдаде изцяло на науката.

(Използвани са откъси от сборника "Спомени за академик Евгени Матеев")

Аз искам да й режа главата, вие ме карате да й правя прическа!

Чл.-кор. проф. ВЕСЕЛИН НИКИФОРОВ

Беше времето някъде около 1962 -1963 г. Върхът на комунистическата партия и държавата под прякото ръководство на Тодор Живков най-активно се бяха заели с изработването на т.нар. Нова система за планиране и ръководство на народното стопанство. На заключителното обсъждане присъстваха членовете на Политбюро на ЦК на БКП и членовете на правителството, завеждащите отдели на ЦК на БКП, важни хора от министерствата, обединенията, предприятията, науката, окръжните съвети... Тодор Живков в основни линии представи проекта, а от работната група го обосноваха и започнаха изказванията. Дадоха думата и на Евгени Матеев, който бе върл противник на тази "нова система" и това бе известно на всички присъстващи. Той отново я отхвърли. По едно време дадоха думата и на мен. Започнах да обяснявам, че... в икономиката ще започне всеобщо разкъсване на необходимите на стопанството като цяло междуотраслови структури и междусекторни връзки... Въпросът не е дали да се реформира планирането и управлението - то трябва да се реформира - а как по най-подходящ начин да се реформира. И предлаганата нова система не е добрият, а лошият начин. Горе-долу в този момент Матеев се обърна към Тодор Живков с репликата: "Другарю Живков, чуйте какво говори Никифоров!" Всички вперват погледи към Тодор Живков в напрегнато очакване какво ще направи той. Живков, след миг суетене, бавно се изправи, изкашля се и каза: "Евгени, Евгени, колко пъти съм ти казвал, че ти си умен човек, много умен човек! А бе защо не вземеш ти да оглавиш работата по новата система в комисията...Сигурен съм, че така ще я изпипаш, че ще звънти, ще звънти. Хайде бе!" И се обърна въпросително с лице към Матеев. А той мигновено скочи от мястото си като ужилен и извика силно: "Ха-ха-ха, др. Живков. И таз хубава!!! Аз ви предлагам да й режем главата, а вие ме карате да й къдря косата... Никога!"

Настана пълна тишина в очакване на това какво ще го сполети или ще се случи. Но Тодор Живков се овладя и отново почна да се смее, но се чувстваше, че този смях вече имаше друг смисъл и друг характер. На Матеев също му беше ясно какво означава това, но той и не е очаквал, че няма да си го получи. Защото едва ли някой от времето на властта на Тодор Живков си е позволявал подобно неща да направи на публично място. Евгени Матеев имаше силата на духа, храбростта да защитава обществения интерес и при трудни и най-трудни обстоятелства. И това тогава се знаеше в цялата страна.

...Затова не го оставяха дълго време на високите постове, на които го слагаха.

Позиция

www.duma.bg

Лично ли? No pasaran!

Послепис след един злощастен парламентарен „импийчмънт”

Д-р Радко ХАНДЖИЕВ
Bulgarian Press Pool-Budapest

След десетдневни напъни властта постави в парламента “Мотиви срещу президента”. Оказа се, че преразказват конституцията, но не мотивират нито едно убедително обвинение в нарушение на конституцията. Според 162-ма депутати срещата на 5 март имала за цел изясняване на причините за създаденото между двамата напрежение във връзка с участието на министър Дянков в телевизионно предаване, което я определяло като среща от личен характер. Те считат, че със силно натоварените си политически изказвания и действия по време на скандала с г-н Дянков президентът е извършил нарушение на конституцията. Тази част от “мотивите” и от защитата при дебатите съдържа поне четири флагрантни неистини.

Първо, държавният глава се среща с министър Дянков след телефонното обаждане на премиера да приеме финансовия министър. Не за някакво “изясняване” на някакви “причини” или разни там шменти-капели. Просто президентът няма какво да изяснява с министъра. Г-н Дянков е сгафил с репликите си, казал е нелицеприятни неща за президента, които не може да подкрепи с факти и трябва да се извини. Noblesse oblige. Така правят в правовите държави. Така правят и във втората родина на г-н Дянков отвъд океана.

Обратното означава клевета

А отказът от извинение означава поддържане на клеветата!

Второ, “напрежението” или “скандалът” идва след непремерените думи на г-н Дянков по адрес на държавния глава. Очевидно “напрежението” не е “между двамата”. Нито пък е инициирано от президента. Просто едната страна - г-н Дянков, извършва действия, които накърняват доброто име на другата страна - президента.

Трето, скандалът се поражда в резултат от репликите, не от “участието” на министъра в tv предаване. Там г-н министърът се явява в качеството си на публична фигура, не като частно лице. Присъства като вицепремиер на Република България, не като гражданина Хикс Игреков. Така го възприемат зрителите. Когато лансира дори и намеци от обвинения, г-н Дянков цели да генерира внушения, които публиката да приеме за истина. Така е обучаван в Световната банка. Очевидно нищо “лично” няма в присъствието му в tv студио.

Четвърто, президентът дава съгласие да приеме висш представител на изпълнителната власт, “един от стълбовете на правителството и идеолог на икономическата му политика”, както изтъкват и “мотивите”.

Този „стълб” на правителството

прави публично изявление по адрес на държавния глава, върховния главнокомандващ на Република България. Ако твърденията на “стълба” са достоверни, това би създало тревожна ситуация за сигурността на държавата, би я дискредитирало в международно отношение. Ако не са достоверни обаче, това би означавало целенасочена провокация с цел подриване сигурността на държавата и дискредитирането ѝ в международно отношение. Очевидно срещата на държавния глава със “стълба” на правителството не може да бъде от личен характер. Лични срещи се правят в кръчми или в кафенета, където по презумпция не би трябвало да има записващи устройства.

Впрочем никъде по света няма министър, който отива в канцелярията на президента си в лично качество. Откакто са поели лостовете на властта и г-н Дянков, и президентът Първанов са само и единствено публични фигури. Народът е в правото си да знае дали във всичките си действия неговите избраници се ръководят от неговите интереси, както са декларирали в клетвата си по чл. 76 ал. 2 на конституцията.

Странно звучи и това, че министърът не знаел, че се води стенограма. Г-н Дянков знае, че отива при президента, знае, че е пратен да се извини, вижда, че пред него има микрофон, обяснява се надълго и нашироко, но не знаел, че предназначението на микрофона е да записва?

За малоумни ли ни смятат

В коя правова държава разговор на публични личности с държавния глава не се протоколира? Нима в Световната банка, откъдето е

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Костов и сие търсеха под лупа аргументи за импийчмънта на президента

дошъл г-н Дянков, не се записва всичко, включително и телефонните разговори?

В пределите на своите правомощия държавният глава може да заема политическа позиция, да изказва политически мнения, да подкрепя действията на една или друга политическа сила, има право на политически изявления, на обръщения към народа и към Народното събрание (чл. 98, т.2 на конституцията). В този смисъл е и тълкувателното решение на Конституционния съд от 1995 г. Именно в изпълнение на тези си правомощия президентът може да огласи стенограмата от разговора си с министър Дянков. Няма закон, според който държавният глава да не може да стори това. Напротив, върховният суверен, народът, е в правото си да получава информация от всички държавни органи, включително за “стълба” и “идеолога” на правителството. Това право е неотменимо, разписано е в чл. 41 ал. 2 на конституцията.

Нима някой оспорва правото на французи и италианци да получават информация за такива стълбове на европейската политика като Саркози и Берлускони? Включително за личния им живот? Включително за живота на техните половинки? Включително нелицеприятни подробности, добити чрез не особено легитимните похвати на разследващи журналисти и папараци? Народът иска да знае всичко за своите избраници. Това е негово суверенно право!

Ама достойнството на министъра било накърнено? Но защо президентът трябва да бъде упрекван за това, че собственото поведение на г-н Дянков води до накърняване на достойнството му?

Ами да не беше го накърнил

Какво по-просто да кажеш “извинявай”! И толкова. Но министърът упорства, шикалкави, заявява накрая, че нямало за какво да се извинява.

Нека не смятаме поведението на финансовия министър за малоумно и непоследователно. Провокацията срещу президента е само един детайл. Г-н Дянков не може да не познава мерките, предприети от европейските политически лидери и икономисти за озаптяване на депресията, неконтролираната безработица, глобалния, финансовия срив. Защо прави тъкмо обратното? Защо ни занимава ката ден с брокерски шмекерии от типа “тука има, тука нема”? Не са ли строго програмирани действията му, откакто е в България? Не целят ли единствено да провокират дълбока финансова криза? Световната банка да ни загроби с още по-непосилни условия, които да разчистят пътя на зловеща полицейска диктатура от фашистки тип? Затова ли няма антикризисна програма, стимулиране на реалното производство? Затова ли се посяга на остатъка от конституционно разписаните ни права? Погледът на властта не е ли плячкаджийски: НДК, “Булгартабак” - какво още може да се ограби? И ако властта днес има официална политика, не е ли тя лъжата?

Първите кълнове на противопоставяне са налице. Стачкуват лекарите. Протестират пенсионерите, полицаите, военнослужащите. Набира сила недоволството на държавните служители. Гражданите се изправят срещу грабежа на престъпните монополисти ЧЕЗ, “Топлофикация”, “Софийска вода”, осъществяван под чадъра на властта.

Времето на глобалните експериментатори

и “реформатори” изтича неимоверно бързо.

Нека не се заблуждаваме, подкрепяйки “стълба” и “идеолога” на властта, подписалите се станаха доброволно и съзнателно съучастници в провокацията на г-н Дянков. Това, което видяхме вчера в НС, повдига множество въпроси, най-важните от които са:

- Доколко депутатите съзнават върховното си задължение да съблюдават върховенството на закона?
- Доколко подписите им отразяват конституционния императив във всичките си действия да се ръководят от интересите на народа, както са декларирали в клетвата си по чл. 76(2)?
- Доколко сегашният парламент има смисъл да продължи да съществува?

Брюкселски безсъници

Ръждясал ключ

Георги ГОТЕВ

Познати и непознати ме потърсиха, за да ме насърчат да пиша повече за положението около турската кандидатура за членство в ЕС. Досега бях акцентирал главно за настроенията в големите западни столици. Този път ще се опитам да разкажа за конкретен проблем.

В преговорите на Турция за членство в ЕС много преговорни глави са блокирани заради проблема с Кипър, северната част на който е окупирана от турски войски от 1974 г. Пет от преговорните глави са блокирани от самата ЕК заради неспазването от страна на Турция на Протокола от Анкара от 2005 г., който я задължава да отвори пристанищата и летищата си за кораби и самолети от Кипър. Три други са блокирани от Австрия и Германия, също заради проблема с Кипър.

Нека поясня, че преговорите с Турция вървят бавно. Откакто започнаха през 2005 г., само 11 глави бяха отворени - включително осемте замразени - и само една беше временно затворена - наука и научни изследвания. Ако няма напредък в преговорите за обединението на Кипър, напълно е възможно през т.г. преговорите на Турция за членство с ЕС да се окажат напълно парализирани.

Може би трябва да припомня, че Анкара не признава Република Кипър, т.е. Турция иска да влезе в ЕС, но не признава една от страните членки. Когато Кипър влезе в ЕС на 1 май 2004 г., месец преди това ООН организира референдум за обединението на острова. Северната част, която е окупирана от Турция и е международно призната единствено от Анкара, гласува “за”, а Република Кипър гласува “против”. Това бе голямо разочарование за Брюксел, който си беше направил погрешни сметки, че членството на Кипър в ЕС ще създаде положителна инерция за обединението на острова.

През декември същата година лидерите на ЕС решиха преговорите за членство в Турция да започнат на 3 октомври 2005 г. Едно от условията беше Турция да подпише споменатия по-горе Протокол от Анкара, който разширява митническия съюз, съществуващ от 1996 г. между Турция и европейските общности, с десетте членки, приети през 2004 г. Анкара сложи подписа си, като излезе с отделна декларация, потвърждаваща, че не признава Кипър.

Всички представители на ЕС непрекъснато повтарят на Турция, че трябва да спазва Протокола от Анкара. В отговор Турция твърди, че след като рещаването на кипърския въпрос не е бил предварително условие за членството на Кипър, същото трябва да се отнася и за нейното членство. Разговарях с турския главен преговарящ Егемен Багъш, който твърди, че ЕС също не е спазил обещанието си да търгува директно със Северен Кипър. Общо взето - диалог на глухи.

В същото време преговорите за обединението на Кипър напредват бавно и дискретно. Те получиха тласък след избирането на Деметрис Кристофиас за президент на Кипър в началото на 2008 г. Кристофиас, който е главен секретар на Кипърската комунистическа пратия АКЕЛ, е в близки отношения с лидера на турската общност Мехмет Али Талат, също левичар. И двамата са родом от Кирения, пристанище в окупираната от Турция част. И двамата са атеисти, т.е. не носят бремето на ненужни вражди.

Преговорите за обединението на Кипър също вървят по отделни “глави”, като както Кристофиас веднъж ми каза, парадоксът е, че той, който идеологически е против частната собственост, води битки за отнетите имоти на кипърците. Впрочем говорителят на Кристофиас е завършил в България и много обича нашата страна.

Само че на 18 април в турската част на Кипър ще има избори, които се очаква да бъдат спечелени от хардлайнера Дервиш Ероглу. Това може да замрази не само преговорите за обединение на Кипър, но и да доведе до блокиране на преговорите на Турция с ЕС.

Кристофиас много пъти е казвал, че ако Турция иска до помогне на преговорите, трябва по-малко да се намесва в тях. Като цяло Турция се бори за устройство на бъдещата кипърска държава, което да поставя на равна основа турската и гръцката общност в рамките на хлабава конфедерация. Преди това Анкара се надява непризнатата Северно-кипърска Турска република да получи равен статут с Република Кипър. Никозия пък се стреми към федерална, бизонална и двуобщностна държава. Преди това Кипър настоява Анкара да изтегли своите 43 хиляди войници от острова.

Ще видим какво ще стане. Но засега един от ключовете за членството на Турция в ЕС ръждясва на средиземноморски остров.

Култура

очаквайте

Милчо Левиев прехвърля мост между поколенията с новия си проект

Владимир Гяуров дирижира Софийската филхармония

Пианистът Петър Петров е солист на днешния концерт от Европейския музикален фестивал

Снимка "КАНТУС ФИРМУС"

Владимир Гяуров

Концерт с музика на великия композитор Лудвиг ван Бетовен по повод 240 години от рождението му ще бъде представен днес от 19 ч. в зала "България", научи ДУМА от Милена Димитрова. Прочутият български диригент Владимир Гяуров ще застане отново на родна сцена, за да дирижира Софийската филхармония със солист Петър Петров и Националния филхармоничен хор "Светослав Обретенов" с диригентка Люба Пешева. Програмата включва Концерт за пиано и оркестър 2 в си бемол мажор, Фантазия за пиано, хор и оркестър и емблематичната Пета симфония в до минор, оп. 67. В интервю с Юра Трошанова по Класик ФМ радио диригентът сподели, че вече 30 години е на сцена, обича да дирижира опери, макар и репертоарът му да е основно в областта на симфоничната музика. Също смята, че да е син на големия български оперен глас Николай Гяуров е изключителен шанс, който го е докоснал от ранна възраст до изкуство с "висок критерий", към което винаги се стреми сега като артист. Концертът е част от юбилейното, десето издание на Европейския музикален фестивал, организиран от "Кантус Фирмус" и Класик ФМ радио.

И друг концерт ще зарадва столичани в навечерието на светлия празник Възкресение Христово. За четвърта поредна година пълната 4-часова партитура на "Страсти по Матея" ("Matthaus Passion") от Йохан Себастиан Бах ще звучи в красивата зала - Аулата на Софийския университет. За първи път обаче едно от най-възвишените музикални произведения ще бъде изпълнено в традиционния си ден - Разпети петък, научи ДУМА от инж. Георги Колчаков. Концертът се подпомага и от Културния център на СУ, започва в 13 ч., входът е с покани. Творбата ще звучи в изпълнение на камерния смесен хор при храм "Св. Троица" с дир. Елианка Михайлова, камерния смесен хор "Ин Сакрис" с дир. Боряна Найденова, хор "Musica antiqua - soprano in ripieno", Камерния оркестър от инструменталисти солисти - Гиргина Гиргинова - сопран, Нина Панкова - сопран, Олга Давидова - алт, Виргил Хартингер - тенор, Петър Данаилов - баритон, Пламен Бейков - бас. Орган - Стефан Далчев, диригент - Йосиф Герджиков.

Български писатели гостуват в Одрин

Одрин е домакин на тридневни литературни прояви на български и турски творци, организирани в рамките на програма под наслов "Културни мостове: Европейска литература в Турция, турска литература в Европа". Програмата е реализирана от Гьоте институт, съобщи БТА. Проявите се организират в 24 града на осем държави. След Истанбул, Трабзон, Коня, последната спирка е град Одрин. В Одрин гостуват писателите Константин Илиев и Николай Стоянов. Те ще четат откъси от свои произведения, ще беседват с одринските любители на литературата, ще раздават автографи.

Филм за съдбата на разузнавача Крафт

Както всеки четвъртък до края на годината, днес ще има прожекция за зрителите, заинтригувани от кинопанорамата в РКИЦ по повод 65-ата годишнина от победата във Великата отечествена война. В Малката зала от 18 ч. днес ще бъде показана 95-минутната лента "Схватка" - реж. С. Пучинян. Филмът разказва за по-нататъшната съдба на съветския разузнавач Крафт - главния герой във "Повест за чекиста", действал в тила на фашистите в последните години от войната.

Азис в надпревара с двама певци

За първи път двама от най-добрите наши фолк певци - Азис и Тони Стораро, ще влязат в безпрецедентна напревара със сръбския си колега Бобан Здравкович. Феновете ще имат възможност да се срещнат с царете на популярната музика на Балканите през април в столичния клуб "Биад". Всеки петък на станалите традиционни афтър партита един от тримата изпълнители ще забавлява гостите. Дали Азис ще бие по брой фенове човека-глас Тони Стораро и легендата на югофолка Бобан Здравкович? Заклетите фенове на Азис могат да го подкрепят на 23 април. Ценителите на музиката на Тони Стораро не трябва да изпускат двете му изпълнения - първото на 9-и, а второто на 30 април. А любителите на сръбската музика не бива да забравят датата 16 април, когато в "Биад" ще пее Бобан Здравкович.

18 нови песни представят на „Златния кос"

Едни обувки викат...", "Заменки", "Здравна реформа", "Кризисно-оптимистична", "Ново време", "Ода за Евросъюза" още... до 18 парчета със злободневна тематика (както личи от заглавията) ще бъдат представени на поредното издание на "Златния кос". Композитори, автори на текстовете и изпълнители на песните са едни от най-известните и обичани имена в българската култура. Концертът тази вечер от 19 ч. на сцената на Сатиричния театър обещава много приятни емоции и оздравителен смях. Водещ ще бъде Веселин Ранков, сценарист на спектакъла под режисурата на Калин Сърменов е Борис Арнаудов, автор на сценографията е Петьо Начев. Запазени места има за Стоянка Мутафова, Никола Анастасов, Елвира Иванова, Албена Павлова, Веселин Цанев, Тодор Близнаков, Фахрадин Фахрадинов, съобщават организаторите на XXXVI фестивал на хумористичната и сатиричната песен от редакция "Хумор и сатира" на програма "Христо Ботев" - БНР, и Сатиричния театър. "Подобре смях (секс) по време на криза, отколкото криза в смеха (секса)" е мотото на проявата.

Снимка ВИП КОМЮНИКЕЙШЪН

Събраха на парти средства за деца с трансплантации

Фолкизпълнители и познати имена от светските среди се включиха в благотворителната кампания на Вечерта на сексбомбите, организирана от ВИП комюникейшън в столичния клуб "Night Flight" - за събиране на средства за деца с трансплантации. Председателката на Българския съюз на трансплантираните Стоянка Ананиева излезе на сцената с неколцина деца с бъбречни и сърдечни присаждания, за да получат лично средствата, предназначени за организацията им. В благотворителния търг се разиграваха различни любими предмети на популярните личности. Преди това фолкдивата Мария бе обявена за сексбомба на годината, за мъж секссимвол на 2010-а бе определен Константин.

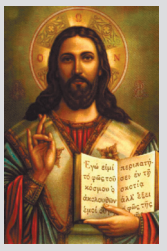
Вицц

Момиче споделя с приятелка:
- Знаеш ли, вече нямам такива претенции към мъжете, както преди. Най-важното е да бъде добър, отзивчив и човечен. Как мислиш, има ли още такива банкери?

ВАСИЛ ВЕЛЕВ, председател на УС на Асоциацията на индустриалния капитал в България, изпълнителен директор на "Стара планина холд" АД
ИВАН СТАНЧОВ, политик и дипломат
МАГДАЛЕНА МАЛЕЕВА, тенисистка
Д-р НИКОЛАЙ БОЖИНОВ, шеф на дипломатически клуб "Глория палас"
ОГНЯН ЯНАКИЕВ, народен представител
Проф. ПЕТЪР ПАШОВ, езиковед
Член-кор. РАДОМИР РАДОМИРОВ, фармаколог
ЦВЕТА АЛЕКСИЕВА, агроном, председател на "Жени за мир и екооцеляване"

Църковен календар

1

Велики четвъртък Преп. Мария Египетска. Св. свщмчк Аврамий Български (Утреня, Общ маслосвет, св. Василиева литургия) (Вечерта - Последование на 12-те евангелия)

Напусна ни Елена Стефанова

На 94 години в дома си във Велико Търново почина голямата българска актриса Елена Стефанова, съобщиха от общината. Тя отдаде 73 години на театъра и изигра повече от 300 роли на сцените в София, Русе, Сливен, Шумен, Бургас и Велико Търново. През 1997 г. бе удостоена със званието "Почетен гражданин на Велико Търново". През 2007 г. Елена Стефанова бе обявена за най-възрастната играеща актриса в Европа. Тогава на 92 години, взриви публиката с ролята на Майка България в спектакъла "Третото българско царство и половина", поставен във Великотърновския театър. Това бе последната й роля на сцената, но истински последната й роля бе във филма на Костадин Бонев "Военен кореспондент".

"Скърбим за кончината на голямата българска актриса. Елена Стефанова беше уникален талант и голям човек! Дългата й сценична дейност е безпрецедентен случай в новата българска театрална история. Тя беше изключително деликатен и фин човек, носеше всичко прекрасно от характера на българката, което вграждаше в своите героини. Мъдро понасяше самотата, която я сполетя в края на живота й. Ще я помним заради умението, с което предаваше сценичните послания, както и заради невероятния й талант. Поклон пред паметта й!" Това се казва в съболезнователно писмо на министъра на културата Вежди Рашидов.

Дарования

Пътят до голямата сцена

През 2008 г. в майсторския клас на проф. Райна Кабаиванска участваха 5 бивши солистки на маестро Недялков

Предстои уникален концерт на блестящи млади оперни певци от вокалната школа на Детския радиохор

Велиана ХРИСТОВА

Втора голяма концертна изява, посветена на 50-годишнината от създаването на Детския радиохор - неизменен лидер на хоровото пеене в света в продължение на пет десетилетия, предстои в Софийската опера на 6 април. Какво представлява бляскавата школа на създателя и диригента на хора акад. Христо Недялков любителите на музикалното изкуство почувстваха за пореден път на 22 март, когато в зала "България" съставът изпълни своя юбилеен концерт. Сега предстои нещо по-различно, но достатъчно атрактивно - галаконцерт на млади оперни певци, излезли от Детския радиохор. Демонстрация на едно щастливо израстване, в което бившите солисти на хора са се превърнали в блестящи оперни певци. Нещо повече - Софийската опера дава сцената си за спектакъл, в който и диригентът, и режисьорът са също възпитаници на хора на проф. Недялков.

Не е имало случай досега солист на детския хор на Българското национално радио, който кандидатства в Държавната музикална академия (днес НМА), да не е бил приет. Техният професионален път като че ли е утъпкан от първите ангелогласи певци преди няколко десетилетия - от детския хор, през музикалната академия до големите сцени у нас и в чужбина. Десетки бивши солисти на хора са продължили като професионални певци - в България, в Германия, Италия, Франция, Испания, Кувейт, Швейцария, Австрия, Англия...

В книгата "Ангелски гласове", която маестро Недялков издаде неотдавна във връзка с юбилея, намираме следните редове, писани за коледния концерт в края на 1992 г.: "Забелязахте ли имената на тези мои тогавашни солисти? Днес те всичките са професионални певици! Милена Огнянова пее във Виена, Станислава Въжарова пее в Лондон, Мариана Панова редува Франция и България, а Ина Кънчева и Виолета Радомирска са изявени прими, шестващи по европейските оперни сцени. И първи техен вокален педагог в продължение на много години е бил маестро Христо Недялков..., който дори бе забравил, че е пуснал този букет от бъдещи певици заедно на сцената". Наистина, за един педагог и музикант от висша класа вероятно най-благодатно преживяване е да види две свои възпитанички, подготвяни от Софийската опера за една и съща роля и в двата състава за "Арлезианката в Париж" - основния и втория изпълнителски екип. Вероятно за него е щастливо чувството да види, че откакто проф. Райна Кабаиванска подготвя свой майсторски клас (от 2001 г.), от 12-15 млади вокалисти в него неизменно 6 или 7 са бивши солистки от Детския радиохор, а почти всяка година голямата лятна стипендия за обучение в нейния летен курс в Сиена - Италия, се присъжда на бивша хористка на маестро Недялков.

На 6 април в Софийската опера публиката ще види изпълнението на 11 бивши възпитаници на световноизвестния наш детски хор - в програмата са включени арии и солови партии от "Силата на съдбата", "Кармен", "Травиата", "Тоска", "Самсон", "Семирамида", "Лястовицата", "Манон Леско", "Евгений Онегин", "Бохеми" "Ромео и Жулиета" и др. Всички певици са прекарали в Детския радиохор по 10-11 години, момчетата - по-малко, до мутирането на гласовете. Остава да запомним имената на младите таланти, които и в бъдеще ще дарят на българската и чуждестранната публика красотата на едно виртуозно вокално изкуство.

Проф. Жени Захариева, председател на Съюза на българските музикални и танцови дейци:

„Вашето изкуство е част от духовната история на България. Детският радиохор даде на нашето музикално изкуство десетки прекрасни певци и певици, диригенти, инструменталисти и композитори, израснали и възпитани във високия професионализъм на диригента Христо Недялков и неговия екип"

СТЕФАН НЕДЯЛКОВ, диригент

Син е на главния диригент и създател на състава акад. Христо Недялков. Завършва музикалното училище "Любомир Пипков" и Националната музикална академия "Панчо Владигеров" в класа по оперно и симфонично дирижиране на проф. Васил Казанджиев. Специализира три години в Лондонския симфоничен оркестър, в оркестър "Филхармония" (Лондон) и в Лондонската кралска опера "Ковънт гардън" (по покана на световноизвестния диригент Бернард Хайтинг). Стефан Недялков достига до финалите на трите най-големи международни конкурси: за млади диригенти в Токио (сред 194 кандидати от 36 страни), в дирижентския конкурс "Ленард Бърнстейн" - където печели предварителния кръг в Лондон и отива на финала в Йерусалим (в конкуренция с 233 кандидати от 42 страни) и на Международния диригентски конкурс в Безансон (Франция). Поканен е за 3 години като музикален съветник в кметството на многомилионния град Китакюшу (Япония), където междувременно концертира със симфоничния оркестър на града и гостува на други оркестри в областта. Дирижирал е концерти на почти всички български симфонични оркестри, както и на оркестри в Англия, Германия, Израел, Япония и Корея.

ПЕТКО БОНЕВ, режисьор

Приет е в Детския радиохор на 7 години. След завършване на средното си образование постъпва в НМА "П. Владигеров" и завършва оперно пеене и музикално-сценична режисура. В момента е директор и режисьор на Камерна опера - Благоевград.

ЕВГЕНИЯ БРАЙНОВА, сопран

Пее в хора и солира до 18-годишната си възраст. Завършва НМА "П. Владигеров" при доц. (тогава) Жени Костова. Дебютира като студентка в Учебния оперен театър на НМА. Специализира в Баден (Австрия) при проф. Ева Блахова, в майсторските класове на проф. Райна Кабаиванска, както и в Академията за високо майсторство към Арена ди Верона. Печели награди на престижни конкурси. Живее в Италия, гостувала е като певица в Испания, Австрия, Италия, Франция, Швейцария, Египет, Гърция, Русия, Китай и др.

МАРИЯ РАДОЕВА, сопран

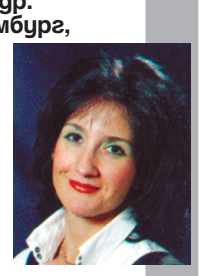

Била е изявена солистка на състава. Завършва НМА "П. Владигеров" в класа на доц. Людмила Хаджиева (също бивша хористка). Участва в майсторски класове на големия германски диригент Густав Кун и на проф. Райна Кабаиванска, където три пъти печели нейните стипендии. Лауреат е на международни певчески конкурси в България, Германия и Корея. През 2006 г. дебютира на оперна сцена в Русе. От 2007 г. живее в Италия. Солистка е на ансамбъла "Ризонянсе".

ЖАНЕТ БАРТОЛОВА, сопран

Солистка в Детския радиохор. След това завършва НМА "П. Владигеров" в класа на проф. Лили Стефанова. Специализира в Академията за изкуство и култура "Борис Христов" в Рим. Повече от 15 години е в Обединения театър "Крефелд-Мьонхенгладбах" в Германия, където пее главните роли в операте "Фауст", "Палячи", "Селска чест", "Сватбата на Фигаро", "Мадам Бътерфлай", "Тоска", "Трубадур", "Бохеми", "Травиата", "Дон Жуан", "Дама пика", "Евгений Онегин", "Аида" и др. Гостувала е в оперните театри на Неапол, Хамбург, Висбаден, Драмщадт и др.

ОЛГА МИХАЙЛОВА-ДИНОВА, мецосопран

Солистка в хора. След това завършва НМА "П. Владигеров" в класа на проф. Сима Иванова. Веднага е поканена в Софийската опера за ролята на Розина от "Севилският бръснар", пее главните роли в операте "Така правят всички", "Сватбата на фигаро", "Италианката в Алжир", "Норма", "Набуко", "Кармен", както и в оперетите "Котки", "Прилепът", "Цигански барон", "Баядерка", "Мис Сайгон" и др.

АНТОНИЯ РАДНЕВА, сопран

След като е била солистка в Детския радиохор, на 18 години е приета в НМА "П. Владигеров" в класа на доц. Константа Вачкова. Участва в майсторските класове на Норман Шетлер, Франциско Арайса и проф. Райна Кабаиванска. Печели престижни награди на международни конкурси. Специализира в Оперното студио в Цюрих и в Европейския оперен център в Ливърпул. От 2007 г. пее в оперния театър в гр. Хилдесхайм, Германия, където изпълнява роли във "Фауст", "Кармен", "Сватбата на Фигаро", "Хензел и Гретел", "Веселите уиндзорки" и др. Гостувала е на Софийската, Русенската и Бургаската опера.

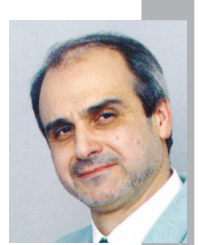
БЛАГОВЕСТА МЕККИ, мецосопран

Била е солистка на хора. Завършва с магистратура вокалния факултет на НМА "П. Владигеров" при проф. Лили Стефанова и проф. Илка Попова. Специализира при прочутата оперна прима Александрина Милчева. Гастролира в централни роли в Държавния музикален театър "Ст. Македонски", в Софийската и Старозагорската опера.

ГИРГИНА ГИРГИНОВА, сопран

След като пее в Детския радиохор и е била негова солистка, завършва НМА "П. Владигеров" в класа на проф. Мила Дюлгерова (също бивша солистка на хора). Дипломира се като магистър. Специализира в майсторските класове на Пол Вайголд (диригент във Виена), проф. К. Клипнева (Австрия), Оливие Дориа (Франция) и Анна Томова-Синтова. Лауреат е на няколко вокални конкурса. От 2007 г. е солистка на Русенската опера, където участва в главни сопранови роли.

КРАСИМИР ДИНЕВ, тенор

Пее в хора 6 години. Завършва НМА "П. Владигеров" при проф. Лили Стефанова. Специализира в Академията за изкуство и култура "Борис Христов" в Рим, където се обучава при Джанина Борели и Франка Христова, а след това - при големия български тенор Никола Николово. Изпълнява най-трудни централни теноровi партии в Русенската, Пловдивската и Софийската опера, гостува на операте в Стара Загора, Варна и Бургас, както и на оперни театри в Испания, Гърция,Германия, Белгия, Южна Корея, Египет, Румъния и др.

АНТОАНЕТА ДОБРЕВА - НЕТИ, актриса

Приета е в Детския радиохор на 9 години. Учи в театрална паралелка, след което завършва НАТФИЗ. Играе в осем постановки на театрите "Сълза и смях", "Българска армия" и "Младежки театър". Участва в пет филма. Проявява се като отлична изпълнителка на забавни песни, с които печели редица конкурси. Гастролирала е в Германия, Франция, Великобритания, Канада и др.

Справочник

ВЪЗПОМИНАНИЕ

Навършиха се 85 години от зверското убийство в подземията на фашистката полиция на

ТЕМЕЛКО НЕНКОВ

Синдикален водач на пернишките рудничари, депутат в XVIII и XIX обикновени народни събрания, с листите на тесните социалисти. Секретар на синдикалния съюз на рудничарите в България. Отдал живота си на борбата за социална справедливост и правата на работниците.

От семейство Темелкови

ВЪЗПОМИНАНИЕ

На 2 април 2010 г. се навършват 25 години от смъртта на

инж. Виктор Темелков Ненков

Преминал през фашистките концентрационни лагери, твоят живот бе борба, всеотдайност и съзидание в името на България, в името на социалистическите идеи!

От семейство Темелкови

ТЪЖЕН ПОМЕН

На 1.04.2010 г. се навършват 6 ТЪЖНИ МЕСЕЦА БЕЗ

о.з.полк. ДЕЛЧО ИВАНОВ ЧИПЧАКОВ

на 86 години

Без теб, без твоята обич и подкрепа животът ни не е същият. Времето е безсилно да заличи болката и мъката ни по теб. Липсваш ни много! С много обич и тъга се прекланяме пред светлата ти памет! Почивай в мир, скъпи!

От семейството

Аптеки в София

"Алтеа"
Адрес: ул. "Деян Белишки" 58
Телефон: 958-31-02

"Ана"
Адрес:
бул. "Витоша" 95,
Телефон: 953-41-57

"Арония 2001"
Адрес: бул. "Пенчо Славейков" № 6
Тел.: 953-13-08
Приготвяне на лекарства

"Вели"
Адрес: жк "Младост" 4, битов комбинат, до бл. 416
(до ресторант "Амигос"), Тел.: 975-48-67

"Медея-74"
Адрес: жк "Бъкстон", ул. "Ген. Суворов" 56 (базара на ъгъла с ул. "Вихрен")
Телефон: 955-54-32

"Панацея" - Катя Илиева
Адрес: жк "Овча купел-1", бл. 507, вх. Д
Тел.: 957-47-01

"Студентска"
Адрес: Студентски град, бл. 60, вх. В
Телефон: 868-01-15

"Фарма - Б. Иванов"
Адрес: ул."Костенски водопад", бл. 242, срещу ДКЦ XXIX
Тел.: 958-25-68

Спешна медицинска помощ

МБАЛ ПО СПЕШНА МЕДИЦИНА "ПИРОГОВ"
бул. "Ген. Тотлебен" № 21
Регистратура: тел.: 9154-213, Централа: 9154-411

ВОЕННО-МЕДИЦИНСКА АКАДЕМИЯ
ул. "Св. Георги Софийски" 3
Бърза помощ: тел. 9225-543, Централа: 9226-000

І-ВА МБАЛ ЕАД
Адрес: бул. "Патриарх Евтимий" № 37, Тел.: 988-36-31

МБАЛ "ЦАРИЦА ЙОАННА"
Адрес: ул. "Бяло море" 8
Регистратура: тел. 9432-203, Централа: 9432-170

МЦ "СЕНТ ТОМА"
Адрес: бул. "Цар Борис III" № 91
тел.: 958 8015, факс: 9588195
e-mail: sent_toma@abv.bg

МЦ "ЛОРА"
Адрес (1): бул. "Христо Ботев" 10,
Тел.: 952-06-75, 953-05-80
Адрес (2): бул. "Гоце Делчев", бл. 76,
Тел.: 859-31-56
Адрес (3): жк Люлин, бл. 134,
Тел.: 925-09-85
Адрес (4): жк Левски-В, бл. 9-А - партер, Тел.: 946-61-22

СЛУЖБА ЗА ТРУДОВА МЕДИЦИНА "СЕНТ ТОМА - КО"
адрес: бул. "Цар Борис III" № 91
тел.: 953 1764, факс: 9588195

СБАЛ ПО ЛИЦЕВО-ЧЕЛЮСТНА ХИРУРГИЯ
Адрес: ул. "Св. Георги Софийски" № 1,
Стоматологичен факултет, ет. 11
Тел.: 952-60-01, 954-48-22
24-часов прием на пациенти

ОБЛАСТЕН ДИСПАНСЕР ЗА ПСИХИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ СЪС СТАЦИОНАР
Адрес: ул. "Екзарх Йосиф" № 59, Тел.: 981-00-06
Денонощна спешна психиатрична помощ

ЦЕНТЪР ПО ТРАНСФУЗИОННА ХЕМАТОЛОГИЯ
ул. "Братя Миладинови" 112,
тел. 92 104 17, регистратура 92 104 70

Малки обяви

СТРОИТЕЛНО-РЕМОНТНИ УСЛУГИ + AL и PVC:
0885 971 372 ; 0878 616 126

Кина в София

Cinema City
тел.: 02 929 29 29
адрес: МОЛ София, бул. "Ал. Стамболийски" 101

Cineplex
тел.: 02 964 30 07
адрес: бул. "Арсеналски"

Mtel IMAX
тел.: 02 929 29 29
адрес: МОЛ София, бул. "Ал. Стамболийски" 101

Арена Запад
тел.: 02 812 77 00
адрес: жк "Илинден", бул. "Тодор Александров" 64, до метростанция "Вардар"

Арена Младост
тел.: 02 817 97 00
адрес: кв. "Младост 4", Бизнес парк (до "Технополис")

Влайкова
тел.: 02 944 39 23
адрес: ул. "Иван Асен II"

Дом на киното
тел.: 02 980 78 38
адрес: ул. "Екзарх Йосиф" 37

Евро-български културен център
тел.: 02 980 41 61 (кино); 02 988 00 84
адрес: бул. "Александър Стамболийски" 17

"Одеон" Филмотечно кино
тел.: 02 989 24 69
адрес: София, бул. "Патриарх Евтимий" 1

Люмиер
адрес: София, пл. "България" 1, Национален дворец на културата

ЗА ВАШЕ УЛЕСНЕНИЕ

всички малки обяви

/ поздравления, възпоменания, скръбни вести /

се приемат в

ИНФОРМАЦИОНЕН ЦЕНТЪР ДУМА

Приетите обяви до 13:00 часа се отпечатват в текущия брой, а след 13:00 часа в следващите броеве

Червеното винаги е модерно!

добавете вашия град на картата с клубове

ПРИЯТЕЛИ НА ДУМА

срещи
изложби
концерти
конкурси
факти
събития

Билкови аптеки

Пловдив - Весела 99 - 032 67 71 80

Варна - ЕТ Лафазанова - 052 63 24 42

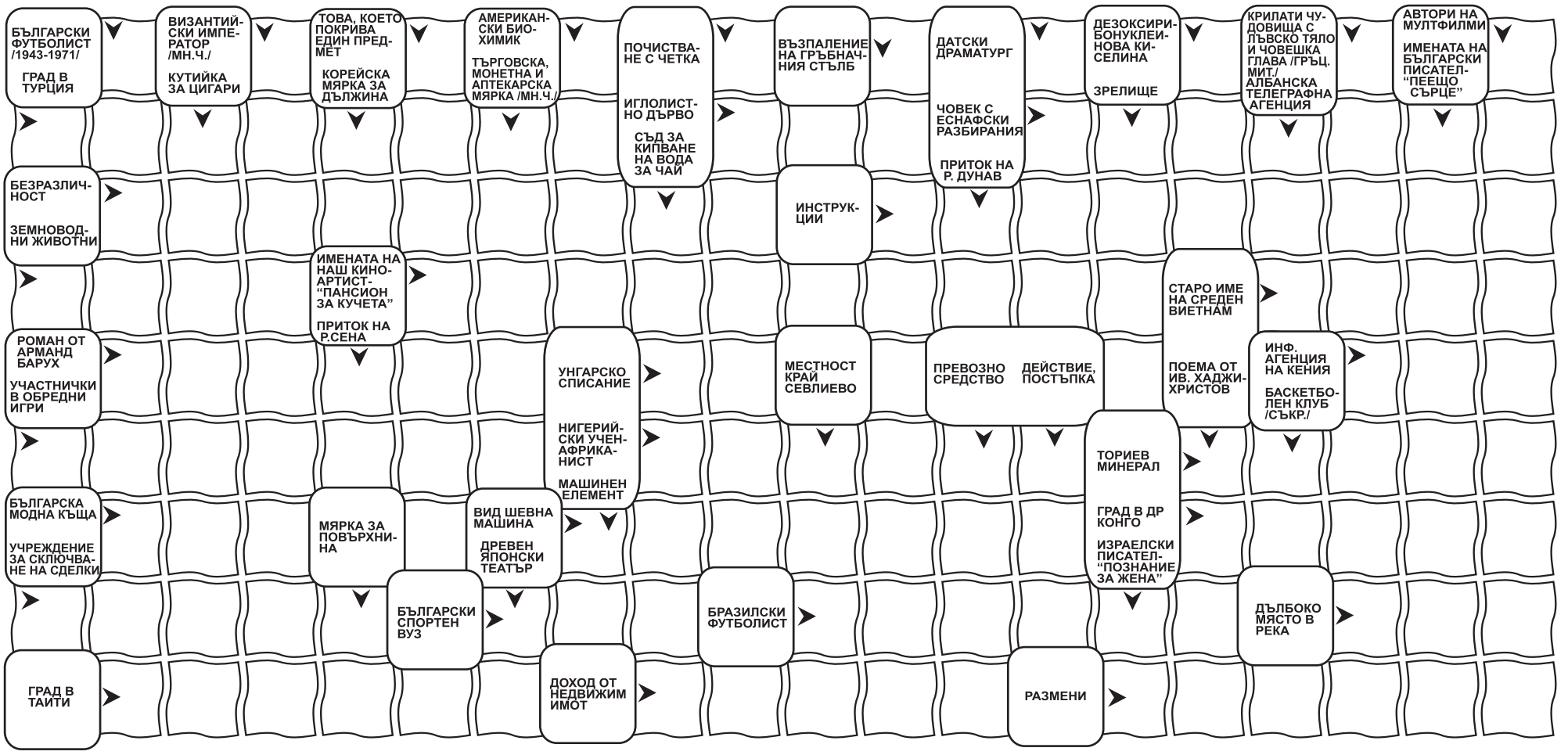
Стара Загора - ЕТ Бояна - 042 86 31 90

Бургас - ЕТ Везни - 056 21 809

Плевен - ЕТ Св. Казаков - 064 80 31 40

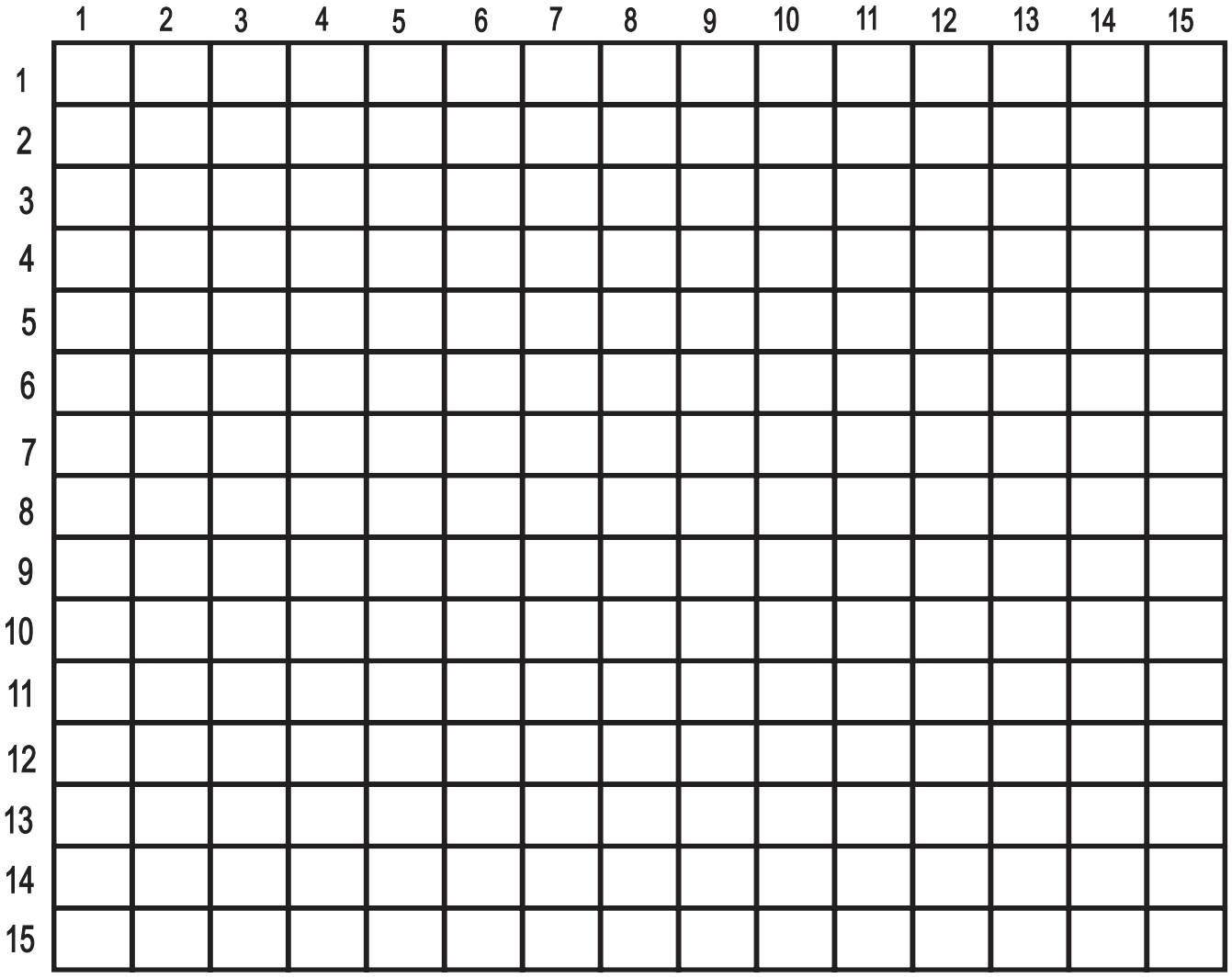
Ямбол - ЕТ "Сани" - 046 66 36 54

Губиврeме

РЕЧНИК: Абсит, Аилтон, Блох, Ваирао, Василевси, Онвука, Нколо, Херц.

АМЕРИКАНСКА КРЪСТОСЛОВИЦА

Думите се попълват последователно водоравно и отвесно, като се разделят от тъмни квадратчета, чийто брой е посочен в скоби:

ВОДОРАВНО:

1. Трагедия от Радко Радков-Наш писател и драматург /"Щастие"/-/1/.
2. Град в Търговищка област-Отечество, таткови-на/1/.
3. Метални жици за ел.нагреватели-Бивш президент на Финландия/1/.
4. Спортен отбор-Права, съединяваща връх на триъгълник със средата на срещулежащата му страна-Дълги и тесни насипи през четвъртичния период/2/.
5. Обред у някои мюсюлмански народи-Твърда сплав за пробивни и режещи инструменти-Вид, разновидност,маниер/2/.
6. Населението на една страна-Частица, натоварена с положително електричество-Древногръцки богини на раздора/2/.
7. Река в Марийска автономна република на Русия-Друго име на пропилена /хим./-/3/.
8. Безредие, объркване, паника-Хокейно пособие/5/.
9. Лице, четящо лекции по дадена специалност-Полюс на ел.батерия/3/.
10. Град в САЩ, Охайо-Град в Унгария-Хълм край Белград/2/
11. Завършек, финал-Град в Казахстан-Източна владетелска титла/2/.
12. Цвят на кожата-Публични говорители-Част от дреха/2/.
13.Специалист по отиатрия /мед./-Руски литературовед/1/.
14.Планинска колиба за подслоняване-Българска писателка /"Близо до София"/-/1/.
15. Древноруска територия-Село във Врачанска област/1/.

ОТВЕСНО:

1. Материали за спортни съоръжения-Съставка на млякото/1/.
2. Поема от Вергилий-Помощник на шеф/1/.
3. Предишно име на гр.Корсаков в Русия-Водач на кран/1/.
4. Единица мярка за специфично лъчеизпускане-Руски писател/"Война и мир"/-Опера от Хари Фриймън/2/.
5. Старо име на Централен Виетнам-Зъл дух в християнската религия-Саксонски император на " Свещената Римска империя"/2/.
6. Български литературен критик-Шахматна фигура-Остри бодли, шипове/2/.
7. Древноримски поет /" Метаморфози "/ -Река във Франция и Германия/3/.
8. Кумир, фетиш-Единица мярка за ел.напрежение/5/.
9. Син на Адам и Ева/Библ./-Огромно тропическо дърво/3/.
10.Площадка в цирк-Покровител на изкуствата и занаятите в древноегипетската митология-Германско модно списание/2/.
11.Разказ от Любен Каравелов-Древногръцка поетеса-Департамент във Франция/2/.
12.Изкуствен международен език-Части от учебната година-Френски кинорежисьор /"Името на розата"/-/2/.
13.Печатарска машина-Наш поет /"Коленича пред тебе..."/-/1/.
14.Древногръцки философ-Българска литературна критичка/1/.
15.Изкуствено приготвена ванилия-Сгъваема преграда за прикритие/1/.

РЕЧНИК: Адат, Артания, Базанов, Енезидем, Ериди, Илет, Соб, "Сока", Талап.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: МАРИН ГОЛЕМИНОВ - ОБОЗИ - РОЛЕРИ - МИНИСТЕРСТВО - ОГНИВО - ТДК - ОМНИБУС - ОРСЕТ - АИСА - ИЕ - ИКК - БРУНО - ЛЕПТА - НАРОД - ИЛЕК - ИНТОНАЦИЯ - ОКОП - СТАРОЗАГОРКА - СНАРЯДИ - АРИПОВА - ИАТМЕ - САРАЯ.

ОТВЕСНО: МАРГАРИТА - РОН - УЛАР - МИЛИОНЕРИ - НЕВРОКОП - АГРОС - ЗО - ОИ - ЕЛИАВ - ИЛ - СТЕНГА - ЕМ - ПТО - ИМИТАТОРИ - ИНДИАНКА - ОНИКС - ААТ - ОС - АНЦ - АВТО - АИСЕ - ЕМИРЯН - БОРНЕО - АС - БСИ - ДОРА - СОТБИ - КЯР - ЗВУК - ОДА - БИОПСИЯ.

АМЕРИКАНСКА КРЪСТОСЛОВИЦА
ВОДОРАВНО: А.ИНДИАНЦИ - ЛАКЕИ. Б.ДОНКОВА - ЕРА. В.ОРТ - ОБЕДИНЕНИЕ. Г.ЕАК - ТУРИСТКА. Д.ЯЙЦЕ - ФАКТ - АЛ. Е.НИМ - АРТИСТИ. Ж.ДАЯНА - НИШЕСТЕ. З.ИГЛИ - МУСОН. И.УРОЦИ - КОРИ - ЛА. Й.АРЕНА - ПРОБИВ. К.ВЗОР - ИМЕ - АРОЙО. Л.ОК - ЗИМНИЦИ. М. АВТОР - ЛИНИИ. Н.ОПИСИ - ДДТ. О.УТРО - ВАИРАО - ОР. П.ИМ - НАНСИ - ЛЕСА. Р.ПРОЛУКИ - ШАОСИН. С.ЕЗЕРО - ПЕРГЕЛИ.

ОТВЕСНО: 1.АНДРЕЙ ЧАПРАЗОВ - ТИРЕ. 2.ДОТАЦИЯ - ОРО - ТОРМОЗ. 3.ЧИН - КЕМНИЦЕР - ОПО - ЛЕ. 4.АКО... - АГИН - ОРИ - НУР. 5.СНОБ - ФА - АИК - СВАКО. 6.ЦВЕТАРНИК - ЛИАНИ. 7.ВИАДУКТИ - ЕЗИ - ИС. 8.ИРТИШ - РП - ИНДРИШЕ. 9.ЕЛЕНИ - СЕМИРАМИДА - АР. 10.АРЕС - ТСУ - ОРНИТОЛОГ. 11.АКАНТ - ИТС - БОИ - ЕСЕ. 12.ИКА - ЕОЛИЙЦИ - ОСИЛ. 13.ЛИНЕАЛИ - НАВОИ - ХРАНИ.

СТОЯН СТОЯНОВ

ПРОГРАМАТА

справочник

ХОРОСКОП

ОВЕН

Днес ще ви върви в професионалните дела. Ще се чувствате в свои води и бързо ще отхвърлите задачите си. Говорете открито и изяснете всичко онова, което ви вълнува.

ТЕЛЕЦ

Ще имате притеснения от поведението на някого, защото не бихте искали да развалите отношенията си с него. Очаквайте много приятна изненада от семейството си.

БЛИЗНАЦИ

Предстои ви да попълните финансите си. Средствата ще дойдат от осъществен проект. Действайте и не отлагайте решения, от които ще зависят следващите ви ходове.

РАК

Някои от Раците ще се проявят като авантюристи и ще прекарат деня в търсене на силни емоции и преживявания. Внимавайте да не прекалите, защото може да съжалявате.

ЛЪВ

Днес се водете от вътрешното си усещане за нещата и няма да сгрешите. Прогнозите ви по важен делови въпрос ще се сбъднат, което ще ви помогне да прокарате своя идея.

ДЕВА

Използвайте уменията си за добри цели, не злоупотребявайте. По здравословен проблем търсете мнението на специалисти, ще си спестите доста лутания и недоразумения.

ВЕЗНИ

Имате планове за разширяване на дейността си, но е по-добре да ги оставите за по-късен етап. Бъдете търпеливи. Концентрирайте се върху друго, също интересно занимание.

СКОРПИОН

Подготвени сте и бихте могли да се разгърнете пълноценно на ново поприще днес, само да пожелаете това да се случи. Ще ви радват материални придобивки.

СТРЕЛЕЦ

Върху ново увлечение ще съсредоточите интереса си и ще се почувствате добре. Не подценявайте работата, имате задачи, които трябва задължително да свършите навреме.

КОЗИРОГ

Навременна информация ще ви даде предимство, но не притискайте сътрудниците си с непосилни изисквания. По-добре им покажете уважение и съпричастност към тях.

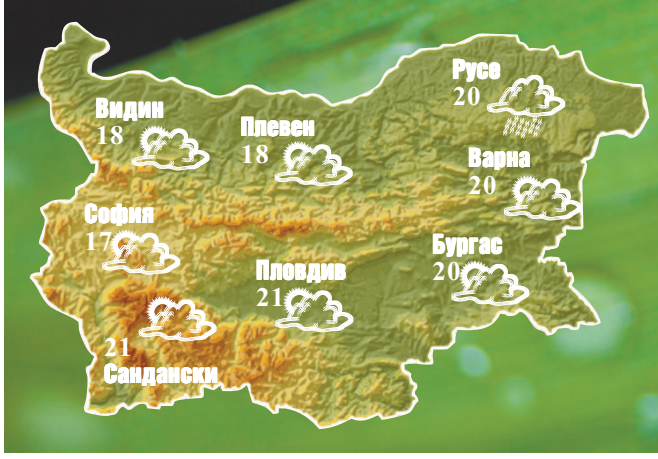
ВОДОЛЕЙ

Не променяйте отношението си към хора, с които пътищата ви се разделят по някаква причина. Никой не знае дали отново няма да се срещнете след време.

РИБИ

По делови въпроси е нужно да потърсите съвета на специалисти. Тенденцията е към стабилизиране на финансовото ви положение, излизате от кризата без загуби.

ВРЕМЕТО

На отделни места ще превали краткотраен дъжд. Вятърът ще се ориентира от запад и ще бъде слаб. Минимални температури между 6 и 11 градуса, в София - около 7 градуса. Днес над страната ще преобладава слънчево време. Позначителни увеличения на облачността ще има главно преди обяд над северните и планинските райони, където на отделни места ще превали краткотраен дъжд, като количество незначителен. Ще духа предимно умерен западен вятър. Максимални температури между 17 и 22 градуса, в София - около 17 градуса. Атмосферното налягане ще се повишава и ще надмине средното за месеца. В планините ще има променлива облачност и главно през първата половина от деня на места ще превали краткотраен дъжд. Ще духа умерен и силен вятър от запад и северозапад. Максимална температура на 1200 м около 10 градуса, на 2000 м около 2 градуса.
Над Черноморието ще има разкъсана облачност. Валеж е малко вероятен. Ще духа слаб до умерен западен вятър. Максимални температури 18-20 градуса. Температурата на морската вода - 8-9 градуса. Вълнението на морето ще бъде 2-3 бала.

Изгледи за

2 максимални 13°/18°

3 максимални 16°/20°

В петък и събота ще има променлива облачност, на места е възможно да превали краткотраен дъжд. Още през първия ден вятърът ще отслабне. Температурите ще се задържат без съществена промяна.

БНТ

06.45 Денят започва
09.30 Здраве
10.15 Дързост и красота - 2471 еп.
11.00 Жените с Марта Вачкова
12.00 По света и у нас
12.30 Бързо, лесно, вкусно
13.00 Сен Тропе - /167 епизод/
13.55 Най-доброто от... „По вълните на музиката“
14.25 Линии, форми, цветове - док. поредица
15.10 Притури се планината - Стефка Съботинова /фолклор/
15.40 Тайната на Мира - тв филм на „Евровизия“
16.00 По света и у нас
16.10 Новини на турски език
16.35 Ласи - тв филм
17.00 Световна купа по сноуборд. Сноуборд крос /репортаж от Валмаленко, Италия/
17.25 Теглене тиражите на ТОТО 2 и Втори ТОТО шанс
17.50 Частен случай
18.00 По света и у нас
18.40 БНТ такси
18.50 Рецептата на Ути
19.00 Самотно дърво на хълма - /14 епизод/
19.45 Лека нощ, деца!. Мило
19.55 Евровизия 2010 - клипове на песните
20.00 По света и у нас
21.00 Моето семейство - тв филм
21.35 Студио „Футбол“
22.05 Футбол. „Бенфика“ - „Ливърпул“, четвъртфинална среща от турнира за „Лига Европа“ - пряко предаване от Лисабон
24.00 Джаз. Влатко Стефановски трио /2 част/

bTV

05.30 „Дъждовно време“ /п./ - сериал, еп. 52
07.00 „Тази сутрин“ - информационно предаване
09.30 „Кухнята на Звездев“ - кулинарно шоу с Иван Звездев
10.00 „Денят е прекрасен“ - женско токшоу с водещи Ива и Боги
11.00 „Вятър от долината“ - сериал, еп. 63
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Шоуто на Слави“ /п./
13.30 „Непокорно сърце“ - сериал, еп. 12
14.30 „Гибелна красота“ - сериал, еп. 19
15.30 „Перла“ - сериал, еп. 48
17.00 „Дъждовно време“ - сериал, еп. 53
18.30 „Господари на ефира“ /п./
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 „Форт Бояр“ - телевизионно състезание
21.30 „България търси талант“ - риалити
22.00 bTV Новините - късна емисия
22.30 „Шоуто на Слави“ - вечерно токшоу
23.30 „Господари на ефира“ - комедийно шоу
00.00 „SMS“ - сериал, еп. 60
00.30 „Непокорно сърце“ /п./ - сериал, еп. 12
01.30 „Комиците“ /п./
02.30 bTV Новините
03.00 „Перла“ /п./ - сериал, еп. 48
04.30 „Денят е прекрасен“ /п./

NOVA TELEVISION

06.45 „Здравей, България“ - сутрешен блок на НТВ
09.15 „На кафе“ - предаване на НТВ
12.00 „Завръщане в Рая“ - сериен филм
13.00 „Ветровете на любовта“ - сериен филм
15.00 „Среща с непознат“ - сериен филм
16.00 „Календар“ - информационна емисия на НТВ
16.30 „Малки жени“ - сериен филм
18.00 „Колелото на късмета“ - телевизионна игра
19.00 „Календар“ - информационна емисия на НТВ
20.00 БИГ БРАДЪР ФЕМИЛИ - на живо
22.00 Шоуто на Иван & Андрей - на живо
23.00 „Календар“ - информационна емисия на НТВ
23.30 Шоуто на Иван & Андрей - на живо
00.00 „Трезор“ - тв игра
01.30 „Колелото на късмета“ - телевизионна игра /п/
03.00 „Календар“ - информационна емисия на НТВ /п/
03.45 „Островът на любовта“ - сериен филм
04.45 БИГ БРАДЪР ФЕМИЛИ /п/

TV 7

07.00 „Сутрин в 7“
09.00 „Влюбена в Берлин“ - еп. 265 и 266
10.00 „Лекар в семейството“ - сезон 2, еп. 10 и 11
12.00 Новини
12.22 Телешопинг
12.35 „Търси се мъжът“ - еп. 218
13.30 „Смолвил. Супермен в началото“ - сезон 8, еп. 13 - повторение
14.20 „Леонардо“ - еп. 18, анимация
14.35 „Грозното патенце и аз“ - еп. 9 и 10, анимация
15.30 „Следобед с ТВ 7“ - токшоу на ТВ 7
17.00 „Криминалните случаи на госпожица Марпъл“ - еп. 6
18.00 „Вярно с оригинала“ - политическо токшоу с Петър Волгин
19.00 Новини
20.00 „Смолвил. Супермен в началото“ - сезон 8, еп. 14
21.00 „Контраудар“ - екшън трилър, драма, САЩ, 2002
22.35 „8 прости правила“ - сезон 3, еп. 1, сериал, комедия, драма, САЩ, 2002
23.00 Новини
23.40 „Криминалните случаи на госпожица Марпъл“ - еп. 6, криминална поредица, Англия, 2004 - повторение
00.50 „Лекар в семейството“ - сезон 2, еп. 10 и 11, комедиен сериал, Италия, 1998 - повторение

1

07.00 Новини
07.05 „Добро утро“
10.00 Новини
10.15 „Добро утро“
11.05 „Малахов+“
12.00 „Модна присъда“
13.00 Новини
13.20 „Контролна покупка“
13.45 „Участъкът“
14.30 „Детективи“
15.00 Още новини
15.25 „Да разбереш. Да простиш“
16.00 Новини
16.40 Сериал: „Годежен пръстен“
17.30 „Спален район“
18.00 „Федералният съдия“
19.00 Новини
19.30 „Хайде да се оженим!“
20.20 „Следата“
21.00 „Нека говорят“
22.00 Време
22.30 Сериал: „Циганки“
23.30 „Човекът и законът“
00.25 „Школа“
01.00 Нощни новини
01.10 „Съдете сами“
02.00 Игрален филм: „100 процента найлон“
03.30 „Детективи“
04.10 „Федералният съдия“
05.10 Сериал: „Годежен пръстен“
06.00 Новини
06.05 Сериал: „Циганки“

ОХОТА И РИБАЛКА

09.20 „Лов без граници“
10.20 „Трофеи, вкусно и бързо“
10.35 „Диалози за риболова. Народен проект“
10.50 „Планетата на рибаря“
11.05 „Риболов на изкуствена муха“
11.35 „Диалози за риболова. Народен проект“
11.50 „Особености на руския лов“
12.20 „Дивеч и ловец“
12.50 „Лов без граници“
13.55 „Първичен инстинкт“
14.10 „Моторни лодки“
14.40 „Светът на риболова“
15.35 „Следотърсач“
16.05 „Лов по американски“
16.30 „От нашия шеф-готвач“
16.45 „Диалози за риболова“
17.10 „Гордон в засада“
17.40 „Първичен инстинкт“
17.55 „Дивечовъдство“
18.25 „Тайните на риболова с Бейб Винкелман“
18.45 „На куката“
19.00 „Риболовен календар“
19.30 „Лов по американски“
19.55 „На куката“
20.10 „Лов без граници 3. Шведска ваканция“
20.55 „Диалози за риболова. Народен проект“
21.10 „Ловни оръжия“
21.40 „От нашия шеф-готвач“
21.55 „Риболов в открито море“
22.20 „Личен опит“

PRO BG

07.00 Новините с Яна Грудева и Георги Любенов
10.00 Арт-трафик
11.00 „Двойна комбина“ - екшън с Жан Клод ван Дам, Денис Родман, Мики Рурк
13.00 Новините
13.30 Телестар
14.00 Съседски войни - с3,еп5,6
15.00 „Маловажно“ - драма с Тони Къртис
17.00 Новините
17.30 Точно така
18.45 Новините
19.45 „Кунг-фу Тупалки“ - екшън-комедия с Стивън Чоу, Кай Ман Тин
21.45 Новините
22.15 Светкавицата - еп7
23.15 Седемте смъртни гряха - еп1
00.15 Новините
01.00 Арт-трафик
02.00 Светкавицата - еп7
03.00 Седемте смъртни гряха - еп 1
04.00 „Маловажно“ - драма с Тони Къртис
06.00 Точно така

СКАТ

07.00 Ранни вести /на живо/
10.00 НОВИНИ
10.15 Китка народни песни
10.30 Директно с Теодор Ангелов /на живо/
12.00 НОВИНИ
12.15 Фолклорни ритми
12.30 „Здравословно“ с Христо Деянов/п/
13.15 „Дискусионно студио /повторение/
14.15 Пумпал - скечове с Любо Фърков
14.20 Фолклорни ритми
14.30 „Биберон“ - предаване /повторение/
15.00 „Облаче ле бяло“ - предаване за българите в чужбина /повторение/
16.00 „Паралакс“ - публицистично предаване /повторение/
17.00 Новини
17.25 „Всички на мегдана“-поздравителен концерт/ на живо/
18.15 „Здравословно“ с Христо Деянов
19.00 Новини
19.30 „Дискусионно студио“ /на живо/
20.30 „Чшае шукарие“ с водещ Найден Рангелов /на живо/
21.30 Новини /повторение/
22.00 „Изгнаници клети ...“ - публицистика /п/
22.30 „Зад фасадата“/повторение/
23.30 Поп музика
00.00 Новини /повторение/

Валутни курсове

	EUR	USD	GBP	CHF
	1.9558	1.4510	2.1981	1.3700

Оръжие

Русия предаде на Бразилия първата партида Ми-35М

Русия е предала на Военновъздушните сили на Бразилия първата партида от транспортно-бойните вертолети Ми-35М, експортен вариант на Ми-24М. Както съобщава РИА „Новости", в Бразилия са били доставени три вертолета. Страната трябва да получи 12 машини на обща стойност 150 милиона долара.

Снимки AEREOJOR.BR

Вертолет Ми-35М

Договорът за доставката на Бразилия на 12 Ми-35М бе сключен през 2008 г. Сделката бе извършена по условията на търга, проведен от ВВС на Бразилия през 2007 г. В конкурса взеха участие AgustaWestland с вертолета А-129 Mangusta, Eurocopter с ЕС 665 Tiger и "Рособоронекспорт" с Ми-35М.

До финала на търга стигнаха руския и италианския вертолет, като бе дадено предпочитание на руския Ми-35М. През ноември 2009 г. бе съобщено, че Бразилия се интересува от възможностите за закупуване на руска военна техника.

По думите на ръководителя на Федералната служба по военно-техническо сътрудничество Михаил Дмитриев Бразилия се интересува от вертолети, преносими зенитно-ракетни комплекси, а също от бронетанкова техника и учебно-тренировъчни самолети.

Вертолетът Ми-35М може да развива скорост до 340 километра в час, а далечината на полета му е около хиляда километра. Способен е да превози боен товар с маса до 900 килограма на осемте си точки на окачване.

Снимка FRONTIERINDIA.NET

Пуск на ракетата Prithvi

Индия успешно е изпитала две балистични ракети

Индийската армия е провела успешни изпитания на балистични ракети с близък радиус на действие от клас "земя-земя" Prithvi-II и морския аналог Dhanush-II. Това съобщава The Times of India. Пускът на Prithvi-II е бил осъществен на полигона Чандипур, а Dhanush-II е била изстреляна от кораба "Субхадра", базиран в Бенгалския залив. Двете ракети успешно са поразили целите. Ракетите Prithvi-I постъпиха на въоръжение в индийската армия през 1991 г. Имат далечина на действие до 150 километра при полезен товар от 1 тон. Едностепенните Prithvi-II имат два пъти по-малък полезен товар, но могат да поразяват цели на разстояние до 295 километра. Освен това тези ракети са оборудвани с инерционна навигационна система и са способни да променят траекторията на полета. Балистичната ракета с морско базиране Dhanush-II също може да носи полезен товар до 1 тон и да поразява цели на разстояние до 350 километра. Първият пуск на ракети от този тип бе през 2001 г. Двете ракети, способни да носят ядрени бойни заряди, са създадени от главното предприятие на индийския военнопромишлен комплекс - Организацията по отбранителни изследвания и разработки.

Снимка DEFENSEINDUSTRYDAILY.COM

БПЛА Heron 1

Турция получи 6 израелски безпилотници Heron 1

Израелската компания Israel Military Industries (IMI) е доставила на Турция шест безпилотни летателни апарата, съобщава Defense News, като цитира съобщение на турското радио. Става дума за безпилотници Heron. По договор с израелската страна Турция трябва да получит десет БПЛА. Останалите четири Heron ще бъдат предадени на поръчителя до края на април т.г.

Договорът за доставката на израелските безпилотници Harpy-2 и Heron бе сключен през 2005 г. Сумата по сделката е 185 милиона долара. Със закъснение от една година Турция получи Harpy-2 през декември 2008 г. Както бе обявено, още десет безпилотника Heron тя трябваше да получи през февруари 2009 г., но доставката не бе осъществена.

На 21 ноември 2009 г Турция даде срок от 50 дни на израелската страна за доставянето на останалите БПЛА. В противен случай заплашваше израелските компании ELbit Systems и Israel Aerospace Industries, които са изпълнители по договора, с глоба в размер на четири милиона долара и отказ от БПЛА. Впрочем още на 23 ноември Турция обяви, че е достигнала договореност с Израел за доставката на безпилотниците.

По-рано израелските компании твърдяха, че не носят отговорност за отсрочката в доставката на безпилотниците, доколкото не могат да получат детайли за БПЛА, произвеждани от един от турските им партньори.

Страница на Желязко ТЕНЧЕВ

Румъния планира да премине на изтребителите F-35 на три етапа

Министерството на отбраната на Румъния е обнародвало план за обновяване на парка от изтребители в състава на ВВС на страната. Той включва в себе си три етапа, в хода на които ще бъдат закупени употребявани и нови изтребители F-16 Fighting Falcon, а също и американските F-35 Lightning II. Предполага се, че за осъществяване на плана на Министерството на отбраната на Румъния, който трябва да бъде одобрен от парламента, ще са нужни около десет години.

Снимка GENERAL DYNAMICS

F-16 Block 25

Снимка JSF.MIL

F-35A Lightning II

Първият етап предполага закупуването от САЩ на 24 употребявани изтребители F-16, версия Block 25. Това, че Румъния има намерение да купи употребявани самолети, стана известно в края на март т.г. Стойността на покупката се оценява на 1,3 милиарда долара. В нея влизат самолетите, а също и техническото им обслужване в продължение на 3-5 години, доставка на авиосимулатори и боеприпаси. В състава на ВВС на Румъния F-16 трябва да заменят от началото на 2013 г. остарелите съветски МиГ-21. Повод за закупуването на употребявани изтребители е от-сътствието на свободни средства за купуването на нови самолети. Вторият етап от плана предвижда придобиването на нови изтребители F-16, версия Block 50 и Block 52. Румъния планира да купи 24 такива самолета. Министерството на отбраната не назовава сумата за закупуването им. По някои оценки придобиването на 24 нови F-16 от американската компания Lockheed Martin може да струва около 3,5 милиарда долара. Третият етап включва закупуването от САЩ на 24 изтребители F-35, като съответно бъдат бракувани 24-те F-16, придобити от първия етап. Министерството на отбраната на Румъния планира обновяването на парка на ВВС през последните няколко години. Взетите решения за купуване на нови самолети постоянно се отлагаше заради сериозния недостиг на средства. През 2008 г. Министерството на отбраната на Румъния реши да купи употребявани самолети. Тази покупка, по мнението на военните, би позволила на страната по-ефективно да си сътрудничи с другите страни от НАТО. Да припомним, че Румъния не отхвърляше възможността да купи шведски изтребители, производство на Saab, а също самолети на европейската компания Eurofighter и френската Dassault.

Във връзка с плана на Министерството на отбраната на Румъния да закупи 24 използвани американски изтребителя F-16 Fighting Falcon, вместо нови JAS 39 Gripen, шведската компания Saab обяви, че е удивена от взетото решение, съобщава Defense News. "За съжаление румънските въоръжени сили в крайна сметка ще съберат чуждия боклук", е заявил директорът по маркетинга на Saab в Румъния Ричард Смит.

Обективът не се шегува

Щом татко е обещал на дъщеря си мече, то той със сигурност ще го донесе... макар и след учението...

Шахмат

Шахматните двойки са успешен житейски модел

Те дословно следват девиза на ФИДЕ „Всички сме едно семейство”

Малко известно е, че сред съпругите на световните шампиони по класически шах - от Щайниц и Ласкер до Крамник и Ананд - не е имало нито една истинска шахматистка. Марта, жената на Еманоил Ласкер, например умеела да брои само пешките на дъската и затова, когато гледала наживо партии на мъжа си, той се стараел да не допуска съперникът му да има повече пешки от него. Осмият световен шампион Михаил Тал пък се запознава с третата си жена Ангелина в шахматната редакция на Рига. Там през 1970 г. той е поканен да коментира първенството на страната, но машинописката, на която диктува, прави много грешки и той иска да я сменят с някоя, владееща шахматната нотация. Така се запознава с първоразрядничката Ангелина Петухова, която година по-късно вече му е съпруга.

В края на 20 век ситуацията леко се промени, вероятно във връзка със значително повишеното ниво на игра на шахматистките. Еманципацията не подмина и шаха и участието на дамите в мъжки турнири се превърна в често срещана практика. Това от своя страна задълбочи контактите междупредставителите на двата пола не само по време на партиите, но и извън игралната зала. В резултат броят на “черно-белите” бракове нарастна значително. Далеч не всички двойки обаче достигаха до брачен ендшпил, като някои се разпадаха още в дебюта си. Не можа да се запази най-силната шахматна двойка в историята - двама вицесветовни шампиони: Василий Иванчук (по версията на ФИДЕ) и Алиса Галямова. Според майката на украинския гросмайстор по време на брака в дома на сина й непрекъснато царял творчески безпорядък - всеки от съпрузите се уединявал в своя си ъгъл с куп шахматни книги и компютър и на практика не комуникирали помежду си. Логичният край на съвместното им съжителство накара Иванчук да не поглежда повече шахматистки. Преди три години той се ожени за втори път и е доволен, че новата му жена Оксана не разбира от шах, но пък му създава истинско усещане за семеен уют.

Вече трети път се развежда друг вицесветовен шампион (по същата версия) Алексей Широв - той изостави европейската шампионка Виктория Чмилите с две малки деца. При всеки от предишните си бракове роденият в Рига гросмайстор, който по-късно взе испанско гражданство, оставяше съпругата си с по едно дете, но сега явно е решил да подобри “рекорда”. В обществото на елитните шахматисти има и обратен пример - Елмира Скрипченко смени един от най-силните френски гросмайстори Жоел Лотие с друг

Двама от лидерите в световния шах - Александър Гришчук и Наталия Жукова, се радват не само на професионалните си постижения, а и на невръстната си дъщеричка

Най-младото професионално шахматно семейство Сергей Карякин и Екатерина Должикова

негов колега - Лоран Фресне, на който роди и дъщеричка. В този случай обаче нещата изглеждат по-обясними, тъй като Лотие практически се отказа от шаха заради бизнеса.

На границата между двата века гросмайсторите изглежда осъзнаха, че идеалната им половинка също трябва да е от “бранша” и шахматните сватби се заредиха една след друга. Това доведе и до създаването на своеобразна ранглиста на шахматните семейства, която към днешна дата изглежда така (в скоби е дадена първо родната страна на състезателя, а след това настоящата му родина):

1. Александър Гришчук (Русия), ЕЛО 2756 и Наталия Жукова (Украйна) - 2492. Средният рейтинг на водещото семейство е 2624 т.

2. Лоран Фресне (Франция) - 2670 и Елмира Скрипченко (Молдова, Франция) - 2456. Ср. рейтинг: 2563.

3. Бартош Сочко (Полша) - 2637 и Моника Сочко (Полша) - 2465. Ср. рейтинг: 2551.

4. Робер Фонтен (Франция) - 2548 и Екатерина Лагно (Украйна) - 2518. Ср. рейтинг: 2533.

5. Суат Аталък (Турция) - 2607 и Екатерина Аталък (Естония, Турция) - 2445. Ср. рейтинг: 2526.

6. Мохамед Ал Модахи (Катар) - 2571 и Жу Чен (Китай, Катар) - 2476. Ср. рейтинг: 2523,5.

7. Жанг Жонг (Сингапур) - 2603 и Ли Руофан (Сингапур) - 2423. Ср. рейтинг: 2513.

8. Юрий Дроздовски (Украйна) - 2627 и Наталия Здебская (Украйна) - 2390. Ср. рейтинг: 2508,5.

9. Сергей Мовсесян (Армения, Словакия) - 2709 и Петра Крупкова (Чехия) - 2303. Ср. рейтинг: 2506.

10. Сергей Карякин (Украйна, Русия) - 2725 и Екатерина Должикова (Украйна) 2272. Ср. рейтинг: 2498,5.

Любопитно е, че в тази ранглиста всички мъже са гросмайстори, а съпругите им - професионални шахматистки. Браковете най-често са интернационални и като цяло мъжете вземат жените си в своята родина. Омъжвайки се, известните шахматистки обикновено запазват моминските си фамилии, въпреки че европейската шампионка за 2006 г. Екатерина Полковникова реши да приеме фамилията на турския си съпруг Аталък.

Най-младата съпружеска двойка е 20-годишният Сергей Карякин и година по-голямата Екатерина Должикова. Те се ожениха през лятото на миналата година, само ден след като руският президент Дмитрий Медведев подписа указ за даване на руско гражданство на Карякин. Независимо че засега заемат последно място в своеобразната класация, младоженците вероятно много скоро ще настигнат водачите, тъй като Должикова е смятана за една от най-перспективните украински шахматистки. Те обаче ще трябва още доста да се потрудят, за да настигнат лидиращите в друго отношение шахматни двойки - Бартош и Моника Сочко, както и Сергей Мовсесян и Петра Крупкова освен на успешна спортна кариера се радват и на по три деца!

Смислов ни остави спомена за невероятното си творческо дълголетие

Задача

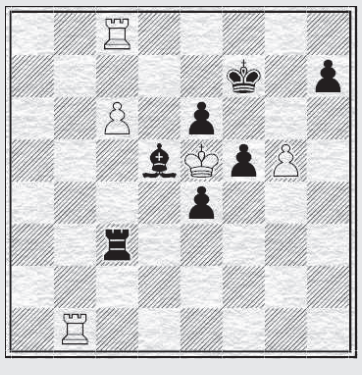

СМИСЛОВ

ФЛОР

МОСКВА, 1949 Г.
БЕЛИТЕ НА ХОД ПЕЧЕЛЯТ.

Отговор:

1.g6+ Цg7 (ако 1...Цg6, то 2.Тg8+, последвано от 3.Тbg1) 2.gh7 Цh7 3.Цf6 и черните се предават.

На 27 март, 3 дни след като навърши 89 години, от този свят си отиде седмият световен шампион в историята на шах - Василий Василиевич Смислов. Големият шахматист е починал от сърдечна недостатъчност в една от московските болници, където е бил приет няколко дни по-рано в много тежко състояние. Василий Смислов е роден на 24 март 1921 г. Научава се да играе шах на 6 години и, след като изучава богатата шахматна библиотека на баща си, се превръща в запален любител на древната игра. Увлечението му се превръща в страст, когато той вижда наживо две шахматни легенди - Еманоил Ласкер и Хосе Раул Капабланка, които посещават Москва през 1934 г. Първите му големи успехи идват 4 години по-късно, когато юношата финишира на 1-3-о място на всесъюзния турнир на първоразрядниците и разделя първото място на първенството на Москва. Следва поредица от отлични представяния, които бележат пътя на Смислов към световния шахматен елит, където той окончателно се утвърждава през 1948 г., след като завършва втори в знаменития мач-турнир за световно първенство. В средата на 50-те години на миналия век руският гросмайстор постига най-значимите си успехи: печели турнира на претендентите (1953 и 1956 г.) и три пъти играе мач за световната титла с Михаил Ботвиник. Първият им сблъсък през 1954 г. завършва наравно и шампионът запазва званието си. Три години по-късно претендентът Смислов побеждава (+6 -3 =13) и става седмият световен властелин в шахматната история. Той обаче успява да задържи титлата само година, след което губи мач-реванша през 1958 г. И въпреки че не стъпва отново на шахматния Олимп, професионалната му кариера е дълга и плодотворна. През 1984 г., когато е на 63 (!) години, достига до финалния мач на претендентите с Гари Каспаров, показвайки безпрецедентен пример на спортно и творческо дълголетие. Заради проблеми със зрението той престава да играе активно през 2001 г. - на 80 години и с ЕЛО 2500!

Според колегите на Смислов главната му сила в шахмата е неговата проницателност. “Талантът му е универсален и изключителен. - казва за него Ботвиник. - Той може да изиграе тънко дебюта, да премине в глуха защита, бурно да атакува или хладнокръвно да маневрира. А за ендшпила няма какво да говорим - това е неговата стихия.”

www.duma.bg

кратки

СТАРТИРА ОФИЦИАЛНИЯТ САЙТ НА МАЧА ЗА СВЕТОВНАТА ТИТЛА *между Вишванатан Ананд и Веселин Топалов. Той се намира на адрес www.anand-topalov.com и е с версия на английски и български език. Официалният сайт е инструментът, чрез който мачът, със съдействието на Chessdom.com и Chessdom.bg, ще достига на живо с видео картина и онлайн партии до публика от цял свят. Около 700 милиона души по света са запознати с правилата на играта, сред които 7,5 милиона са официално регистрираните и професионално занимаващите се шахматисти по статистики на Международния Олимпийски комитет и Международната федерация по шахмат. Очаква се мачът в София да бъде сред най-популярните спортни събития в България и света за 2010, привличайки милиони шахматни зрители от цял свят.*

□ □ □

ВЪПРЕКИ ЧЕ ВСЕ ОЩЕ НЕ СА ОФИЦИАЛНО НОМИНИРАНИ КАТО КАНДИДАТИ *за президентския пост във ФИДЕ, двамата претенденти Кирсан Илюмжинов и Анатолий Карпов все по-усилено развиват кампаниите си. Първо екссветовният шампион обяви, че си е осигурил подкрепата на федерациите на Франция, Германия, Испания и Швейцария. Отговорът на калмикския лидер не закъсня и бе доста красноречив: той показа писма от четиримата континентални президенти, които декларират “пълната си подкрепа” за преизбирането на Илюмжинов. В рамките само на 4 дни ръководителят на европейския шах Борис Кутин и колегите му от Африка - Дабилани Бутали, Азия - шейх Султан бин Халифа Ал Нахиян и Америка - Хорхе Вега изпратиха до централата на ФИДЕ писмените си уверения, че са на страната на действащия президент. По същото време ръководителят на една от богатите и най-влиятелни европейски шахцентрали - Турската шахматна федерация Али Нихат Язъчи също демонстрира лоялността си към Илюмжинов, но в доста по-обширно и обосновано изявление.*

□ □ □

ОРГАНИЗАТОРИТЕ НА 39-АТА ШАХМАТНА ОЛИМПИАДА В ХАНТИМАНСИЙСК (РУСИЯ) ПРЕДСТАВИХА ЛОГОТО *на състезанието. Двата слона в центъра на изображението дават основание да се предположи, че те ще бъдат талисманът на надпреварата. Най-важното и най-масово събитие в календара на ФИДЕ ще се проведе от 19 септември до 4 октомври в новопостроения център за развитие на тениса в Хантимансийск. Очаква се в турнира да се включат над 1200 състезатели от над 150 страни.*

Страница на Лейла ДИМИТРОВА

Спорт

38-и сме в класацията на ФИФА

Българският национален отбор по футбол се смъкна с 8 места в ранглистата на ФИФА за март. През последния месец "трикольорите" изиграха само един официален мач. Възпитаниците на Станимир Стоилов загубиха с 0:2 в контрола срещу Полша и вече заемат 38-а позиция със 764 т. Лидер с 1602 т. е европейският шампион Испания. В призовата тройка са още Бразилия с 1589 т. и Холандия - 1261. Португалия се изкачва с 2 места и вече е четвърта с 1214., като изпревари световния шампион Италия 1183 (-1) и Германия 1157 (-1). Съперникът ни в евроквалификациите Англия 1120 (+1) пък надмина Франция 1077 в спор за 7-ото място. Аржентина е 9-а с 1075, а Хърватия с 1051 т. измести Гърция в Топ 10. Другите ни конкуренти за виза за Евро 2012 - Швейцария, Черна гора и Уелс, са съответно 20-и с 887 т. (-5), 69-и с 484 т. (+2) и 77-и с 416 т. (-1). Отборът на Белгия, с който ще играем контрола на 19 май, пък е 66-и с 506 т. (+2).

Снимки БГНЕС

Нападателят на Локо Сф Дерек Асамоа беше избран за футболист на 20-ия кръг в "А" група в анкетата на в. "Футбол". Ганаецът беше подкрепен от 10 специалисти и изпревари Ектор Гонсалес (Черноморец) и Жуниньо (Славия), които получиха по 5 гласа

Инвестбанк става спонсор на ПФЛ

Инвестбанк вече е основен спонсор на българското първенство в "А" и "Б" група. Изпълнителният директор на банката Атанас Кънчев и президентът на ПФЛ Валентин Михов парафираха договора, който е до края на шампионата. След това контрактът може да бъде продължен. "С удоволствие даваме подкрепата си за българското първенство. Нашата банка винаги е подкрепяла българската култура и спорт - каза директорът на "Връзки с обществеността" на банката Михаела Лазарова. - Ние знаем, че това е голямата игра и не мислихме много преди тази стъпка, защото и ние сме големи играчи. Парите са достатъчно, за да наречем подкрепата съществена." Президентът на ПФЛ Валентин Михов пък обясни, че 95 % от парите отиват при инвеститорите в българското първенство - Ринг и Про БГ, които притежават правата.

Атанас Кънчев пък уточни, че вече има един проект и той е за подпомагане на "Академия Етрополски", която развива аристократичен спорт като фехтовката.

Фалстарт за Ади

ЦСКА, Славия и Миньор отпадат за купата, Левски аут от евротурнирите

Адалберт Зафиров дебютира със загуба като старши треньор на ЦСКА. "Червените" загубиха с 0:1 от Берое в 1/4-финал от турнира за Купата на България "Форд Мото-Пфое", игран в Стара Загора.

"Армейците" изиграха поредния си слаб мач през пролетта, в който показаха немощ в нападение. Столичани владееха повече топката, но трудно стигаха в опасна близост до вратата на домакините. Най-чистото положение за ЦСКА се откри пред Дормушали Саидходжа, който малко преди почивката стреля над вратата от 3-4 метра след центриране от корнер. Старозагорци предимно се защитаваха и търпеливо изчакваха своя момент. Той дойде в 73-ата минута, когато Здравко Илиев центрира отдясно, Йордан Минев не успя да изчисти топката и тя попадна в Искрен Писаров, който отблизо разстреля Здравко Чавдаров. В 87-ата Спас Делев можеше да изравни, но ударът му с глава не намери целта.

"Изиграхме правилно тактически мача. Знаехме, че ЦСКА ще сгрешат един-два пъти и ще ги накажем. Отборната премия за тази победа е 30 000 лева, но титулярите ще получат по допълнителни 500 лева от бизнесмени. Важно е футболистите да са спокойни. Нашата единствена цел преди началото на сезона беше да се спасим от изпадане", заяви старши треньорът на Берое Илиан Илиев. Отпадането на ЦСКА до голяма степен означава, че Левски няма да играе в европейските клубни турнири догодина. Право на участие в Шампионската лига ще получи шампионът, а визи за Лига Европа ще спечелят вторият и третият в "А" група и носителят на Купата на България. Тъй като Литекс, Локо Сф, ЦСКА и Левски вече отпаднаха в турнира, тези от тях, които заемат първите три места в първенството, ще играят в Европа. В най-неблагоприятна ситуация са именно "сините", които в момента са четвърти и изостават на 4 т. от ЦСКА. В другите 1/4-финали елитните Славия и Миньор претърпяха загуби от втородивизионни отбори. "Белите" отстъпиха с 2:4 след дузпи на Чавдар Етрополе, а перничани бяха елиминирани с 2:0 от Черноморец-Поморие.

КУПА НА БЪЛГАРИЯ 1/4-ФИНАЛИ:

Берое - ЦСКА 1:0 1:0 Писаров (72)
Черноморец-Поморие - Миньор 2:0 1:0 Пехливанов (56), 2:0 Петков (89)
Чавдар (Етрополе) - Славия 0:0, 4:2 след дузпи
Късно снощи: Калиакра - Черно море

Защитникът на ЦСКА Апостол Попов (в средата) се бори за топката с Георги Андонов при загубата с 0:1 от Берое в Стара Загора

www.duma.bg

гледайте

ФУТБОЛ
ЛИГА ЕВРОПА
ПО БНТ
от 22.05 ч.
Бенфика - Ливърпул
ПО РИНГ.БГ
Валенсия - Атлетико Мадрид

кратки

Стенли се заканва на Челси

Капитанът на Астън Вила Стилиян Петров заяви, че отборът му ще отмъсти на Челси за срамната загуба с 1:7 във Висшата лига, като го победи в предстоящия полуфинал за ФА Къп. Двубоят ще се играе на ст. "Уембли" на 10 април. "Не смятам, че това, което се случи в събота, ще има някакво влияние, защото сега ще бъде съвсем различен мач. Ще бъде страхотно да ги победим и да спечелим място на втори финал през сезона. Да загубим финала за "Карлинг Къп" от Манчестър Юнайтед беше доста разочароващо за нас, особено след като бяхме повели толкова рано в мача. Ние обаче сме решени да оставим всичко това в миналото. Челси са винаги на топ ниво, но смятам, че имаме своите шансове", заяви Стенли.

Андоне подписа с Рапид

Избягалият от ЦСКА треньор Йоан Андоне вече подписа договор с Рапид (Букурещ), съобщи румънското издание "Онлайнспорт". Бившият наставник на "червените" и собственикът на столичани Джордже Копош са си стиснали ръцете след 4-часови преговори късно през нощта. Новият контракт на Андоне е до края на сезона с опция за продължаване с още 3 години, ако класира отбора за евротурнирите. До края на сезона Андоне ще получи 45 000 евро.

Оперираха Марадона след ухапване от куче

Селекционерът на аржентинския национален отбор по футбол Диего Армандо Марадона претърпя пластична операция в клиника в Буенос Айрес, след като едно от кучетата му, порода шар пей, го нахапа по горната устна. 49-годишният аржентински идол бе на лечение в същата клиника през 2007 г., когато получи чернодробна криза в резултат на употреба на алкохол.

Жозе Моуриньо ще напуска Италия

Наставникът на Интер Жозе Моуриньо доста открито намекна, че се готви да напусне италианския футбол, след като безскрупулно заяви: "Аз не ги харесвам и те не ме харесват." На пресконференцията преди снощния 1/4-финал от Шампионската лига с ЦСКА Москва португалецът се закани повече да не говори с италианските медии, освен ако не е свързано с европейския турнир. "Ако говоря със сърцето си за Серия А, ще бъда наказан. Ситуацията ми е ясна, щастлив съм в Интер. Но не харесвам италианския футбол. Аз не ви харесвам и вие не ме харесвате. Просто е", заяви португалецът. По време на престоя си в Интер Моуриньо неведнъж е докарвал противоречиви настроения към себе си и беше глобен с 35 000 евро за критика към ръководството.

ДУМА www.duma.bg Издател: „ДУМА 2008" ЕООД

Главен редактор **Ивелин Николов**
Първи зам. главен редактор **Юрий Борисов** *yborisov@duma.bg*
Зам. главни редактори **Георги Георгиев** *ggeorgiev@duma.bg* **Таня Джаджева** *tgeneva@duma.bg*
Отговорен секретар **Ивайло Гиздов** *igizdov@duma.bg*

Основател СТЕФАН ПРОДЕВ

БЪЛГАРИЯ: Александър Симов - 230; Аида Паникян - 218; Веселка Венкова - 224; Десислава Велева - 230; Ева Костова - 229; Искра Милева - 251; Магдалена Тодорова - 246; Ралица Табакова - 230; **ИКОНОМИКА: Мая Калпачка - Йованoвска** - 246; Янко Долапчиев - 251; **СВЯТ: Галина Младенова** - 219; Калина Йотова - 220; Алберт Аврамов - 220; Петър Бочуков - 219; **КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева** - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239; **ОБЩЕСТВО: Велиана Христова** - 238; Ина Михайлова - 214; Васил Попов - 248; Лилия Томова - 232; Милена Николова - 247; **ЧЕТИВО: Пегас: Борис Данков** - 244; **Неделник: Богдан Иванов** - 225; **Булевард: Гергана Алексова**; **Пардон: Чавдар Шинов**; **СПОРТ: Владимир Николов** - 245, Таньо Василев - 245; **ФОТО: Благовеста Цветкова** -206; Мариета Томова - 206; **ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН:** Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Симона Симеонова; Спаска Венева; Снежана Христова; **ДОКУМЕНТАЦИЯ: Катерина Димитрова** - 200; 226; **НАБОР:** Хрисула Василева - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg**; **СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР:** Иван Стоянов - 250; **ПРОИЗВОДСТВО:** Владимир Тополски; **ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: Дея Йорданова** - 207; **РЕКЛАМА:** Габриела Найденова - 233, Петрана Сомлева - 205, Георги Томов - 221, Денис Романенко - 221, факс -975-26-04; e-mail - **reklama@duma.bg, Кореспондент в САЩ:** Ивайло Йолов, e-mail: **mediabg2002@yahoo.com; Експонатор:** 91975 8. 112; **Печат:** ИПК "Родина" АД - 1784 София, бул "Цариградско шосе" 113а Нумератор - 9752; **Дистрибутори**: **ОБВ „Разпространение" ЕООД** - 02/962-23-23; **"Национална дистрибуция" ООД** - 02/975 20 35; **РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Мирослав Александров**, Ива Костадинова, Румяна Кирилова, Слав Йорданов - 208, 203; **abonament@duma.bg**; **ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕНОСТТА:** Велислава Хубавий - 201, **Каса** - 97-05-249;

Управител **Павел Бебов**

ИНФОРМАЦИИТЕ В БРОЯ СА ПОДГОТВЕНИ ОТ РЕПОРТЕРИТЕ НА ВЕСТНИКА. ИЗПОЛЗВАНИ СА ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", "БГНЕС", БНР, "ФРАНС ПРЕС", ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

Адрес на редакцията: София - 1784, бул. „Цариградско шосе" 113 А, Факс: 975 26 04 Автоматичен нумератор 97 05 + вътрешен номер E-mail: duma@duma.bg

за читатели
97 05 200
Хонорари на външни автори се изплащат всяка сряда от 14 до 16 часа

Спорт
32 ДУМА
ЧЕТВЪРТЪК 1 АПРИЛ 2010
www.duma.bg

България е 38-а в света

Стр. 31

Олич наказа Юнайтед

Снимки БГНЕС

Хърватинът Ивица Олич (вляво) вкарва гол на холандеца Едвин ван дер Сар в добавеното време и носи победата на Байерн с 2:1 срещу Манчестър Юнайтед в първия 1/4-финал от Шампионската лига

С гол на хърватина Ивица Олич в добавеното време Байерн обърна с 2:1 като домакин Манчестър Юнайтед в първия 1/4-финал от Шампионската лига. Така баварците взеха малък реванш за загубата си финала в същия турнир през 1999 г. Тогава англичаните спечелиха щастливо с 2:1 с 2 късни гола на Теди Шерингам и Оле Гунар Солскяр.

На "Алианц Арена" Уейн Рууни откри за "червените дяволи" още във 2-ата минута с 34-ото си попадение през сезона. Нани центрира от фаул, Марк ван Бомел отклони топката с глава и тя попадна в краката на непокрития Рууни, който отблизо разстреля Ханс Йорг Бут. В 38-ата минута нападателят имаше шанс да се разпише отново, но стреля право в тялото на германския вратар. След почивката гостите се прибраха в защита, а немците опитваха да изравнят предимно с далечни удари. В 70-ата минута сър Алекс Фъргюсън пусна в игра Димитър Бербатов на мястото на корейския халф Парк Джи-сун. 7 минути по-късно капитанът Гари Невил игра с ръка пред наказателното поле и рефериът отсъди фаул. Франк Рибери изравни след рикошет в тялото на Рууни. В добавеното време Олич се възползва от неразбирателство между

Лион бие с 3:1 Бордо

Неманя Видич и Патрис Евра и донесе успех на баварците. Байерн нанесе първа загуба на Юнайтед в тазгодишното издание на лигата и прекъсна серията на англичаните от 17 поредни гостувания без поражение в турнира.

Уейн Рууни пък получи контузия в десния глезен и беше изнесен на ръце от терена. Направените му вчера изследвания показаха, че той има навяхване ще отсъства от терените между две и четири седмици. Това означава, че стрелецът ще пропусне съботното дерби от Вишата лига срещу Челси и реванша срещу Байерн.

"Тази победа е заслужена. Ранният гол ни шокира и ни трябваха 10 минути, за да се съвземем. После бяхме по-добрият отбор. Имахме шанс да изравним от свободен удар, но победният гол на Олич няма нищо общо с късмета. Имаме всички шансове да продължим след реванша в Манчестър, защото винаги вкарваме гол на чужд терен", заяви наставникът на Байерн Луис ван Гаал. "Резултатът е разочароващ. Те ни пресираха, но ние трябваше по-добре да пазим топката. Вкарахме гол на чужд терен, това е предимство. На "Олд Трафорд" ще играем по друг начин", каза сър Алекс Фъргюсън.

Във френския 1/4-финал Лион пречупи с 3:1 Бордо. 2 гола за домакините вкара Лисандро Лопес (10 и 77-д.), а 1 добави Мишел Бастош (32). Точен за "жирондинците" беше Маруан Шамак (14).

Реваншите са на 7 април.

Пешич вика Банев от Кипър

Нов лагер на проектонационали ще прави Светислав Пешич. Сръбският консултант към БФ по баскетбол вече проведе един камп в София, а от 11 до 13 април отново събира потенциални кандидати за А-селекцията ни. България продължава да няма национален треньор няколко месеца преди старта на европейските квалификации.

Първоначално се очакваше, че на лагера ще бъдат поканени само състезатели, които играят в България и не са ангажирани с финалния турнир на Балканската лига от 13 до 15 април. В списъка на сърбина обаче фигурира и центърът Тенчо Банев, който се подвизава в Кипър. Тренировките ще бъдат водени от Светислав Пешич и са с цел обучение на състезатели и треньори. В тази връзка БФ по баскетбол е поканила треньорите, работещи в мъжките клубове, да наблюдават заниманията.

Избраниците на Пешич

Плеймейкър: Венцислав Петков (19 г., 188 см, Овергаз), атакуващи гардове: Александър Груев (26 г., 184 см, Рилски спортист), Христо Захариев (20 г., 195 см, Черноморец), Иван Лилов (21 г., 194 см, Балкан), Чавдар Костов (21 г., 195 см, ЛУКойл Академик), Самуел Франсис (18 г., 192 см, ЛУКойл Академик), крила: Павел Маринов (22 г., 198 см, Ямбол), Емил Бинев (18 г., 198 см, Черноморец); тежки крила: Христо Николов (1985, 200 см, ЛУКойл Академик), Атанас Радев (28, 202 см, Балкан), Димитър Маринчешки (19, 200 см, Овергаз), Станислав Вакинов (20 г., 203 см, Рилски спортист); центрове: Тенчо Банев (30 г., 206 см, Аполон Кипър), Николай Върбанов (25 г., 208 см, ЛУКойл Академик).

Младенов ще води младежите

Баскетболната легенда Георги Младенов ще води младежкия национален тим до 20 години, утвърди кандидатурата му на свое заседание вчера Управителният съвет на федерацията. Досега Младенов беше селекционер на юношите до 18 години. Юлиян Аладжов пък сменя оттеглилата се по лични причини Таня Гатева на поста старши треньор на националния отбор за кадетки до 16-годишна възраст.

Тенисист №1 в света Роджер Федерер си тръгва с наведена глава от централния корт в Кий Бискейн след загубата от Томас Бердих в четвъртфиналите на турнира от сериите "Мастърс". Чехът (вдясно) пък не може да повярва на успеха си с 6:4, 6:7 (3), 7:6 (6) срещу лидера

Чех победи Федерер в Маями

Световният №1 Роджер Федерер (Швейц) отпадна в 4-ия кръг на тенис турнира от сериите "Мастърс" в Кий Бискейн, САЩ ($4,5 млн.). Швейцарецът отстъпи с 4:6, 7:6 (3), 6:7 (6) на 16-ия в схемата Томас Бердих (Чех) за 2:51 ч. Той намекна, че слабата му форма може би се дължи на възпалението на белия дроб, от което се лекуваше през февруари. "Не мога да си обясня защо се получава така, след като спечелих в Австралия. Може би прекалено дълго не играх. Все пак съм свикнал с тези неща и трябваше да се справя по-добре. Цялостното ми представяне тук е разочароващо. Липсваше ми таймингът", заяви Федерер. За 1/4-финалите се класира поставеният под №4 Рафаел Надал (Исп), който надви със 7:6 (5), 6:4 сънародника си Давид Ферер (№15). Продължават още Робин Сьодерлинг (Шв, №5), Анди Родик (САЩ, №6), Жо-Вилфрид Цонга (Фр, №8), Фернандо Вердаско (Исп, №10), Михаил Южни (Рус, №13) и Николас Алмагро (Исп, №33).

При жените за полуфиналите се класира трикратната шампионка в турнира Винъс Уилямс (САЩ, №3), която надигра с 6:3, 6:1 Агниешка Радванска (Пол, №6). Съперничка за място на финала ще й бъде Марион Бартоли (Фр, №13) след победа с 6:4, 7:5 над Янина Викмайер (Белг, №12). Късно снощи се изиграха другите два 1/4-финала Жустин Енен (Бел) - Каролин Вознячки (Дан, №2) и Саманта Стосър (Авл, №9) - Ким Клайстерс (Бел, №14).

кратки

Американецът Алън Андерсън (вляво) от израелския БК Макаби Електра атакува срещу сънародника си Лорънс Робъртс коша на сръбския Партизан в 3-ия мач от 1/4-финалните плейофи в Евролигата. Отборът на Пини Гершон загуби със 73:81 в Белград и изостава с 1:2 в серията до 3 победи. Реал загуби в Мадрид със 73:84 от Барселона и също отстъпва с 1:2 победи. В останалите плейофи Каха Лаборал (Исп) - ЦСКА М (Рус) 53:66 (1:2) и Асеко Проком (Гдиня, Пол) - Олимпиакос (Гър) 81:78 (1:2)

НСБ инвестира 538 000 в „Белмекен"

Националната спортна база (НСБ) е инвестирала 538 хиляди лева до момента на високопланинския комплекс "Белмекен". Напълно обновени са залите за фитнес и борба, а сериозни подобрения са направени и в басейна. Ремонтирални са основно кухнята и медицинският център в комплекса. В стаите и апартаментите за гости са сложени нови матраци, което е погълнало близо 1/5 от общата сума за ремонт на базата.

Левски домакин на финалната четворка

Левски ще бъде домакин на финалната четворка във второто издание на Балканската лига по баскетбол за мъже. Решението обяви лично спортният директор на турнира Шай Щрикс. Срещите ще се играят на 13 и 15 април в столичната зала "Универсиада".

Програма:

13 април - полуфинали

18.00 ч. Ловчен (Черна гора) - ФЕНИ Индъстрис (Мак)

20.30 ч. Левски - Евроинс Черно море

15 април

17.30 ч. - финал

Вземаме 4 приза на „Дунавия къп" по шорттрек в Чехия

Българският национален отбор по шорттрек спечели четири приза на финала на веригата "Дунавия къп" в Чехия. Цветан Цанков спечели първо място в категория "Б". Димитър Георгиев спечели 2-ро място в категория "Д". Нели Цанкова се класира 3-та в група "А", а Катрин Мандилова е 3-та в група "Д".

Трайков и Грозданов във II кръг в Анталия

Ивайло Трайков и Тихомир Грозданов се класираха за II кръг на тенис турнира на червени кортове в турския курорт Анталия ($10 000). Трайков се наложи с 6:3, 5:7, 7:5 над квалификанта Адриан Пюже (Фр) и за място на 1/4-финалите ще срещне Ерлинг Твейт (Нор). Преминалият през квалификациите Грозданов пък разби с 6:1, 6:0 Милян Зекич (Сър). Следващият му съперник ще бъде Жерар Гранойерс-Пуйол (Исп, №7). Двамата българи заслужиха по 1 т. за ранглистата на ATP и по $200.